የኢትዮጵያ ፌደራሳዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ

<mark>ፌደራል ነ</mark>ጋሪት ጋዜጣ FEDERAL NEGARIT GAZETTE OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA

ሃያ አምስተኛ ዓመት ቁጥር *፪፰* አዲስ አበባ *ነህ*ሴ ፮ ቀን ፪ሺ፲፩ ዓ.ም በኢትዮጵያ ፌደራሳዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ 25th Year, No. 78 ADDIS ABABA 12th Agust, 2019

ማውጫ

አዋጅ ቁጥር ፩ሺ፩፻፵፪/፪ሺ፲፩ ዓ.ም

የከፍተኛ ትምህርት አዋጅ......ገጽ ፲፩ሺ፬፻፵፮

CONTENT

Proclamation No 1152 /2019

Higher Education Proclamation......Page 11445

አዋጅ ቁጥር ፩ሺ፩፻፵/፪ሺ፲፩ የከፍተኛ ትምህርት አዋጅ

የከፍተኛ ትምህርት ተቋማት ከፍተኛ ቁጥር ያላቸውን ተማሪዎች ከመቀበልና ከማስመረቅ ባለፌ፤ ከጥራትና ብቃት እንዲሁም ሀገሪቱ ቅድሚያ በምትሰጠው ዘርፍ በቂና ብቁ የሰው ኃይል በማፍራት በኩል ውስንንቶች ያሉ በመሆኑ፤

የከፍተኛ ትምህርት ተቋማት ህግና ስርዓትን ተከትለው ተልዕኳቸውን በስኬት በመወጣት መንግስትና ህዝብ የሚጠብቅባቸውን ውጤት ማስገኘት እንዳይችሉ ዘርፉን የሚመራው ህግ የነበረው የይዘት ክፍተትና ይህም ያስከተለው የአፌጻጸም ጉድለት አንዱ የዘርፉ ችግር ሆኖ

የከፍተኛ ትምህርት ስርዓትና ተቋማት የትምህርት አማባብንትና ጥራትን ያፈጋገጡ እንዲሆኑ፤ ተቋማት የትምህርትና ስልጠና፣ የጥናትና $\mathcal{F}^{\mathsf{D}}\mathcal{C}\mathcal{F}^{\mathsf{D}}\mathcal{C}$ እንዲሁም የማሀበረሰብ አቀፍ አገልግሎት መስጫ ማሪከል እንዲሆኑ፤ ሀገሪቱ ቅድሚያ ለምትሰጣቸው ዘርፎችና ችግሮች ቅድሚያ የሚሰጡ እና ተቋማዊ አስተዳደሩ ግልጽነት፣ ተጠያቂነትና ፍትሐዊነት የሰራንበት ማድረግ የሚያስችል ስርዓት መዘር ጋት በማስፌለጉ፤

የከፍተኛ ትምህርት ተቋማት የመማር ማስተማር፤ ዋናትና ምርምር እና የማህበረሰብ አገልግሎት አሰጣዋ ስርዓት ከሀገራችን የዕድገትና ተቋማቱ ሲኖራቸው ከሚገባ ቁመና ጋር የተጣጣመ ለማድረግና በአለም አቀፍ ደረጃ ተወዳዳሪ እንዲሆኑ ለማስቻል፤ በዕውቀት፤ በክህሎት እና

PROCLAMATION NO.1152/2019 HIGHER EDUCATION PROCLAMATION

WHERE AS, though Higher Education Institutions have been enrolling and graduating students, there were weaknesses in terms of ensuring quality and relevance and satisfying public demands in producing required human capital;

WHERE AS, it has become necessary to create an appropriate legal framework to guide Higher Education Institutions in achieving their missions expected of them by the government and public as the previous proclamation is found to have shortages in its contents;

WHERE AS, it has become necessary to create an appropriate legal framework to ensure quality and relevance of Higher Education Institutions, and ensure that they are center of excellence in teaching, learning, research and community service; and ensure that Higher Education Institutions give due attention and priority to nationally prioritized areas and lay governance system of transparency, equity and accountability;

WHERE AS, it is necessary to provide bylaw that enable Higher Education Institutions to be competent in their mission achievement; producing graduates with required knowledge, skill and ethics; and ensure that institutional and academic freedom is exercised within the legal

ያንዱ ዋጋ Unit Price ነ*ጋሪት ጋዜጣ ፖ.ግ.*ቀ. ፲፫፩ Negarit G. P.O.Box 80001 በስነ-ምግባር የዳበሩ ብቁ ዜጎች ማፍራት፤ በህግና ስርዓትን ማዕቀፍ ውስጥ ተጠያቂነትንና ኃላፌነትን በአረጋገጠ ሁኔታ ተቋማዊ እና አካዳሚክ ነጻነታቸው ተጠብቆ፤ ተልዕኳቸውን መወጣት እንዲችሉ ለማድረግ ነባሩን ህግ በማሻሻል አዲስ ህግ ማውጣት በማስፈለጉ፤

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ-መንግስት አንቀፅ ፱፭(፩) መሰረት የሚከተለው ታውጇል፦

<u>ክፍል አንድ</u> ጠቅሳሳ ድን*ጋጌዎች*

§.<u>አጭር ርዕስ</u>

ይህ አዋጅ "የከፍተኛ ትምህርት አዋጅ ቁጥር ፩ሺ፩፻፻፪/፪ሺ፲፩" ተብሎ ሊጠቀስ ይችሳል።

g.ትርጓሚ

የቃሉ አግባብ ሌላ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ አዋጅ ውስጥ፦

- ፩/"አካዳሚክ ማህበረሰብ" ማለት በተቋም ውስጥ በመደበኛነት ወይም በጊዜያዊነት በመማር፤በማስተማር እና በምርምር ተግባር ላይ ተሰማርተው የሚገኙ ሰዎችን ያቀፊ ነው፤
- ፪/ "አካዳሚክ መኮንን" ማለት የምርምርና ህትመት መኮንን፤ ሬጅስትራርና የመሳሰሉትን መኮንኖች ማለት ነው፤
- ፫/ "የአካዳሚክ ሰራተኛ" ማለት በማስተማር እና/ወይም በምርምር ተግባር ላይ የተሰማራ የተቋም ሰራተኛ ሲሆን ሴኔት በሚያወጣው ደንብ መሰረት የአካዳሚክ ሰራተኛ ተብሎ እውቅና የተሰጠው ሌላ የተቋም ባለሙያንም ይጨምራል፤
- ፬/ "የትምህርት ክፍል" ማለት የአንድ ተቋም አካል የሆነ ኮሌጅ፤ ፋካልቲ፤ ትምህርት ቤት፤ ኢንስቲትዩት፤ ማዕከል ወይም ዲፓርትመንት ነው፤
- ፩/ "የአስተዳደር ድ*ጋ*ፍ ሰ፡ ሰራተኛ" ማለት የአስተዳደር፣ የቢዝነስ አመራር፣ የፋይናንስና ሂሳብ ስራ፣ የምግብ አገልግሎት ማቅረብ፣ የጥገና፣ የጥበቃና የደህንነት ወይም የመሳሰሉትን ተግባራት የሚያከናውን የተቋም ሰራተኛ ነው፤

frameworks, it is necessary to amend the existing proclamation;

NOW, THEREFORE, in accordance with Article 55(1) of the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia, it is hereby proclaimed as follows:

PART ONE GENERAL PROVISIONS

1. Short Title

This Proclamation may be cited as the "Higher Education Proclamation No.1152/2019".

2. <u>Definition</u>

In this Proclamation, unless the context requires otherwise:

- 1/ "academic community" means all those persons engaged in studying, teaching and doing research as permanent or visiting members of an institution;
- 2/ "Academic officer" means research and publication officer, registrar and other similar officers;
- 3/ "academic staff" means members of an institution employed in the capacity of teaching and/or research, and any other professional of the institution who shall be recognized so by senate statutes;
- 4/ "academic unit" means a college, faculty, school, an institute, a department or a centre established as a constituent unit of an institution;
- 5/ "administrative support staff" means personnel of an institution employed to provide administrative, business management, accounting, catering, maintenance, safety, security and such other services;

- 78: 75%
- ፮/ "ኤጄንሲ" ማለት በሚኒስትሮች ምክር ቤት ደንብ የተቋቋመ የከፍተኛ ትምህርት አግባብነትና ጥራት ኤጄንሲ ነው፤
- ፯/ "ማሪከል" ማለት በሚኒስትሮች ምክር ቤት ደንብ የተቋቋመ የትምህርት ስትራቴጄ ማሪከል ነው፤
- ፰/ "ከፍተኛ ትምህርት" ማለት በስነ-ተበብ፤ በማህበራዊ ሳይንስ እና በሳይንስና ቴክኖሎጂ መስኮች በቅድመ ምረቃና ድህረ ምረቃ የድግሪ ፕሮግራሞች በዚህ አዋጅ አንቀፅ ፲፰ ስር በተመለከቱት የትምህርት አግባቦች የሚሰጥ ትምህርት ነው፤
- ፱/"ተቋም" ማለት የመንግስት ወይም የግል ከፍተኛ ትምህርት ተቋም ነው፤
- ፲/"የመንግስት ተቋም" ማለት እንደ አግባብነቱ በጀቱ በፌዴራል ወይም በክልል መንግስት የሚመደብለት የከፍተኛ ትምህርት ተቋም ነው፤
- ፲፩/^^የግል ተቋም" ማለት በአንድ ግለሰብ ወይም ከአንድ በላይ ቁጥር ባላቸው ሰዎች ባለቤትነት ወይም አላማው ለትርፍ ባልሆነ ማህበራት ወይም በህብረት ስራ ማህበራት ወይም በንግድ ማህበርነት የተመሰረተ ወይም በውጭ አገር የተመሠረተና በኢትዮጵያ ውስጥ የሚንቀሳቀስ የክፍተኛ ትምህርት ተቋም ነው፤
- ፲፪/"የማስተማሪያ ሆስፒታል" ማለት ባለቤትነቱ የከፍተኛ ትምህርት ተቋሙ የሆነ የጤና አገልግሎትን ከመማር ማስተማርና ምርምር ጋር አጣምሮ የሚሰጥ ሆስፒታል ማለት ነው፤
- ፲፫/"የአካዳሚክ ቴክኒክ ረዳት ባለሙያ" ማለት የመማር ማስተማርን፣ የምርምርና ማህበረሰብ አገልግሎት ስራን በሙያው ለማገዝ የተቀጠረ ሰራተኛ ነው።
- ፲፬/ "ሚኒስቴር" ወይም "ሚኒስትር" ማለት እንደ ቅደም ተከተሉ የሳይንስና ከፍተኛ ትምህርት ሚኒስቴር ወይም ሚኒስትር ነው፤
- ፲፭/"የውስጥ ገቢ" ማለት የከፍተኛ ትምህርት ተቋማት ተልዕኮዎቻቸውን በማሳካት ሂደት ከሚያከናውናቸው ተጓዳኝ የሆኑ የስራ እንቅስቃሴዎች የሚሰበስቡት

- 6/ "Agency" means Higher Education Relevance and Quality Agency established by regulation of the Council of Ministers;
- 7/ "Centre" means Higher Education Strategy Centre established by regulation of the Council of Ministers;
- 8/ "Higher Education" means education in the arts, Social Sciences, and sciences and technology programs offered to undergraduates and graduate students who attend degree programs through any of the delivery modes stated under Article 18 of this Proclamation;
- 9/ "Institution" means a public or private Higher Education Institutions;
- 10/"Public Institution" means an institution whose budget is allocated by the Federal or State Government, as the case may be;
- 11/"private institution" means a non-public higher education institution established by one or more individual owners or by nonprofit making associations, founded as cooperative society or commercial association, or higher education institution established abroad and operating in Ethiopia;
- 12/"Teaching Hospital" means a hospital owned and operated by Higher Institution that accomplishes a joint Teaching, Service and Research Activities.
- 13/"Academic Technical Assistance" means personnel employed to support the teaching-learning, research and Community Service by his profession.
- 14/"Ministry" or "Minister" means the Ministry or Minister of Science and Higher Education Institutions;
- 15/"Internal Income" means any Income generated by an institution from sale or provision of service in allied activities of their mission.

የእቃ ወይም የአገልግሎት ክፍያ ነው።

- ፲፮/ "ተምር ዲግሪ" ማለት ተቋማት ከኢንዱስትሪዎች ጋር በጋራ ስርዓተ-ትምህርት በመቅረጽና በማስተማር በተቋሙ የሚሰጥ ድግሪ ነው፤
- ፲፯/ "ክልል" ማለት በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ-መንግስት አንቀፅ ፵፯ የተመለከተው ማንኛውም ክልል ሲሆን የአዲስ አበባና የድሬዳዋ ከተሞች አስተዳደሮችን ይጨምራል፤
- ፲፰/ ሳባቲካል አረፍት" ማለት የአካዳሚክ ሰራተኛ ለተከታታይ ስደስት አመት ሲሰራ ሰባተኛውን አመት ሙሉ ደመወዙ ተከፍሎት የሚያገኘው የሙሉ የአካዳሚክ ዘመን እረፍት ነው።
- ፲፱/ "ሰው" ማለት የተፈጥሮ ሰው ወይም በህግ የሰውነት መብት የተሰጠው አካል ነው፤
- ጃ/ ማንኛውም በወንድ ፆታ የተገለጸው ድን*ጋጌ* የሴትንም ፆታ ይጨምራል።፤

፫.የተ**ፈፃሚ**ነት ወሰን

- ፩/ ይህ አዋጅ በኢትዮጵያ ውስጥ በሚንቀሳቀስ ማንኛውም ተቋም ላይ ተፈፃሚ ይሆናል።
- ፪/ የዚህ አንቀፅ ንዑስ አንቀፅ ፩ ድንጋጌ ቢኖርም ይህ አዋጅ በሃይማኖት ተቋም ስር ባለና ዓላማውና የትምህርት ስርዓቱ ኃይማኖት ነክ በሆነ ተቋም ላይ እንዲሁም የዲፕሎማና የሰርተፍኬት ስልጠና ብቻ በሚሰጥ ተቋም ላይ ተፊፃሚ አይሆንም።

፬.የከፍተኛ ትምህርት ዓላማዎች

የከፍተኛ ትምሀርት የሚከተሉት ዓላማዎች ይኖሩታል፦

- ፩/ የአገሪቱን ልማት፣ ሰላምና ዲሞክራሲ ስርዓት ግንባታ እውን የሚያደርጉ፣ህብረ ብሔራዊ ዲሞክራሲያዊ አንድነት የሚያነልብቱ የማንነት፣ የባህልና የታሪክ ብዝሃነትን የሚንከባከቡ እንዲሁም ሃገሪቱን በአለም አቀፍ ደረጃ ተወዳዳሪ መሆን የሚያስችሏት ምሩቃንን ማዘጋጀት፤
- ፪/ በአገሪቱ ፍላጎት ላይ የተመሰረተ ችግር ፌቺ የሆነና በዕውቀትና በቴክኖሎጂ ሽግግር ላይ ያተኮረ ምርምርን ማራመድና ማጎልበት፤

- 16/"Joint Degree" means a degree provided by the institution forming a curriculum and teaching jointly with the industry;"
 - 17/ "state" means any state specified in Article 47 of the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia and includes the Addis Ababa and Dire Dawa city administrations;
- 18/"Sabbatical leave" means academic leave of the seventh year with full pay, when the academic employee has been working for six consecutive years.
- 19/ ""person" means a natural or juridical person;
- 20/ any expression in the masculine gender includes the feminine.

3. Scope of Application

- 1/ This Proclamation shall apply to any institution operating in Ethiopia.
- 2/ Notwithstanding to the provisions of sub-article (1) of this Article, this Proclamation shall not apply to institutions under religious organizations and whose objectives and curricula are primarily religious and to those institutions that offer only diploma and certificate programs.

4. Objectives of Higher Education

The objectives of Higher Education are to:

- 1/prepare sufficient knowledgeable, skilled, and attitudinally mature graduates in relevant disciplines with competence to support Peace, Democracy and National Development that can make the country internationally competitive.
- 2/promote and enhance research focusing on knowledge and technology transfer consistent with the country's priority needs;

፫/ በተልዕኮው እና በመልካም አስተዳደር የልህቀት ማዕከል ሆኖ ለአገራዊ ሥራዎች ስኬት የበኩላቸውን አስተዋፅኦ የሚያደርጉ ተቋማዊ ቁመና መፍጠር፤ መገንባትና ማጎልበት።

<u>ክፍል ሁለት</u> ስለተ<mark>ቋም፤ የተቋሙ ሰራተኞችና ተማሪዎች</mark> ንዑስ ክፍል አንድ<u>ስ</u>ለተቋም

- ፩/ በፌዴራል መንግስት በጀት የሚተዳደር የመንግስት ተቋም በሚኒስትሮች ምክር ቤት ደንብ መሰረት ይቋቋማል።
- ፪/ በክልል መንግስት በጀት የሚተዳደር ተቋም በክልሉ በሚወጣ ህግ መሰረት ይቋቋማል። ሆኖም በክልል መንግስት የሚወጣው ህግ የዚህን አዋጅ ድንጋጌዎችና ሌሎች የፌደራል አነስተኛ የጥራት መመዘኛ መስፈርቶችን ማሟላት ይኖርበታል።
- ፫/ አግባብንት ያላቸው የዚህ አዋጅ ድን*ጋጌዎች* እንደተጠበቁ ሆነው የግል ተቋም እንደ አግባብንቱ በማህበራት፣ በንግድ ድርጅት፣ በሕብረት ሥራ ማህበራት ህግ መሰረት አግባብንት ባለው ሌላ ሕግ መሠረት ይቋቋማል።
 - ፬/ማንኛውም ተቋም የሚቋቋመው፣ የሚለወጠው ወይም ማሻሻያ የሚደረግበት የሚከተሉትን ባካተተ የፕሮጀክት እቅድ ላይ በመመሥረት ይሆናል:-
- U) ማጎበራዊ ተቀባይነት ያላቸው የተቋም ዓላማዎችን ያስቀመጠ፤
 - ለ) የተቋሙ ደረጃና ዋና ዋና አካዳሚክ ክፍሎች ዝርዝር እና የተምሀርት ፕሮግራሞችና ሥርዓተ ትምሀርትን ያካተተ መግለጫ፤
 - ሐ) የተቋሙን አካዳሚክ ሥራተኞች፣ የትምህርት መገልገያዎችና የገንዘብ ምንጭን የሚገልጽ መረጃ፣
- መ) ትምህርትና ምርምርን በብቃት ለማካሄድ የሚያስችል የአስተዳደር ሥርዓት ያለው ስለመሆኑ ማረጋገጫ፤

3/ Establish a System to create and enhance Institutions who can be emulated as Centre of Excellence for Mission attainment and Good Governance.

PART TWO

INSTITUTIONS, STAFF AND STUDENTS OF INSTITUTIONS

SECTION ONE: INSTITUTIONS

5. Establishment

- 1/ A public institution financed by the Federal Government shall be established by regulation of the Council of Ministers.
- 2/ A public institution financed by a state government shall be established by law enacted by the state; provided however, that the state law shall comply with the requirements of this Proclamation and other federal minimum quality standards.
- 3/ Without prejudice to the provisions of this Proclamation, a private institution shall be established in accordance with the law governing associations, business organizations, cooperatives or any other relevant law.
- 4/ Any institution shall be established, changed or modified on the basis of a project which shall:
 - a) set socially acceptable aims for the proposed institution;
 - contain a description of the status and main academic units of the institution, and documentation on programs and curricula;
 - provide data on the academic staff, and teaching materials, and the funding schemes;
 - d) provide for a management system which shall guarantee effective delivery of education and research;

- ש) የአገሪቱ አነስተኛ የዋራት መመዘኛዎችን የሚያከብር ስለመሆኑ የጽሑፍ ማረ*ጋ*ገጫ።
- ፭/በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፬ ስር የተመለከቱተን በሚመለከተ ሚኒስቴሩ ዝርዝር መመሪያ ያወጣል።
- ፮/ስለተቋም መቋቋም፣ መለወጥ ወይም መሻሻል የዚህን አንቀጽ ድንጋጌዎች እንደአግባብንቱ በኢትዮጵያ ውስጥ በሚንቀሳቀስ በውጭ አገር በተቋቋመ ተቋም ወይም የተቋሙ ቅርንጫፍ ላይ ተፈፃሚ ይሆናሉ።

፯/ተቋማት በተልዕኮና በትኩረት ተለይተው ሊደራጁ ይችሳሉ።

፮.<u>ስለ ተቋም ደረጃ</u>

ማንኛውም ተቋም ቀጥሎ ከተመለከቱት በአንዱ መቋቋም ይችላል:-

- ሀ) ዩኒቨርስቲ፣
- ለ)ዩኒቨርስቲ ኮሌጅ፣
- ሐ)ኮሌጅ፣
- መ)ኢንስቲትዩት፣

፯.የከፍተኛ ትምህርት ተቋማት መሪ እሴቶች

የከፍተኛ ትምህርት ተቋማት ለተልዕኮቻቸው መሳካት የሚያራምዱቸውና የሚጠብቁዋቸው እሴቶች የሚከተሉትን ያካትታል፡-

- ፩/ እውነትን የመሻትና የመባለፅ ነፃነት፤
- ፪/አመክኖአዊነትና ተቀባይነት ባለው የሃሳብ ልውውጥ መርህ ላይ የተመሰረተ ሃሳብን በነፃነት የመግለፅ ነፃነት፤
- ፫/ አካዳሚያዊ ተወዳዳሪነትና በትብብር ላይ የተመሰረተ ዝምድና፤
- ፬/ በተልዕኮ ስኬት ላይ የተመሰረተ ታዋቂነት፤
- ፩/ ተቋማዊ ነፃነትን ከተጠያቂነት ጋር ማረጋገጥ፤
- ፤/ ሙስናን የመታገል ባህል፤
- ፯/ ፍትህ ፍትሃዊነትንና የህግ የበላይነትን ጣረጋገጥ፤
- ጀ/ ሃብትን በቁጠባ መጠ**ቀምና ን**ብረትን መንከባከብ፤

- e) written verification to ensure that it comply with minimum national standards and requirements.
- 5/ The Ministry shall issue directives on application of the provisions of sub-article 4 of this Article.
- 6/ The requirements for the establishment, change or modification of an institution under this Article as appropriate shall apply to the establishment of an institution or a branch of an institution that originates in a foreign country and works in Ethiopia.
- 7/ Institutions shall be established on the basis of their mission and objective.

6. Status of Institutions

Any institution may be established as an entity having the status of:

- a) University;
- b) University College;
- c) College;
- d) Institute

7. Guiding Values of Higher Education Institutions

The guiding values that Higher Education Institutions shall promote and uphold in pursuance of their mission are:

1/ pursuit of truth and freedom of expression of truth;

- 2/ Promote freedom of expression based on reason and Rational Discourse;
- 3/ academic competitiveness in scholarship and cooperation with other institutions;
- 4/ institutional reputability based on successful execution of mission;
- 5/ institutional autonomy with accountability;
- 6/ a culture of fighting corruption;
- 7/ justice, fairness and rule of Law;
- 8/ economical use of resources and effective maintenance of assets.

- ፱/ ቀልጣፋና ፕራት ያለው አገልግሎት መስጠት፤
- ፲/ የቁልፍ በባለድርሻዎች ተሳትፎና ውክልናን ማረ*ጋ*ነዋ፤
- ፲፩/ ዴሞክራሲያዊ ባህልን እና ስነምግባርን በማሳደግ የባህል ብዝሃነትን መጠበቅ፤
- ፲፪/ ለምስጉን ሰው እውቅና መስጠት።

፰.የተቋም ተግባርና *ኃ*ላፊነት

- የዚህ አዋጅ ሌሎች ድን*ጋጌዎ*ች እንደተጠበቁ ሆነው ማንኛውም ተቋም የሚከተለው ኃላፊነት ይኖረዋል፦
- ፩/የስፍተኛ ትምህርት ዓላማዎችና የተቋማት መሪ እሴቶችን የሚያክበር፣የትምህርትና ምርምር ተቋም መሆኑን የማረ ጋገጥ፣
- ፪/ የትምህርት ፕሮግራሞችን የመቅረጽና የከፍተኛ ትምህርትን የመስጠት፣ በአገሪቱ ፍላጐት ላይ በመመሥረት በእውቀት፣ በክህሎትና በአመለካከት የታነፁ ምሩቃንን የማፍራት እና በፕሮግራሞቹ መሥረት የተለያዩ የትምህርት ማስረጃዎችን የመስጠት፣
- ፫/ በሀገራዊ የትኩረት አቅጣጫ መሥረት አግባብነት ያላቸው የጥናት፤ ምርምር እና የማህበረሰብ አገልግሎትን ቅድሚያ በሚሰጣቸው ሀገራዊና ከባቢያዊ ጉዳዮች ላይ የማካሄድና ግኝቶቹንም ተገቢ በሆነ አግባብ የማሰራጨት፤ እንደአስፈላጊነቱ ከአገር ውስጥና ከውጭ ተቋማት እና ከሌሎች የምርምር ማሪከላት ጋር በመተባበር አካዳሚያዊና የምርምር ፕሮጀክቶችን የማካሄድ፤
- ፬/ በዚህ አዋጅና ተልፃሚነት ባላቸው የሌሎች ሕጎች ድን*ጋጌዎ*ች መሥረት ሥራተኞቹን የመቅጠርና የማስተዳደር የተቋሙን ገንዘብና ንብረት የማስተዳደር፤
- ፭/ በዚህ አዋጅና ተሬፃሚነት ባላቸው የሌሎች ሀጎች ድንጋጌዎች መሰረት የተለያዩ የገቢ ማመንጫ ስራዎችን የመስራትና ገቢውን ለተልዕኮ ማስፈጸሚያ የመጠቀም ነፃነት፤
- ፲/ በዚህ አዋጅ መሥረት የውስጥ ደንቦችና መመሪያዎችን የማውጣትና የማስፌፀም፣

- 9/ quality and efficient service delivery;
- 10/ensure Participation and representation of key Stakeholders;
- 11/developing democratic culture, ethics and maintaining cultural diversity;
- 12/ recognition of merit for a distingushied person.

8. <u>Duties and Responsibilities of an Institution</u>

Without prejudice to other provisions of this Proclamation, every institution shall:

- 1/ uphold the objectives of higher education and the guiding values of the institution; and ensure that it is an institution of research and education.
- 2/ develop programs of study and provide higher education; prepare and supply qualified graduates in knowledge, skills, and attitudes on the basis of the needs of the country;and award academic qualifications in accordance with its programs;
- 3/ undertake and encourage relevant study, research, and community services in national and local priority areas and disseminate the findings as may be appropriate; undertake, as may be necessary, joint academic and research projects with national and foreign institutions or research centers;
- 4/ recruit and administer its personnel and manage its finance and property in accordance with this Proclamation and other applicable laws;
- 5/ as per this proclamations and relevant laws institutions can conduct different internal income generating activities to support their missions;
- 6/ issue and implement internal regulations and directives in accordance with this Proclamation;

- ፯/ የተቋሙን እቅድ፣ በጀትና አደረጃጀት የማዘጋጀትና ሲፌቀድም የመተግበር፣ እንዲሁም በዚህ አዋጅ መሥረት የአፈባፀም ሪፖርቶችን የማቅረብ፣
- ፱/ ከፍተኛ ውጤት ሳስመዘገቡ ወይም ለሕብረተሰቡ ከፍተኛ አስተዋጽኦ ሳበረከቱ ግለሰቦች እውቅና ወይም ሽልማት ወይም የክብር ዲግሪ የመስጠት፣
- ፲/ለመጀመሪያና ለሁለተኛ ደረጃ ትምህርት ቤቶች እግዛ ማድረግና እንደአስፈላጊነቱ ለቴክኒክና ሙያ ትምህርት ቤቶች እና የስልጠና ተቋማት እግዛ ማድረግና ከነሱ *ጋር መተ*ባበር፤
- ፲፩/በዚህ አዋጅ በተደነገገው መሥረት አመታዊና የቀደምት አመታት የትምህርት ግብአትና ውጤት እንዲሁም የፋይናንስ ገቢና ወጪ ስታቲስቲካዊ መረጃዎችን የማሳተም፤
- ፲፪/የተማሪዎችን የስነ-ምግባር ደንብና የዲሲፕሊን እርምጃ ለመውሰድ የሚያስችል የአሰራር ሥርዓት የመዘር ኃት ፤
- ፲፫/በዚህ አዋጅና በማቋቋሚያው ሕግ ወይም በመመስረቻው ሰንድ የተሰጠውን ሌሎች ኃላፊነቶችን የመወጣት፤

በዚህ አዋጅ ስለተቋማት ደረጃ የተደነገጉት እንደተጠበቁ ሆነው በማንኛውም ተቋም የሚሰዋ ሥርዓተ ትምህርት:-

- 8/ በመጀመሪያ ዲግሪ፣
- ፪/የሕክምና ዶክተር /ኤም.ዲ./ ወይም የአንስሳት ሕክምና ዶክተር /ዲ.ቪ.ኤም/ ዲግሪ፣
- ፫/ የሁለተኛ *ዲግሪ*
- ፬/የሕክምና ወይም የሌላ ሙያ ስፔሻሊቲ፣
- ፩/ከመጀመሪያ ድግሪ በኋላ የሚሰጥ የድህረ ምረቃ ዲፕሎማ፣

- 7/prepare plans, budget and organizational structures and implement the same upon approval; and submit performance reports;
- 8/ establish cooperation relations with industries and other institutions in pursuit of its mission;
- 9/ give recognition or award prizes or honorary degrees to persons of outstanding achievements or contributes the to society;
- 10/ provide support to primary and secondary education and as may be appropriate provide support to technical and vocational schools and training institutions and cooperate with them.
- 11/ publish annual and multi-year statistics on educational input-and-output and financial incomes and expenditures as stipulated in this Proclamation;
- 12/ Establish and Install a system for Student Conduct and Disciplinary Measures.
- 13/discharge other responsibilities provided for in this Proclamation and in its instrument of establishment.

9. Levels of Education

Without prejudice to the provisions of this Proclamation any institution shall have programs, as may be appropriate, leading to the award of:

- 1/ Bachelor Degree;
- 2/ Medical Doctor (MD) or Doctor of Veterinary Medicine (DVM) degree;
- 3/ Second Degree
- 4/ Medical or other Professional Specialty;
- 5/Higher Diploma to be achieved after first degree,

- ፮/ የዶክተሬተ /ፒ.ኤች.ዲ/ ወይም ተመሳሳይ ደረጃ ያለው ሌላ ዲግሪ፣ ወይም፣
- ፯/ በሴኔት የተወሰነ ማንኛውም ሌላ ዲግሪ የሚሰጥ ይሆናል።

፲.የዩኒቨርስቲ ደረጃ ስለመስጠት

- *፩/ ጣንኛውም ተቋም* "ዩኒቨርስቲ" የሚለው ስ*ያሜ*ና ደረጃ በሚኒስቴሩ የሚሰጠው የሚከተሉትን መመዘኛዎች ሲያሟላ ይሆናል፦
 - ሀ) በመደበኛ የዲግሪ ፕሮግራሙ ፪ሺ እና ከዚያ በላይ ተማሪዎችን ቢያንስ ከዲፖርትመንት በሳይ በሆኑ ሶስት የትምህርት ክፍሎች በቅድመ ምረቃና ድሕረ ምረቃ ፕሮግራሞች የማስተማር አቅም ሲኖረው ወይም በመደበኛ የዲግሪ ፕሮግራሙ ፪ ሺ እና ከዚያ በሳይ ተማሪዎችን ቢያንስ ከዲፓርትመንት በሳይ በሆኑ አራት የትምህርት ክፍሎች በቅድመ ምረቃ ፕሮግራም ብቻ የማስተማር አቅም ሲኖረው፣
 - ለ) በዩኒቨርስቲ ኮሌጅነት ወይም በኮሌጅነት ወይም በኢንስቲትዩትነት የከፍተኛ ትምሀርት አገልግሎት ሲሰዋ የቆየ ከሆነ በዲግሪ ፕሮግራም ቢያንስ ለአራት ተከታታይ አመታት ተጣሪዎችን ያስመረቀ ሲሆን፣
 - ሐ)አማባብነት ባሳቸው የተለያዩ መስኮች ምርምር የሚያደርግ፣ የምርምር ውጤቶቹን ያሳተመ እና **9**ኝቶችን የምርምር ለተጠቃሚዎች የሚያስተላልፍባቸውን መንገዶች ያመቻቸ ሲሆን፣
 - መ) በሚኒስቴሩ የወጡ ሀገራዊ አንስተኛ የደረጃ መመዘኛዎችን የሚያሟላ ደረጃውን የሐበቀ ሥርዓተ ትምህርት፣ ለሥራው አስፈላጊ የሆኑ የአካዳሚክ ሥራተኞች፣ በዚህ አዋጅ የተደነገገውን ተቋማዊ የአስተዳደር አደረጃጀት፣ የማስተማሪያ ክፍሎች፣ ቤተ-መጽሐፍትና ቤተ-ሙከራዎች ያለው እና ሌሎች የተምሀርት መስኩ የሚያስፈልጉ **ግብአቶችን** ያሟላ ሲሆን፣እና
- ፪/ የዚህ አንቀጽ *ን*ዑስ አንቀጽ ፩ ድን*ጋ*ጌዎች ቢኖሩም በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፩ የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ አንድ ተቋም የዩኒቨርስቲ ስያሜና

- 6/Doctorate (PhD) Degree or its equivalent; or
- 7/ Any other degree that may be determined by the senate.

10. Granting the Status of a University

- 1/ An institution shall be granted the name and status of a "university" by the Ministry where:
 - a) it has a minimum enrollment capacity of two thousand students in regular undergraduate and graduate programs in at least three academic units larger than departments, or it has a minimum enrollment capacity of two thousand students in regular undergraduate programs in at least four academic units larger than departments;
 - b) it has a record of at least four consecutive classes of graduates in a degree program if it has been rendering services of higher education after being accredited as a university college, college or institute;
 - c) it undertakes research in different appropriate fields, has published its research products and has facilitated means of dissemination of the research findings to end-users;
 - d) it has a curriculum that matches the national standards set by the Ministry, the necessary academic staff, institutional governing structures as provided for by this Proclamation, teaching materials, classrooms, libraries, laboratories, and other appropriate discipline-related facilities; and
- 2/ Notwithstanding the provisions of sub-article (1) of this Article and without prejudice to Article 5 of this Proclamation, an institution may be established with

እንዲቋቋም ታስቦ ከሆነና ያለው የሀብት አቅርቦትና ተቋማዊ እቅድና ራዕይ ሲታይ የታሰበው ተቋም በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፩ ሥር የተቀመጡትን መመዘኛዎች ተቀባይነት ባለው ጊዜ ውስጥ ሊያሟላ ይችላል ብሎ ሚኒስቴሩ ሲያምን ተቋሙ ዩኒቨርስቲ ሆኖ መቋቋም ይችላል።

፫/በመደበኛና በርቀት ትምህርት ላይ ወይም በርቀት ትምህርት ላይ ብቻ የተመሠረተ ተቋም የዩኒቨርስቲ ደረጃን መወሰን አስፌላጊ ሆኖ ሲገኝ የራሱን ጥናት በማድረግ በሚኒስቴሩ የሚወሰን ይሆናል።

፲፩.የዩኒቨርስቲ ኮሌጅ ደረጃን ስለመስጠት

- ፩/ ማንኛውም ተቋም ከሚኒስቴሩ "ዩኒቨርስቲ ኮሌጅ" የሚለውን ስያሜና ደረጃ ለማግኘት በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፲ ንዑስ አንቀጽ /፩/ ፊደል ተራ /ሐ/፲ /መ/ እና /ሥ/ ከተመለከቱት በተጨማሪ:-
- ህ) በመደበኛ የዲግሪ ፕሮግራሙ ቁጥራቸው ቢያንስ ፪ ሺ የሆኑ ተማሪዎችን ከዲፓርትመንት በሳይ በሆኑ ሶስት የትምህርት ክፍሎች በቅድመ ምረቃ ፕሮግራም ብቻ የማስተማር አቅም ያለው፤ እና
- ለ) በኮሌጅነት ወይም በኢንስቲትዮትነት የከፍተኛ ትምህርት አገልግሎት ሲሰጥ የቆየ ከሆነ በዲግሪ ፕሮግራም ቢያንስ ለሶስት ተከታታይ አመታት ተማሪዎችን ያስመረቀ መሆን አለበት።
- ፪/ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፩ ቢኖርም በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፩ የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ አንድ ተቋም ያለው የሀብት አቅርቦት፤ ተቋማዊ እቅድና ራዕይ ሲታይ ተቋሙ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፩ ሥር የተቀመጡትን መመዘኛዎች በሦስት ዓመት ጊዜ ውስጥ ሊያሟላ ይችላል ብሎ ሚኒስቴሩ ሲያምን ተቋሙ ዩኒቨርስቲ ኮሌጅ ሆኖ መቋቋም ይችላል።
- ፫/ በመደበኛና በርቀት ትምህርት ላይ ወይም በርቀት ትምህርት ላይ ብቻ የተመሥረተ ተቋም የዩኒቨርስቲ ኮሌጅ ደረጃን መወሰን አስፌላጊ ሆኖ ሲገኝ እንደነገሩ

- the name and the status of a university if it is conceived as such and its resource provisions as well as its institutional plans and vision are such that it can, in the judgment of the Ministry, fulfill the requirements set forth under sub-article (1) of this Article in an acceptable time.
- 3/ The Ministry shall determine the university status of an institution that offers a combination of regular and distance or only distance education on the basis of its own study.

11. Granting the Status of a University College

- 1/ An institution that may be granted the name and status of a "university college" by the Ministry shall, in addition to the requirements stipulated under paragraphs (c), (d) and (e) of sub-article (1) of Article 10 of this Proclamation:
 - a) have a minimum enrollment of two thousand capacity of undergraduate students in its regular degree programs in three academic units larger than departments; and
 - b) have a record of at least three consecutive classes of graduates in a degree program if it has been rendering services of higher education after being accredited as a college or an institute.
- 2/ Notwithstanding the provisions of sub-article (1) of this Article and without prejudice to Article 5 of this Proclamation, an institution may be established with the name and status of a university college if its resource provisions as well as institutional plans and vision are such that it can, in the judgment of the Ministry, fulfill the requirements set forth under sub article (1) of this Article within three years.
- 3/ The Ministry shall determine the university college status of an institution that offers a combination of regular and distance or only distance education on

ሁኔታ የራሱን ተናት በማድረግ ወይም መልካም ዓለም አቀፍ ተሞክሮን በመጠቀም በሚኒስቴሩ የሚወሰን ይሆናል።

፲፪.የኮሌጅ ደረጃን ስለመስጠት

አንድ ተቋም በሚኒስቴት "ኮሌጅ" የሚለውን ስያሜና ደረጃ ለማግኘት በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፲ ንዑስ አንቀጽ /፩/ ፌደል ተራ /መ/ እና /ພ/ ከተመለከቱት መመዘኛዎች በተጨማሪ ቢያንስ ከዲፓርትመንት በላይ በሆነ አንድ የትምህርት ክፍል በዲግሪ ፕሮግራም ትምህርት የሚሰጥ መሆን ይኖርበታል።

፲፫.<u>የኢንስቲትዩት ደረጃን ስለመስጠት</u>

አንድ ተቋም ከሚኒስቴሩ "ኢኒስቲተዩተ" የሚለውን ስያሜና ደረጃ ለማግኘት በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፲ ንዑስ አንቀጽ ፩ ፊደል ተራ /መ/ እና /ው/ ከተቀመጡት በተጨማሪ፦

- ፩/ ቢያንስ በአንድ የትምህርት መስክ ወይም አይነት በዲግሪ ፕሮግራም ትምህርትና ስልጠና መስጠት የሚችል እና
- ፪/ በሚሰጠው የትምህርት አይነት በዲግሪ ደረጃ ትምህርት የመስጠት አቅም ያለው መሆን ይኖርበታል።

፲፬. በልዩ ሁኔታ አዲስ መንግሥታዊ ተቋም ስለማቋቋም

- ፩/ የዚህ አዋጅ አንቀጽ ፲ እና ፲፩ ድን*ጋጌዎ*ች ቢኖሩም የዚህ አዋጅ ሌሎች ድን*ጋጌዎ*ች እንደተጠበቁ ሆነው አዲስ መንግስታዊ ተቋም በሚኒስትሮች ምክር ቤት ውሳኔ በዩኒቨርስቲ ወይም በዩኒቨርስቲ ኮሌጅ ደረጃ ሊቋቋም ይችላል።
- ፪/ሚኒስቴሩ አዲሱ መንግስታዊ ተቋም በደረጃው የሚጠበቁ መመዘኛዎችን በሙሉ ማሟሳቱን ያረጋግጣል።

፲፭.ስለ አካዳሚያዊ ነፃነት

- ፩/ ማንኛውም ተቋም በተቋሙ ተልዕኮና በአለም አቀፍ መልካም ልምድ መሥረት አካዳሚያዊ ነፃነት ይኖረዋል።
- *፪/ ጣን*ኛውም ተቋምና ጣኅበረሰቡ የአካዳሚያዊ

the basis of, as the case may be, its own study or in accordance with international good practice.

12. Granting the Status of a College

An institution that may be granted the name and status of a "college" by the Ministry shall, in addition to the requirements stipulated under paragraphs (d) and (e) of sub-article (1) of Article 10 of this Proclamation, offer higher education in degree programs at least in one academic unit larger than departments.

13. Granting the Status of an Institute

An institution that maybe granted the name and status of an institute by the Ministry shall, in addition to the requirements stipulated under paragraphs (d) and (e) of sub-article (1) of Article 10 of this Proclamation:

- 1/ be able to give degree program in education and training at least in one field or discipline; and
- 2/ have a capacity in the discipline to offer education in a degree program.

14. Establishment of New Public Institution Under Special Case

- 1/ Notwithstanding to the provisions of Articles 10 and 11 of this Proclamation and without prejudice to other provisions of this Proclamation, a new public institution may be established as a university or a university college on the basis of decision by the Council of Ministers.
- 2/ The Ministry shall ensure that the new public institution meets all the requirements expected of its level.

15. Academic Freedom

- 1/ Every Institution shall have academic freedom in pursuit of its mission and consistent with international good practice.
- 2/ Every institution shall cultivate the culture of social

- ነፃነቱን ሲያራምድ የማህበራዊ ኃላፊነት ባህልን እንዲያበለጽግ ማድረግ ይኖርበታል።
- ፫/ ማንኛውም ተቋም በዚህ አዋጅና ዓለም አቀፍ መልካም ልምድ መሰረት የአካዳሚያዊ ነፃነት አተገባበር በስርዓት እንዲመራ ማድረግ ይኖርበታል።

፲፯.<u>የ*መን*ግስት ተቋም ነፃ</u>ነት

- ፩/ጣንኛውም መንግስታዊ ተቋም ተልዕኮውን ለማስፌፀም ይችል ዘንድ በዚህ አዋጅ ተቋማዊ ነፃነቱ ተረጋግጧል።
- ፪/ በዚህ አዋጅ የተደነገጉት የቦርዱና የሚኒስቴሩ ኃላፊነት እንተጠበቁ ሆነው የመንግስት ተቋማት ነጻነት የሚከተሉትን ይጨምራል፡-
 - ሀ) አግባብነት ያላቸውን የስርዓት ትምህርትና የምርምር ፕሮግራሞችን ማዘጋጀት፤ አገራዊ ፍላጎትን መሰረት ያደረጉ ለዚህም በቂ ጥናት የተደረገባቸው ስለመሆናቸው የሚኒስትሩና የቦርድ ይሁንታ ሲያገኝ አዳዲስ ፕሮግራሞችን መክፈት ወይም ነባሮችን መዝጋት፤ አደረጃጀቱን መወሰንና የውስጥ ደንብንና መመሪያዎችን ማውጣትና
 - ለ) አግባብነት ያላቸው የሌሎች ሀጎች ድን*ጋጌዎ*ች እንደተጠበቁ ሆነው በዚህ አዋጅ ድን*ጋጌዎች* መሰረት የአካዳሚክና ሌሎች ሰራተኞቹን መቅጠርና ስለ ስራ አፊፃፀም ብቃት ባስቀመጣቸው መመዘኛዎችና ውጤት መሰረት ኃላፊነታቸውን መወሰን፤
 - ሐ)በዚህ አዋጅ ድን*ጋ*ጌዎችና ተ<mark>ፌጻሚ</mark>ነት ባላቸው ሌሎች ህጎች መርሆች መሰረት የሰው ኃይሉን ማስተዳደር፤
 - መ)በዚህ አዋጅ ድን*ጋጌዎ*ች እና ሚኒስትሩ በሚያወጣው ዝርዝር መመሪያ መሰረት ፕሬዚዳንቱን፣ ምክትል ፕሬዚዳንቶችን በእናጩነት ማቅረብ፤ የትምህርት ክፍሎች መሪዎችን መምረጥና መሾም፤

- responsibility in its academic community in the exercise of academic freedom.
- 3/ Every institution shall regulate the exercise of academic freedom in accordance with this Proclamation and international good practice.

16. Autonomy of Public Institution

- 1/ Every public institution is hereby granted the necessary autonomy in pursuit of its mission.
- 2/ Subject to the responsibilities of the Board and the Ministry as stipulated in this Proclamation, autonomy of public institutions shall also include to:
 - a) develop and implement relevant curricula and research programs; create new or close existing programs when supported by a research and approved by the Minister and the Board; set up its organizational structure and enact and implement its internal rules and procedures;
 - b) consistent with other provisions of this Proclamation, select, through a transparent system of competition, academic and other staff to be employed by the institution and designate or determine their responsibilities based on institutional requirements and expectations concerning performance and quality of work;
 - c) administer its personnel based on the provisions of this Proclamation and the principles of other applicable laws;
 - d) nominate the president, vice presidents and select and appoint leaders of academic units and departments as provided for by this Proclamation;

- ሥ)በዚህ አዋጅ ተልጻሚነት ባላቸው ሌሎች ህጎችና ደንቦች መሰረት የገንዘብ ኃብቱንና ንብረቱን ማስተዳደር፤
- ፫/ ማንኛውም የመንግስት ተቋም ነፃነቱን ሲያራምድ ሕጋዊነት፣ ውጤታማነት፣ ግልፅነት፣ ፍትሀና ተጠያቂነትን ባረ*ጋ*ገጠ መልኩ መሆን ይኖርበታል።

፲፯. ስለ መንግስታዊ ተቋም አካዳሚክ ክፍሎች ነፃነት

- ፩/ ማንኛውም ተቋም አሳማኝ በሆነ የትምህርት ዓይነት ቅርንጫፎች መጣመር ላይ የተመሰረቱ አስፌላጊ አደረጃጀት ያሳቸውና ተገቢው ስያሜ የተሰጣቸው የአካዳሚክ ክፍሎች ይኖሩታል።
- e/ በማንኛውም መንግስታዊ ተቋም የአካዳሚክ ክፍሎች ተቋሙ anv አዋጅ መሰረት በሚያወጣቸው ድንጋጌዎች፣ መመዘኛዎችና የአሬ.ፃፀም ስርዓት በአስተዳደር፣ መሰረት ጉዳዮች **ጎጻ**ጎት በፋይናንስና በአካዳሚክ ይኖራቸዋል።
- ፫/ የተቋማት ፕሬዚዳንቶች የአካዳሚክ ክፍሎች ባሳቸው ነፃነት ሃሳፌነታቸውን መወጣት እንዲችሉ አስፌሳጊው ተቋማዊ ድ*ጋ*ፍ፤ አመቺ ሁኔታዎችና በቂ ሃብት እንዲኖራቸው ማስቻል ይኖርባቸዋል።

፲፰.<u>የትምህርት ፕሮግራሞች</u>

- ፩/ ማንኛውም ተቋም በመደበኛ፣ በተከታታይ ትምህርት፣ በርቀት ወይም በመረጃና መገናኛ ቴክኖሎጂ የሚታገዝ ትምህርት መስጠት ይችሳል፣
- ፪/ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) ቢኖርም ማንኛውም ተቋም በተከታታይ ትምህርት፣ በርቀት ወይም በመረጃና መገናኛ ቴክኖሎጂ የሚታገዝ ትምህርት መስጠት የሚችለዉ ከሚኒስትሩ ፌቃድ ሲያገኝ ነው። ሚኒስትሩ በእነዚህ መንገዶች ሊሰጡ የሚችሉ የትምህርት ዓይነቶችን መሥፊርቶችን በመመሪያ ይወስናል።
- ፫/*ጣን*ኛውም ብቃት *ያ*ለው *መሆኑ የተረጋ*ገጠለት

- e) generate and utilize other incomes to support it its mission through this proclamation and other relevant laws and regulations.
- 3/ Every public institution shall exercise its autonomy in ways that, at the same time, ensure lawfulness, efficiency and effectiveness, transparency, fairness, and accountability.

17. Autonomy of Academic Units of Public Institutions

- 1/ Every institution shall have academic units with the minimum necessary hierarchical governance structures and with appropriate nomenclature that shall be based on reasonable and justifiably clustered disciplines or fields or branches of a discipline.
- 2/ Subject to rules, standards and procedures established by the institution, consistent with this Proclamation, academic units of a public institution shall have the necessary autonomy in administration and finance as well as in academic affairs.
- 3/ Presidents shall ensure that academic units are provided institutionally with the necessary support and enabling systems and resources to fulfill their responsibilities as autonomous units.

18. Education Programs

- 1/ any institution may offer education and training through regular programs, continuing education, distance or virtual education.
- 2/not withstanding to sub Article 1 of this Article, any institution can offer education and training through regular programs, continuing education, distance or virtual education only when permitted by the Minister. The particulars shall be determined by a directive issued by the Minister.
- 3/ Subject to demonstrable competence, any institution

££79.561

በተጨማሪ የማስፈፀም አቅምን ለመገንባት ተቋም ወይም በአንድ የተወሰነ የሙያ መስክ ከተቋሙ ፕሮግራሞች ተልዕኮና ከሚሰጣቸው ባሳቸው *መ*ስኮች ሳይ ዕውቀትና ተያያዥነት ክሀሎትን ለማስተሳለፍ አጫዌር ስልጠናዎችን ተገቢውን ሰርተፍኬት በመስጠት መስጠት ይችላል፤ የሰርትፍኬት ደረጃዎች፣ የጊዜ እርዝማኔ እና የክሬድት መጠን ስርዓት ይዘረ*ጋ*ለታል።

፲፱.የማስተማሪያ ቋንቋ

፩/በሌሎች ቋንቋዎች ትምህርትን መስጠት ወይም ጥናት ማድረግ አስፌላጊ ሆኖ ካልተገኘ በስተቀር የማንኛውም ተቋም የማስተማሪያ ቋንቋ እንግሊዝኛ ይሆናል።

፪/የዚህ አንቀፅ ንዑስ (፩) ድንጋጌ ቢኖርም ለአጫዌር ስልጠና እና ለመጀመሪያ ደረጃ ትምህርት መምህራን ማዘጋጃ የሚፊፀም ሙያዊ ስልጠና በተፈለገው ቋንቋ ሊሰሙ ይችላሉ።

፫/መስማት ለተሳናቸው ተማሪዎች የሚሰጥ ትምህርት በምልክት ቋንቋ መስጠት ወይም መደገፍ ይኖርበታል።

Ճ.ሥርዓተ ትምህርት

- ፩/ በማንኛውም ተቋም የስርዓተ-ትምህርት ቀረፃ፤ ትግበራና ምዝና ዓላማ ተማሪው ተገቢውን ሳይንሳዊ ዕውቀት፤ በንፃንት የማሰላሰል ክህሎት፤ ሃሳቡን የመግለፅ ክህሎቶችና ሙያዊ እሴቶችን እንዲጨብጥ በማስቻል ብቁ ባለሙያን ማዘጋጀት ይሆናል።
- ፪/ ማንኛውም ተቋም የትምህርት ክፍሎቹ የስርዓተ-ትምህርት ቀረፃን በተገቢው ምሩቃን ብቃት መመዘኛዎች እንዲመራ ያደርጋል።
- ፫/ ተቋማት ወቅታዊ የስርዓተ-ትምህርት ቀረፃን የሚያስጠብቅ ተቋማዊ የስርዓተ ትምህርት ቀረፃ ስርዓት ይኖራቸዋል፤ የትምህርት ክፍሎቻቸው ስርዓቱን ስለመተግበራቸው ያረጋግጣሉ።
- <u>፬/ ከአንድ በላይ ብዛት ላላቸው ተቋማት የ*ጋራ* የሆ</u>ነ

may also give short-term trainings for capacity building, or for imparting knowledge and skills in specific fields, and award appropriate certificates. A system shall be established to determine the level of the certificate awarded; time taken and the number of the credit hour.

19. Language of Instruction

- 1/ The medium of instruction in any institution shall be English unless and otherwise it is found necessary to make a research and teach in other languages.
- 2/ Notwithstanding to the provisions of sub-article (1) of this Article, short-term trainings and preparation of teachers for primary schools and grades may be given in any other preferred languages.
- 3/ Education for students with complete hearing impairment shall be given in or supplemented by appropriate sign language.

20. Curriculum

- 1/ Curricular design, delivery, and assessment of learning outcomes in any institution shall aim at enabling the learner to acquire pertinent scientific knowledge, independent thinking skills, communication skills and professional values that together prepare him to become a competent professional.
- 2/ Every institution shall guide its curricular development by its academic units through appropriate learning outcomes and competence.
- 3/ Institutions shall have suitable frameworks that provide for timely and purposeful purposeful curricular development; and shall ensure its implementation by academic units.
- 4/ Curricula common to any number of institutions may

- ስርዓተ ትምህርት በእንዚሁ ተቋማት ተሳትፎ በ*ጋራ* ሊቀረፅ ይችሳል፤ ስርዓተ ትምህርቱም በሁሉም **ሬፃሚ** ተቋማት የሚተገበር አንስተኛው መመዘኛ ሆኖ ደገለግሳል።
- ፩/ ሀገራዊ ጥቅሞችና አግባብነት እንደተጠበቁ ሆነው፤ ማንኛውም ተቋም በተቋማት የ*ጋ*ራ ተሳትፎ ሥርዓተ ትምህርቶች ሲዘ*ጋ*ጅላቸው የሚገቡ ፕሮግራሞችንም ጨምሮ ለሚሰጣቸው ፕሮግራሞች ሥርዓተ ትምህርቶችን የመቅረፅና የመተግበር ነፃነት ይኖራቸዋል።
- ፲/ የስርዓተ ትምህርቱ አተገባበር በምርምርና ዋናት ላይ የተመሰረተና ወቅታዊ መሆን ይኖርበታል፤ የመማር ማስተማር ሂደቱም በዝግጅቱ፤ በአሰጣጡና በምዝና ሥርዓቱ ሁሌም ወቅታዊ መሆን ይኖርበታል።
- ፯/ የአያንዳንዱ ተቋም ስልጣን እንደተጠበቀ ሆኖ፤ ሚኒስቴሩ ለመንግስታዊ ተቋማት የ*ጋ*ራ የሆኑ ስርዓተ ትምህርቶች ቀረፃን ሊያስተባብር ይችላል፤
- ፰/ ሚኒስቴሩ አስፌላጊ ሆኖ ሲያገኘው ሃገራዊ የስርዓተ ትምህርት ቡድኖች ወይም ምክር ቤቶች ወይም የስርዓተ ትምህርት ግምገጣ፣ ቀረጻና ትግበራን የሚያስተባብርና የሚከታተል አካል ሊያቋቁም ይችላል፤
- ፱/ የአፕሳይድ ሳይንስ ዩኒቨርስቲዎች በተለየ መልኩ ከኢንዱስትሪው ጋር የሚሰጥ የጥምር ድግሪ ሥርዓተ ትምህርት በጋራ በመቅረጽ ሊተገብሩ ይችሳሉ።

- ፩/ የዚህ አዋጅ ሌሎች ድን*ጋ*ጌዎች እና አግባብነት ያሳቸው ደንቦችና መመሪያዎች እንደተጠበቁ ሆነው፤ ማንኛውም ተቋም አስተማማኝ የሆነና በየጊዜው የሚሻሻል የጥራት ማሳልበቻ ስርዓት ይኖረዋል።
- ፪/ በማንኛውም ተቋም ውስጣዊ የጥራት ማጎልበቻ ሥርዓት የአካዳሚክ ሰራተኞች የሙያ ልማትን፤ የትምህርት ይዘትን፤ የመጣር ማስተማሩ ሂደትን፤ የተማሪዎች ምዘናና ውጤት አሰጣዋን ያካተተ ግልፅና የተሟላ ጥራት መለኪያን የያዘ መሆን

- be developed jointly through the participation of the institutions responsible for their implementation; and such curricula shall serve as the minimum requirements applicable to any of the institutions.
- 5/ Without prejudice to national interests and relevance, every institution shall enjoy the liberty of developing curricula for all of its academic programs, including concerning programs for which nationally applicable curricula may be developed through joint efforts of institutions.
- 6/ Curriculum delivery shall be research and studybased and up-to-date and the teaching learning process shall be continuously updated in its design, delivery methods, and instruments of assessment.
- 7/ The Ministry may, without prejudice to the legitimate authority of the individual institutions, coordinate curricula development common to public institutions.
- 8/ The Ministry may establish, whenever necessary, national panels or councils or a body to coordinate and monitor curricula review, development and implementation.
- 9/ Applied science universities may develop curriculum that can jointly be offered with the industry and may offer dual degrees.

21. Institutional Quality Enhancement

- 1/ Without prejudice to other provisions of this Proclamation and the relevant regulations and directives, every institution shall have a reliable internal system for quality enhancement that shall be continuously improved.
- 2/ The internal system of quality enhancement of every institution shall provide for clear and comprehensive measures of quality covering professional development of academic staff, course contents, teaching-learning processes, student evaluation,

ይኖርበታል፣ በተጨማሪም የተማሪዎች የትምህርት ይዘትን፣ የትምህርት አሰጣጥ ዘዴን፣ PPHST የፊተናና የውጤት አሰጣጥ ሥርዓቱን የሚገመግሙበት ሥርዓት ይኖረዋል።

- የ/ የዋራት ማነልበቻ ስርዓቱ በተቋሙ ለመማር መረጃ ለሚጠይቁ ታሳቢ ተማሪዎች ከሚሰጥ መረጃ አንስቶ ተማሪዎች ትምህርቱንና ቆይታቸውን ሲያጠናቅቁ እስከሚሰጡት *ግምገማ* ድረስ ባሉት በሁሉም የትምህርት አግባብነትና ዋራትን በሚመለከት ሂደት ሳይ ተፈጻሚ ይሆናል።
- ተቋማት የመውጫ ልተና ለተመራቂ ተማሪዎቻቸው ሲሰጡ ይችላሉ፤ ዝርዝሩ ሚኒስቴሩ በሚያወጣው መመሪያ ይወሰናል።
- *፩/ ጣንኛውም ተቋም የጥራት ደረጃ መመዘኛዎችን* ማዘጋጀት በየጊዜው አካዳሚያዊ አዲት ማድረግና በአዲተ የተመለከቱ ድክመቶችን መከታተልና ማስተካከል እንዲሁም 7977903 የተከናወኑ ተማባራትን እና የተገኙ ውጤቶችን የሚያሳዩ ተገቢ ሰንዶችን መያዝና ለኤጀንሲው መሳክ ይኖርበታል።
- ፮/ ተቋማት ጥራት ማነልበትን በተመለከተ መውሰድ ስለሚገባቸው እርምጃዎች በኤጀንሲው የሚሰጡ ተገቢነት ያሳቸው አስተያየቶችን የመፈጸም ግዴታ አለባቸው።
- ፯/ የተቋም የጥራት ማጎልበቻ ስርአትን የሚመለከቱ ጉዳዮች በተቋሙ нснс የውስጥ ደንብና መመሪያዎች መካተት ይኖርባቸዋል።
- ጃ/ ሚኒስቴሩ፣ ማእከሉና **ኤጀንሲው የተመራ**ቂዎች ቁልፍ ባህሪያትን ወይም የምሩቃን የብቃት መመዘኛዎችን እንደየነገሩ ሁኔታ በሚወስን ወይም በሚያመላክት ሀገራዊ የምሩቃን ብቃት ማአቀፍ አማካኝነት ጥራትን የማነልበት ጥረትን እና የስርዓተ ትምህርት ቀረጻን አቅጣጫ ያስይዛሉ።

<u> ጀጀ</u>ስለ አካዳሚክ ምክርና ድ*ጋ*ፍ

፩/ማንኛውም ተቋም አማባብነት ባላቸው ክፍሎችና

- assessment and grading systems, which shall also include student evaluation of course contents together with the methods and systems of delivery, assessment, examinations and grading.
- 3/ The quality enhancement system shall be applied to all processes of importance to the quality of study programs, beginning with the information provided to potential applicants and ending with student evaluation upon completion of the course.
- 4/ Institutions may prepare exit exam to the graduating students to ensure quality education and its appropriatness. The Ministry shall issue a directive to determine the details.
- 5/every Institutions shall develop quality standards, undertake academic audit on a periodic basis, follow-up and rectify the deficiencies revealed by the audit, and maintain appropriate documentation of the audit, activities undertaken and of the ensuing results, and submit such documentations regularly to the Agency.
- 6/ Institutions shall be responsible to give practical effect to appropriate recommendations by the Agency on quality enhancement measures that have to be taken.
- 7/ Details on institutional systems of quality enhancement shall be included in the internal regulations and directives of the institutions.
- 8/ The Ministry, the Centre, and the Agency shall also guide institutional quality enhancement efforts as well as curricula development through a national qualifications' framework that shall, as the case may be, determine or indicate core learning outcomes or graduate competencies.

22. Academic Guidance and Counseling

1/ Every institution, through its relevant units and

በአካዳሚክ ሰራተኞቹ አማካኝነት በተቋሙ ስለሚሰጡ የትምህርት አይነቶች እና ስለትምህርቱ ይዘት አደረጃጀትና የተማሪዎች ምዘና ስርአት በተገቢ ተቋማዊ ስርአት ለተማሪዎችና ለአመልካቾች መግለጽ ይኖርበታል።

- ፪/ማንኛውም ተቋም በየትምህርት አይነቱ በትምህርት ሳይ ቆይታቸው ጊዜ በሙሉ ለተማሪዎች አካዳሚክ የምክርና የድ*ጋ*ፍ አገልግሎት መስጠት ይኖርበታል።
- ፫/ የአካዳሚክ ምክርና ድጋፍ አገልግሎቱ ልዩ የአካዳሚያዊ ድጋፍ የሚያሻቸው ተማሪዎች መኖራቸውን ከጠቆመ የተቋጣት የትምህርት ክፍሎች ድክመቶቹን ለማስወገድ ተገቢውን እርምጃ መውሰድ ይኖርባቸዋል።
- ፬/ ተቋማት እንዳስልላጊነቱ የትምህርት መስኮች ምርጫን አስመልክቶ ለተማሪዎች የቅድመ ቅበላ የማማከር አገልግሎት ስርአትን በመዘር*ጋ*ት አገልግሎት ይሰጣሉ።

<u> ሸ፫.ምርምርና የምርምር አቅጣጫዎች</u>

- ፩/ በማንኛውም ተቋም የሚካሄድ ምርምር የትምህርት አግባብነትና ጥራትን ለማሳደግ እና በቴክኖሎጂ ሽግግር ላይ በአተኮሩ የአገሪቱ የልማትና ዕድገት ጉዳዩች ላይ ይሆናል።
- ፪/ ማንኛውም ተቋም ከቁልፍ የውስጥና የውጭ ባለድርሻ አካላት ጋር በመመካከር ከሀገር ፍላጎት በተቋሙ ተንጻጻሪ ሙያዊ አቅም እና ባለው የገንዘብ ሀብት የተወዳዳሪነት ብልጫው ላይ ተመስርቶ ምርምር የሚደረግባቸው ጉዳዮች ቅደም ተከተልን መለየት ይኖርበታል።
- ፫/ ማንኛውም ተቋም የሚያካሂደው ምርምር በተለይ፦
 - ሀ) በአገሪቱ ቀዳሚ ፍላጎት ላይ በመመስረት በቴክኖሎጂ ሽግግር ችግር ፊቺ የሆነና የማስፌፀም አቅምን የሚገነባ፤እና
- ለ) አግባብነት ያላቸው ቀጣይ ጥናቶችና ምርምሮችን ለማካሄድ እንዲችሉ ተማሪዎችን በመሰረታዊ የምርምር ዕውቀትና ክህሎት የሚያስታጥቅ መሆን አለበት።

- academic staff, shall officially and properly inform students and applicants of the courses of study available, the content, structure, and requirements of each course.
- 2/ Every institution shall assist students throughout the duration of their courses of study by providing them in all the subject areas and counseling relating to their studies.
- 3/ Academic units shall take remedial actions where academic advice and counseling reveal the need for special academic support and follow up.
- 4/ Institutions shall explore and establish as necessary a system of pre-admission counseling of students on study choice.

23. Research and Research Directions

- 1/ The focus of research in any institution shall focus on promoting the relevance and quality of education and on the country's development issues and technology transfer.
- 2/ Every institution shall define its core research areas and themes on the basis of the priority needs of the country, the institution's comparative advantages and resources, and in consultation with the key stakeholders.
- 3/ More specifically, every institution shall undertake research that shall:
 - a) take into account the priority needs of the country and enable the country to solve its challenges and build its capacity through technology transfer; and
 - equip students with basic knowledge and skills that enable them undertake further and relevant studies and research.

- 787.0FXe
- ፬/ ማንኛውም ተቋም በዕቅድ ላይ የተመሰረተ የራሱ ምርምርን ፕሮጀክቶችን ከሌሎች ሀገራዊና አለም አቀፋዊ ተቋጣት የምርምር አካላት እና ኢንዱስትሪዎች ጋር በጋራ ለማካሄድ የሚያስችለው ተቋጣዊ ስርአት ይኖረዋል።
- ፭/ምርምር ማካሄድን የሚመለከቱ የአደረጃጀትና የማኔጅመንት ዝርዝር ጉዳዩች በተቋሙ የሚወሰኑ ይሆናሉ።
- ፮/ ማንኛውም ተቋም አክራካሪ ጉዳዮችን አብራርቶ በመደንገግ እና አቅምና ተፈፃሚነትን ግምት ውስጥ በማስገባት በምርምር አጀንዳውና ዕቅዱ መሰረት አካዳሚክ ሥራተኞቹን በዋናነት በመምህርነት ወይም በተመራማሪነት ወይም ሁለቱንም በማቀናጀት እንዲያካሂዱ አድርጎ የሚያሰማራበት ግልፅነት ያለው ስርአት ይኖረዋል።
- ፯/ ማንኛውም ተቋም ከሌሎች አካላት ጋር ወይም በተናጠል የሚያካሄደው የምርምር ስራ የተቋሙን የምርምር ሙያዊ ስነ-ምግባር፣ የምርምርና ጥናት ደረጃ እና ተቋማዊ ስርዓት የተከተለ መሆን አለበት።
- ፯/ በዚህ አንቀዕ ንዑስ አንቀዕ (፯) የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ ማንኛውም ተቋም እያንዳንዱ የአካዳሚክ ሥራተኛውን በሥነ-ዕሁፍ ላይ በተመሰረተ ጥናት ወይም በልማትና ዕድገት ጉዳዮች ላይ በአተኮረ ምርምር ላይ መስማራቱን ማረጋገጥ ይኖርበታል#
- ፬/ ማንኛውም ተቋም ይህ አዋጅ ተፈፃሚ መሆን ከጀመረበት ቀን ጀምሮ ባለው በአንድ አመት ጊዜ ውስጥ ወይም አዲስ የሚቋቋም ተቋም ሲሆን ከተቋቋመበት ቀን ጀምሮ በሁለት አመት ውስጥ የተቋሙን የአካዳሚክ ሰራተኞቹን አፈፃፀምን የሚቃኙ የምርምር እና የምክር አገልግሎት የብቃት መመዘኛዎች ሙያዊ ስንምግባር እና ኃላፊንትን የደነገጉ መመሪያዎችና የአፈፃፀም ስርአቶችን ቀርዖ ተግባራዊ ያደረጋል።

- 4/ Every institution shall have an institutionalized system that enables it to carry out planned research and conduct joint research projects with other national and international institutions, research centers, and industries.
- 5/ Particulars on the organization, management, responsibilities, and procedures required to conduct research shall be determined by each institution.
- 6/ Every institution shall have a transparent system of research that deploys purposefully its academic staff as primarily teachers, researchers, or combinations thereof on the basis of its research agenda and plan, demonstrable merit, and practicality, and with stipulations clarifying debated areas.
- 7/ Every research activities of the institution conducted privately or jointly with other bodies shall fall within the research standard code of professional ethics, and norms of the institution.
- 8/ Without prejudice to sub-article (6) of this Article, every institution shall ensure that all and everyone of its academic staff are engaged in study activities based on literature or research focusing on developmental issues.
- 9/ Every institution shall issue rules and procedures on research and consultancy standards, code of professional ethics, norms, responsibilities that shall govern its operations and the activities of its academic staff within a year from the effective date of this Proclamation, and in case of a new institution, within two years from the date of its establishment.

- ፩/ ማንኛውም ተቋም የምርምርና ልጠራ ልንድ ሲያቋቁም ይችሳል#
- ፪/ የፌንዱ ምንጭ መንግስታዊ እና መንግስታዊ ካልሆነ አካል ከሚገኝ ድጋፍ ሲሆን ይችላል።
- ፫/ መንግስታዊ ተቋም የተቋቋመ የምርምርና ፌጠራ ፌንድ የሌለው ቢሆንም መንግስታዊ ካልሆነ ምንጭ በሚያገኘው ገቢ ተጠቅሞ ቅድሚያ የሚሰጠውን ምርምር ማካሄድ ይችላል።
- ፬/ ማንኛውም ተቋም ለምርምር የተመደበለትን ገንዘብ በአግባቡ እና ሙሉ በሙሉ ለምርምር ተግባር መዋሉን ማረጋገጥ ይኖርበታል#
- ፩/ ማንኛውም ተቋም ግልፅነት ያለው የምርምር ፊንድ አስተዳደርና አጠቃቀም ስርአት ይኖረዋል#

- ፩/ ተቋማቱ በተቋቋሙበት እና ዕውቅና በአገኙበት ዘርፍ የምክር አገልግሎትና ተጓዳኝ ተግባራትን ሊያከናውኑ ይችላሉ#የምክር አገልግሎት ለሚሰጡ የሚከፌለውን ክፍያ በተመለከተ ዝርዝር መመሪያ ይወጣል።
- ፪/ ማንኛውም ተቋም የማማከር እና ተጓዳኝ ስራዎች በራሱ ሰራተኞች ሲያከናውን ተቋሙ የተቋቋመበትን ሥራዎች ጥራትና አልፃፀምን ሳይነኩ መከናወናቸውን ማረጋገጥ ይኖርበታል።
- ፫/ ማንኛውም ተቋም የሚያከናውነው የማማከር እና ተጓዳኝ ስራ ህግን እና የስነ ምግባር መርሆችን የተከተለ እና ተቋሙ የተቋቋመበትን ተልዕኮ ማዕከል ያደረገ መሆን አለበት።
- ፬/ ማንኛውም ተቋም ከኢንዱስትሪዎች *ጋር ግልፅ*ነት ባለው ድርድርና ስምምነት መሠረት መርህን የጠበቀና የ*ጋ*ራ ጥቅም የሚያራምድ ግንኙነት የመመስረት ሀላፊነት አለበት#
- ፩/ የግለሰቦች አእምሮአዊ ንብረት ባለቤትነት መብቶችና ውል የተገባበት ሚስጥርን የመጠበቅ ግዴታ እንደተጠበቀ ሆኖ ማንኛውም ተቋም

24. Research and Innovation Fund

- 1/ Every institution can establish research and innovation fund.
- 2/ The source of the research and innovation fund can be from government or non government bodies'
- 3 /Public institution may conduct research in the priority areas using incomes from non-government sources if it does not have its own funds.
- 4/ Every institution shall ensure that all research funds are utilized with efficiency and effectivenes for the established objectives.
- 5/ Every institution shall have a transparent system of research fund management and utilization.

25. Consultancy and other Supplementary Activities

- 1/ Institutions may perform consultancy or other supplementary activities in areas that they are accredited and related to their established objectives. A directive shall be issued to determine the details of the Payments made for the consultancy service.
- 2/ Public institutions shall ensure that undertaking of consultancy or other supplementary activities shall not in any way compromise the quality, extent, and availability of activities for the implementation of which the public institutions are established.
- 3/ Public institutions shall ensure that undertaking of consultancy and supplementary activities by academic or other staff does not erode their mission, or their legal and ethical standards and foundations.
- 4/ Every institution shall have the responsibility to forge relations with industries for mutual benefits and on the basis of principled and transparent negotiations and agreements.
- 5/ Without prejudice to individual intellectual property rights and agreements on confidentiality, every institution shall have the responsibility to put at the

- ለአካዳሚክ አገልማሎት ብቻ እንዲውሉ ይደረጉ የነበሩትን ዕውቀትና ክህሎት ለህብረተሰቡ **ግል** ጋሎት እንዲውሉ የማድረግ ሀላፊነት አለበት።
- በምክር ፮/ ተቋማት አገልግሎቶች አማካይነተ የሚያገኟቸውን ውጤቶች ለአካዳሚክ አገልግሎቱ ማዳበሪያና ለመማር ማስተማሩ ሂደት ማበልፀጊያ አንደ ምንጭ አድርገው መጠቀም ይኖርባቸዋል።
- ፯/ ማንኛውም የዚህ አንቀፅ ድንጋጌ ዋሰት መኖሩን የተገነዘበ የቅርብ ሀላፊ ወይም የተቋሙ ባለስልጣን በህጋዊ ስርአት መሰረት ዋስትን የማስቆም ኃላፊነት ይኖርበታል።

፟፟፯፮.መረጃን ስለማቅረብና ማሳተም

- *፩/ ማን*ኛውም ተቋም ስታቲስቲካዊ መረጃ በመካከላቸው የሚሰበሰቡበትንና በክፍሎቻቸው መረጃዎችን መካከልና ከሚኒስቴሩ 2C የሚለዋወጡበት ቀልጣፋ ሥርአት መፍጠር ይኖርበታል#
- **፪/ ማንኛዉም ተቋም ትክክለኛ ዝርዝርና የተሟላ** አመታዊ የትምህርትና የኅንዘብ าณร ስታቲስቲካዊ መረጃ ማሳተም እና ማሰራጨት አለበት። መረጃን የማሳተሙ ግዴታ ከአቅም በሳይ የሆነ ክስተት ካላጋጠመ በስተቀር አንድ የትምህርት ዘመን እንደተጠናቀቀ በአንድ መቶ ሀያ ቀናት ጊዜ ውስጥ መፈፀም ይኖርበታል።
- ፫/ በሌላ ህግ የተደነገጉ ገደቦች እንደተጠበቁ ሆነው መንግስታዊና መንግስታዊ ድርጅቶች ያልሆኑ ምርምር ለሚያካሂዱ የአካዳሚክ ሰራተኞችና ተማሪዎች መረጃ የመስጠትና የመተባበር ኃላፊነት አለባቸው።

<u>ኛ፯.የአካዳሚክ ዘመን እና የበጀት ዓመት</u>

- *δ/ የጣንኛውም ተቋም የመ*ደበኛ ፕሮግራም አንድ የትምህርት ዘመን እኩል በሆኑ ሴሚስተሮች የተከፈሉ ቢያንስ ፫፻ (ሶስት መቶ) ይኖሩታል።
- **፪/ የማንኛውም ተቋም ሴኔት የዚህን አንቀፅ ን**ኡስ

- service of the wider community the knowledge and skills that have hitherto been utilized only for academic purposes.
- 6/ Institutions shall use the results of the consultancy services as one source to deliver informed academic services and to enrich teaching and learning.
- 7/ Any immediate supervisor or any other pertinent official who is aware of any violation of the provisions of this Article shall have responsibility to stop it through due process;

26. Access to Information and Publications

- 1/ Every institutions shall establish efficient systems for statistical data collection and information exchange among themselves, their units, and with the Ministry.
- 2/ Every institutions shall publish accurate, detailed, and comprehensive annual educational and financial statistical data. The statistical data shall be published and distributed, except in circumstances of force majeure, within 120 days after the end of an academic year.
- 3/ Without prejudice to legal restrictions, governmental and non-governmental organizations shall have the responsibility, upon request, to cooperate in providing the necessary information to academic staff and students who undertake research.

27. Academic Calendar and Fiscal Year

- 1/ The minimum standard of an academic year of regular programs in institutions shall be at least 300 calendar days, divided equally into appropriate semesters.
- 2/ The senate of every institution shall determine the

- መሠረት በማድረግ አንቀፅ (\S) 5322 የትምህርት ዘመንን ይወስናል።
- ፫/ የመንግስት ተቋጣት የበጀት አመት የመንግስት በጀተ አመተ ይሆናል።

ንኡስ ክፍል ሁለት የተቋማት ሰራተኞች

ጀ፰.የሰራተኞች አይነት

ማንኛውም ተቋም፦

δ/ አካዳሚክ ሰራተኞች:

<u>፪/የአካዳሚክ ቴክኒክ ረዳት ባለሙያ</u>

፫/የአስተዳደር ድ*ጋ*ፍ ሰጪ ሰራተኞች

፬/እንደ አግባቡ በማስተማሪያ ሆስፒታሎች የሚሰሩ ባለሙያዎች ይኖሩታል።

- *δ/ማንኛውም ተቋም የሚከተሉት አካዳሚክ ሰራተኞች* ሲኖሩት ይችሳል፦
 - ሀ)ለማስተማር፤ ለምርምር ወይም ሁለቱንም ተግባራት ለማከናወን የተቀጠሩ ፕሮፌሰሮች፣ 4996 ፕሮፌሰሮች፤ ረዳት ፕሮፌሰሮች፤ ሌክቸረሮች፤ ረዳት ሌክቸረሮች እና ረዳት ምሩቃን፣
- ለ) በዓለም አቀፍ መልካም ተሞክሮዎችና በተቋሙ ሴኔት መሰረት የአካዳሚክ ደንብ ሰራተኛነት አውቅና የተሰጣቸው ሌሎች ሰራተኞች፤
- ፪/ ማንኛውም ተቋም የአካዳሚክ ሰራተኞች ብዛትን የሚወሰን ሆኖ ይኸውም በተማሪ መምህር ምጣኔና ለምርምር በሚያስፈልግ ተጨጣሪ ላይ የተመሰረተ ይሆናል።
- <u>፫/ በመንግስት ተቋጣት ውስጥ ተልጻሚ የሚሆኑ ሀገራዊ</u> የማስተማርና የምርምር ስራዎች ጫና መስፈርት በተቋጣቱ የ*ጋራ መድረ*ክ ተዘ*ጋ*ጅቶና በቦርዱ ተደፃፎ በሚኒስቴሩ ሲጸድቅ ተግባራዊ ይሆናል። ሚኒስቴሩ መስፈርቱን በግል ተቋማትም ተፈጻሚ እንዲሆን ሲያደርግ ይችሳል።

- actual academic year in accordance with the provisions of sub-article (1) of this Article.
- 3/ The fiscal year of every public institution shall be the fiscal year of the Government.

SECTION TWO STAFF OF THE INSTITUTIONS

28. Categories of the Staffs

Any institution shall have:

- 1/ academic staffs;
- 2/ academic technic support staff;
- 3/ administrative support staff;
- 4/ professionals in teaching hospitals, as may be appropriate.

29. Academic Staff

- 1/ Any institution may have the following academic staffs:
 - a) professors, associate professors, assistant lecturers, assistant lecturers and professors, graduate assistants employed for teaching and/or research;
 - b) other employees of the institution considered as work academic staff by decision of the senate following international good practice and the provisions of the institution's internal regulations.
- 2/ Every institution shall ensure adequate supply of academic staff andthe size of academic staff in an institution shall be based on staff-to-student ratios and additional research requirements that shall be determined by the institution.
- 3/ There shall be national standards for teaching and research work loads applicable in all public institutions. The standard work loads shall be formulated by the forum of public universities and be implemented upon recommendation by the respective Boards and approval by the Ministry. The Ministry may decide to apply the standards on private institutions.

าห

- ፬/ ሚኒስቴሩ ማንኛውም ተቋም ማሟላት ያለበትን በትምህርት ደረጃና በማእረግ አነስተኛው አካዳሚክ ሰራተኞች ምጣኔን በየጊዜው ያወጣል።
- ፭/ በድህረ ምረቃ ፕሮግራሞች አቅሙ በተሻለ እድገት ሳይ የሚገኝ መንግስታዊ ተቋም እንደ አንድ ሀገራዊ ቀዳሚ ተግባሩ ያነስ የእድገት ደረጃ ሳይ ለሚገኙ ሌሎች መንግስታዊ ተቋማት በአካዳሚክ ሰራተኞቻቸው ልማት ያለ ትምህርት ክፍያ እገዛ ያደርጋል።

<u>፴.የአካደሚክ ሥራተኛ ቅጥር</u>

- ፩/ አማባብንት ያላቸው የሌሎች ህንች ድንጋጌዎች እንደተጠበቁ ሆነው ቀድሞ በስራ ላይ የነበረ ማንኛውም ለአንድ አካዳሚክ ቅጥር ቦታ የሚያመለክት ሰው ሊቀጠር የሚችለው ከቅርብ ጊዜ አስሪው የሥራ መልቀቂያ ማስረጃ ማቅረብ ሲችል ብቻ ይሆናል።
- ፪/ አማባብንት ያላቸው የሌሎች ሀጎች ድንጋጌዎች እንደተጠበቁ ሆኖ ከአንድ ተቋም በዲሲፒሊን ጥፋት ምክንያት የተባረረ አካዳሚክ ሰራተኛ በሌላ ተቋም መቀጠር የሚችለው የቀድሞ ታሪኩ የተባረረበት ጥፋትና ከተባረረ በኋላ ያለበት ሁኔታ ታይቶና ተነምግሞ በሴኔት ሲፈቀድ ብቻ ይሆናል።
- ፫/ የዚህ አዋጅ ሌሎች ድን*ጋ*ጌዎች እንደተጠበቁ ሆኖ የአካዳሚክ ሰራተኛ የቅጥር ሁኔታ በኮንትራት ውል ሆኖ የአንድ ውል ዘ*መን* ሁለት ዓመት ይሆናል።
- ፬/ማንኛውም ተቋም ለአካዳሚክ ሰራተኞች የማዕረግ እድገት የሚሰጥበትና አዲስ ቅጥርን የሚፈጸምበት አለም አቀፋዊ መልካም ተሞክሮ ላይ የተመሰረተ የእድገትና የቅጥር አፈጻጸም መመሪያ ይኖረዋል።

፴፩.የ<u>አካዳሚክ ሰራተኛ መብት</u>

- ፩/ ማንኛውም የአካዳሚክ ሰራተኛ :-
 - ህ) በሀገሪቱ ህግ፣ በተቋሙ ተልዕኮ፣ እሴቶች እና ስርዓት መሰረት በማስተማር፣ በምርምር እና

- 4/ The Ministry shall issue, from time to time, minimum academic staff ratios with regard to educational qualifications and professional ranks, which shall be complied with by every institution.
- 5/ Any public institution endowed with better postgraduate program resources shall assist, free of tuition charges and as a matter of national priority, in the academic staff development of less so endowed public institutions.

30. Academic Staff Employment

- 1/ Without prejudice to other pertinent laws, any applicant to an academic position in an institution shall be considered for employment only if he produces a letter of release from his last employer.
- 2/ Without prejudice to other applicable laws, any academic staff who has been dismissed for disciplinary reasons may be employed in another institution only after a proper review and scrutiny of his prior history, the nature of the disciplinary offence that caused his dismissal and his situation after the dismissal, and upon the prior approval by the senate
- 3/ Without prejudice to the provisions of this proclamation academic staff employment would be on contractual basis and one contractual term would be two years.
- 4/ Every institution shall institute rules and procedures on employment and promotion of its academic staff, consistent with international good practices.

31. Rights of Academic Staff

- 1/ Every academic staff shall have the right to:
 - a) exercise academic freedom based on the national laws; institution's mission, values rules and

በማህበረሰብ አንልግሎት ተግባር ላይ በንጻንት የመሳተፍ፤

- ለ) ሚኒስቴሩ በሚያወጣው *₱₱₽₽*₽₹ በተቋሙ የውስጥ ደንብና መመሪያዎች መሰረት የሳባቲካል አረፍተ የማግኘት: የሚያዳብር ሙያውን ተምህርትና ሥልጠናን የማግኘት እና የአካዳሚክ የሙያ እድገተን የማግኘት፤
- የኢኮኖሚ አቅም በሚፈቅደው መሰረት በመንግስት የሚወሰን ወይም በግል ተቋሙ አቅም ሳይ ጥቅማ ጥቅሞችን የተመሰረተ የደመወዝና የማግኘት፤
- መ) በተቋሙ የትኩረት አቅጣጫ እቅድና የውስጥ ደንብና መመሪያዎች ዝግጅትና የሥርዓተ ትምህርት ቀረጻ ዺይ የመሳተፍና $0\sigma \sigma \sigma C$ ማስተማር **42**+ አማባብንትና ሳይ አስተደየተ የማቅረብ፤
- w) የግል ማህደሩን የማየትና የመረጃዎችን ግልባጭ የማግኘት፣ የስራ አልጻጸም ግምገማ ሂደቱ ላይ የመሳተፍና የማወቅ፣ ውጤቱን **እንዲሁም** በማህደሩ ውስጥ የሚቀመጡ መረጃዎች ስተቋሙ አስተዳደራዊ ጉዳይ ወይም አግባብ ባለው ሀግ በተደነገገው መሰረት ካልሆነ በስተቀር በሚስጢር የመጠበቅ፤
- በተቋሙ ግቢ ውስጥ የራሱና የግል ንብረቱ ደህንነት ተጠብቆ ተገቢውን አገልግሎት የመሰጠት፤
- ሰ) ስለተቋሙ ዕቅድ፣ እድንት፣ የትኩረት አቅጣጫ ሁኔታና የክንውን ውጤቶች መረጃ የማግኘት፤
- አካዳሚክ ሰራተኛን መምረዋ ተገቢ በሆነበት ሁሉ የመመረጥና የመምረጥ፤
- ቀ) በዲሲፕሊን ክስ ጉዳይ ክሱን የማወቅ፣ ማስረጃ የማቅረብ፣ የመሰማት፣ የውሳኔ **ግልባ**ጭ የማግኘት፣ ይማባኝ የመጠየቅ ፍትህን አና የማግኘተ መብተ አለው::

regulations;

- b) take sabbatical leave, be entitled to further education training for professional and development, be promoted and assume new academic rank on the basis of merit subject to rules drawn by the Ministry and internal rules and regulations of the institution;
- c) enjoy transparent, fair, and equitable administration and system of remuneration and benefits that shall be instituted by government;
- d) participate, as feasible, in formulations institutional direction, plans, internal regulations, and in curricula development and make comments on the quality and appropriateness of the teachinglearning process;
- e) Participate on his performance evaluations and be informed on his results and of any records kept in his personal file without his prior knowledge as well as enjoy confidential maintenance of information in his personal file except for the official business of the institution or the provisions of pertinent laws require otherwise;
- enjoy campus security for himself and for his personal property and give appropriate service;
 - g) be informed on the plan, development, direction, condition and performance of the institution;
 - h) elect and be elected where election of academic staff is the norm;
 - i) know disciplinary proceedings against him, provide evidences to support its case, be heard ,get a copy of decisions, appeal and seek justice.

፴፪.የአካዳሚክ ሰራተኛ ግዴታ

ማንኛዉም የተቋም አካዳሚክ ሰራተኛ፦

- ሀ) በሀገሪቱ ህግ፣ በተቋሙ ተልዕኮ፣ እሴቶች እና ስርዓት መሰረት የማስተማር፣ ምርምር የማድረግ እና የማህበረሰብ አገልግሎት የመስመት።
- ለ)በራሱ የሙያ መስክና ብቃት መሰረት ለሀገር ጠቃሚ የሆነ ችግር ፌቺ ዋናትንና ምርምርን የማካሄድና ዕውቀትና ክህሎትን የማሸጋገር የሚያስተምረውን ትምህርት በዋናትና ምርምር ላይ የተመሰረተ የማድረግና በየጊዜው የማሻሻል፤
- ሐ)ሥርዓተ ትምህርትን በመገምገምና በማነልበት ሂደት ላይ ተገቢውን ሚና የመጫወት፤ እንዲሁም በስርዓተ ትምህርቱ አተገባበር ላይ ኃላፊነቱን የመወጣት፤
- መ)ተማሪዎች የተቋሙን ተልዕኮ መሪ እሴቶችና የከፍተኛ ትምህርት አላማዎችን እንዲያውቁ የማገዝና የመርዳት፤ የአካዳሚክ ምክር አገልግሎት የመስጠት፤ ተማሪዎችን የመመዘን እና ተገቢውን ውጤት የመስጠት፤ የተማሪዎችን ቅሬታዎችንና አቤቱታዎችን የማስተናገድና በአጠቃላይ የሚጠበቅበትን ሙያዊ ስነ ምግባር የመወጣት፤
- ሥ)የከፍተኛ ትምህርት አላማዎችንና ተቋሙ የሚመራባቸውን እሴቶች የማክበር፤ የመተግበርና አካዳሚክ ነጻነትን በሙያዊ ስነ ምግባርና አግባብነት ባላቸው የዚሁ አዋጅ ድን*ጋጌዎች* መሰረት የመጠቀም፤
- ረ)ልዩ ፍሳንት የሚሹ ተማሪዎችን የመደገፍና የማብቃት፣
- ሰ) ሙሉ የስራ ጊዜውን ለተቋሙ የማዋል፤
- ሽ)በመጣር ማስተጣር ሂደት የራሱን ፖለቲካዊ አመለካከት ወይም ሀይጣኖት በተጣሪዎቹ አመለካከት ላይ ከመጫን የመቆጠብ፤
- ቀ) ከተቋሙ ማህበረሰብ አባላት በሚኖረው ማንኙነት

32. Responsibilities of Academic Staff

- 1/ Every academic staff member of an institution shall have the responsibilities to:
 - a) teach, conduct academic research, render guidance or counseling and community services as per national laws; institutional mission, values and procedures;
 - b) undertake problem-solving studies and researches and transfer knowledge and skills, in the specific area of self-competence and professional position, that are beneficial to the country; or at least ensure that own teaching is research and study-based and continuously updated;
 - c) participate in curriculum development, review, and enhancement; and the required professional standard in curriculum delivery;
 - d) counsel, assist and support students in acquainting themselves with the mission and guiding values of the institution as well as with the objectives of higher education; student assessment, grading, and management of student complaints and grievances, and in professional ethical standards in general;
 - e) uphold, respect and practice the objectives of higher education and the guiding values of the institution; and exercise academic freedom with professionalism and consistent with the applicable provisions of this Proclamation;
 - f) assisting students in need of special support;
 - g) devote his full working time to the institution;
 - h) refrain from imposing his political views and religious beliefs on his students during teachinglearning process;
 - i) treat and interact with members of the institution's

- 78
 - በህገ መንግስቱ የተረጋገጡ መብቶችን ከሚጻረፉ ድርጊቶችና አሰራሮች የመቆጠብ፤
 - በ) በተቋሙ የመቋቋሚያ ህግ ወይም መመስረቻ ሰንድ እና የተቋሙ የሴኔት ደንብ መሰረት የሚሰጡት ሌሎች ተግባሮችን የማከናወን፤
 - ተ) ከሌላ ተቋም *ጋር* አስቀድሞ በሚደረግ ስምምነት የአካዳሚክ መሰረተ ዕራተኞችን በጋራ ስለመቅጠር ahv አዋጅ የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ ሙሉ ሀይሉን የስራ ጊዜውንና ትኩረቱን ለተቋሙ የማዋል

ግዴታ አለበት።

- <u>፪/ አካዳሚክ ሰራተኞች የሆኑ የጤና ባለሙያዎች</u> በተቋሙ የማስተማሪያ ぴんてナペギ ውስጥ በሙያቸው ተገቢውን አገልግሎት የመስጠት ግዴታ አለባቸው።
- ፫/ተቋማት በዚህ አንቀጽና አማባብንት ባላቸው የዚህ አዋጅ ሌሎች ድን*ጋጌዎ*ች ላይ በተመሰረተና ያሳተሌ የአካዳሚክ ሰራተኞችን የአካዳሚክ ሰራተኞች የዲሲፕሊን ደንብ አውዋተው ተግባራዊ ማድረግ አለባቸው።

፴፫.ስለ<u> አካዳሚክ ሰራተኞች ቋሚነትና የጡረታ መውጫ</u> <u>እድሜ ስለማራዘም</u>

- የአካዳሚክ ሰራተኛ ቋሚ ቅጥር ሲደረግ ይችላል። የአካዳሚክ ሰራተኛ ቋሚ ቅጥር የሚሆነው በከፍተኛ ተምህርት ተቋም ቢያንስ አስር ዓመት ያገለገለ፤ በሰጠው አገልግሎትና ባበረከተው የማስተማር እና ወይም የምርምር ምሁራዊ አስተዋጽኦ ወይም ባስመዘገበው የተቋም መሪነት ብቃት ላይ ተመስርቶ ነው።
- ፪/ ቋሚ የሆነ የአካዳሚክ ሰራተኛ የስራ ይኖረዋል። የኮንትራትም ሆነ ቋሚ የሆነ የአካዳሚክ ሰራተኛ ከስራው ሲባረር የሚችለው በመንግስት ተቋሙ የሴኔት ደንብ መሰረት ሲወሰንበት ብቻ ነው፤
- <u>፻/ የአካዳሚክ ሰራተኛ የጡረታ መውጫ እድሜን</u>

- community by refraining from acts that are contrary to rights enshrined in the Constitution;
- j) perform other additional responsibilities that may be provided for by the senate statutes, establishing legislation, or memorandum of association of the institution;
- k) devote his full time to the institution without prejudice to the provisions on hiring academic staffs jointly based on a prior agreement made with other institution to hire academic staffs jointly.
- 2/ Academic staff who are medical and health professionals shall have also the responsibility to render health services in the institution's teaching hospital.
- 3/Institutions shall draw up, through participation of the academic staff, and implement procedures of discipline of academic staff which shall be consistent with the provisions of this Article and other relevant provisions of this Proclamation.

33. Employment Tenure and Extension of Retirement Age of Academic Staff

- 1/Tenured employment of academic staff shall constitute a privilege to be attained through meritorious continuous service of not less than ten years and outstanding scholarly teaching and/or research or institutional leadership achievements as an incentive to encourage academics to continue to excel in their professions.
- 2/Academic staff shall have job security and may not be dismissed from his position unless he has committed a serious breach of discipline as stipulated by the senate statutes of the public institution.
- 3/ Public institutions can ask for extension of retirement

ለማራዘም በተቋማት ዋያቄ ሊቀርብ ይችላል። ሚኒስቴሩ የሚስተሉት ሁኔታዎች ከተሟሉ በመንግስታዊ ተቋም የሚያገለግል አካዳሚክ ሰራተኛ የጡረታ መውጫ እድሜን ለእያንዳንዱ ጊዜ ለአምስት አመት የሚታሰብ ሆኖ ለሁለት ጊዜያት እንዲራዘም ሊያደረግ ይችላል፡-

- ሀ)ጡሬታ የሚወጣውን አካዳሚክ ሰራተኛን ለመተካት ጥረት ተደርጎ ምትክ አለመገኘቱን *ማረጋገ*ጥ ሲቻልና *ሠራ*ተኛውም ስመቀጠል ፌቃደኝነቱን ሲገልጽ፤ ይህንንም **ሙ**ሬታ የሚወጣው የአካዳሚክ ዕራተኛ *መ*ው ጫው ከመድረሱ ከሦስት ወራት በፊት ለሚኒስትሩ ቀርቦ የተፈቀደ እንደሆነ፤
- ለ)የአካዳሚክ ሰራተኛው የሦስተኛ ድግሪ ወይም ቢያንስ የረዳት ፕሮፌሰር ማዕረግ ኖሮት መልካም ጤንነት ያለውና ተከታታይና ውጤታማ አገልግሎት ሲሰጥ የቆየ እንደሆነ፤
- ሐ)የአካዳሚክ ሰራተኛው የጡረታ መውጫ እድሜው እንዲራዘምለት ፍቃደኛ ከሆነ፤
- ፬/የንዑስ አንቀፅ ፫ ድንጋጌ ቢኖርም በሚኒስቴሩ ውሳኔ በፕሮፌሰርነት ማዕረግ ደረጃ የሚገኙ የአካዳሚክ ሰራተኞችን አስፌሳጊነቱን ሲያምንበት ሊያስቀጥለው ይችሳል።

፴፬.<u>የአካዳሚክ ሰራተኞችን በ</u>ጋራ ስለመቅጠር

- ፩/የትምህርት አግባብነትና ጥራትን ለማረ*ጋ*ገጥ መልካም መፍትሄ ሆኖ ሲገኝ ወይም የአካዳሚክ ሰራተኛ እጥረትን ለመቅረፍ አስፌሳጊ ሆኖ ሲገኝ የሁለተኛ ድግሪና ከዚያ በላይ የትምህርት ደረጃ ያላቸውን የአካዳሚክ ሰራተኞችን በ*ጋ*ራ መቅጠር ይቻላል።
- ፪/ የአካደሚክ ሥራተኞች የጋራ ቅጥር በሁለቱ ተቋማት ስምምነት የሚፈጸም ሆኖ ከኢንዱስትሪ፤ ከንግድ፤ ከምርምር ማሪከሎች እንዲሁም ከሌሎች ድርጅቶች በጋራ ቅጥር በተቋም ለመሰማራት የሚያበቃ ሙያዊ አቀም ያለው ባለሙያንም የሚመለከት ይሆናል።

age of an academic staff. The retirement age of an academic staff of a public institution may be extended by the Ministry, for two consecutive sets of terms of three years each, where:

- a) the institution reasonably justified, on the basis of actual and projected demand the need to extend the retirement age where by the request be presented and approved by the Ministry before there months of retirement age;
- b) the staff holds a Master's Degree or above, remains in good health and has a meritorious continuous service;
- c) the academic staff has freely consented to extension of the retirement age.
- 4/without prejudice to sub Article 3 of this Article, academic staffs with professor ranks can stay in their job up on the decision of the Minister.

34. Joint Appointment of Academic Staff

- 1/ Joint appointment of academic staff shall apply in circumstances when it shall prove an efficacious solution for an institution's challenge to ensure the relevance and quality of education as well as to meet demand of academic staff; and it shall be restricted in application to an institution's professionals with Master's degree and above;
- 2/ While joint employment is conducted with the consent of the two intuitions professionals with high degree of relevant expertise from industry, business, research centers and other organizations can be considered in joint appointment.

- E/ 8HJ አዋጅ ሌሎች ድንጋጌዎችንና ሌሎች አግባብንት ያሳቸው ሀጎች ተልጻሚነት እንደተጠበቀ ሆኖ አንድ አካዳሚክ ሰራተኛ ወይም የመንግስት ሰራተኛ አቅሙ ካለው በእርሱ ፌቃድ እና በተቋሙ እና በመስሪያ ቤቱ ፌቃድ በጋራ ቅጥር ሲሰማራ ይችላል። የሰው ኃይል አጥረት ባለባቸው አንድ አንድ መስኮች ተቋጣትና መስኮች ወይም ድርጅቶች አካዳሚክ ሰራተኞችን ወይም የመንግስት ሰራተኞችን በ*ጋ*ራ ለመቅጠር የመተባበር ግዴታ አለባቸው።
- ፬/ የዚህ አንቀጽ ድን*ጋጌዎ*ች እንደተጠበቁ ሆኖ የመንግስት ተቋም አካዳሚክ ሰራተኞች በግል ተቋም የ*ጋ*ራ ተቀጣሪ ሆነው የመቀጠር መብት እንዲሰጡ ተደርጎ ሊወሰዱ አይችሉም።
- ፩/ ሌሎች ህጎችና የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፫ ድን*ጋጌ* እንደተጠበቀ ሆኖ ሚኒስትሩ የሲቪል ሰርቪስ ህግ መሰረታዊ መርሆዎች ላይ ተመስርቶ ተቋጣት የራሳቸውን ዝርዝር መመሪያና የስነ ስርዓት ደንብ እንዲያወጡ የሚረዳ መመሪያ ያወጣል።

፴፩.የአካዳሚክ ቴክኒክ ረዳት ባለሙያዎች

- ፩/ የመንግሥት ተቋማት አካዳሚክ ቴክኒክ ረዳት ባለሙያዎች ቅጥር፣ አስተዳደር እና ጥቅማጥቅም የሚኒስትሮች ምክር ቤት በሚያወጣው ደንብ የሚወሰን ይሆናል።
- ፪/ የዚህ አንቀጽ ንኡስ አንቀጽ (፩) ድንጋጌ እንደተጠበቀ ሆኖ የአካዳሚክ ቴክኒክ ረዳት ባለሙያዎች የራሳቸው የሆነ የሙያ ዕድገት መሰላል፤ መብትና ግዴታ፤ የስራ ሠዓትና ጫና እንደዚሁም ጥቅማ ጥቅም በመመሪያ ይወሰናል፤
- ፫/ መንግስታዊ ተቋማት የአካዳሚክ ቴክኒክ ረዳት ባለሙያዎቻቸውን ተፈላጊውን የብቃት ደረጃ ያሳቸው መሆናቸውንና ቁጥራቸውን ከተፈላጊው ቁጥር ያልበለጠ መሆኑን የማረጋገጥ ግዴታ ይኖርባቸዋል።
- ፬/ ሚኒስቴሩ ከመንግስታዊ ተቋጣት *ጋር በመሆን*

- 3/Without prejudice to other provisions of this Proclamation and other applicable laws, an academic staff or a government employee, may be employed, with his consent and the consent of his institution or organization, on a joint appointment basis if he has the required capability to do so. Where there is scarcity of qualified experts in some fields, institutions and organizations shall cooperate with one another for the joint employment of an academic staff or a government employee.
- 4/ Without prejudice to the provisions of this Article shall not be construed to entitle an academic staff of a public institution or a government employee to be jointly appointed in a private institution.
- 5/ Without prejudice to the provisions of sub article
 (3) of this Article, the Ministry shall, based on the
 principles laid down under the civil service law,
 issue a standard guideline to assist institutions
 develop their own rules and procedures.

35. Technical Support Staff

- 1/ Academic technic support staff of public institutions employment, governance and benefits shall be determined by a regulation to be issued by the Council of Ministers;
- 2/ Without prejudice to the provisions of sub article (1) of this Article, the academic technic support staff professional carrier, rights and responsibilities and work load shall be determined by a directive;
- 3/ Public institutions shall ensure that their academic technic support staff meet the required level of competence and that they are not in excess of the optimum number.
- 4/ The Ministry together with the public institutions

የሚያስፌልገውን የአካዳሚክ ረዳተ ቴክኒክ ባለሙያዎች ትክክለኛ ቁጥር ለመወሰን የሚረዳ የምጣኔ መስፈርትን ይህ አዋጅ ተፈጻሚ መሆን ከጀመረበት ቀን ጀምሮ በ ፣ ወራት ጊዜ ያወጣል።

&/ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፫) *ኢና* (ĝ) ድንጋጌዎችን ተፈጸማታት ኢንዲያግዝ የማንኛውንም የመንግስት ተቋም ተገቢ አደረጃጀትና **ጥ**ንቃቄ የተሞላው አሰራርና የአካዳሚክ ቴክኒክ ረዳት ባለሙያዎች ቅጥር አፈጻጸም እንዲኖረው የማድረግ ግዴታ አለበት።

፴፮.የአስተዳደር ድ*ጋ*ፍ ሰጪ ሰራተኞች መብትና ግዴታ

<u> ፩/የመን</u>ግስት ከፍተኛ ትምህርት ተቋጣት ድ*ጋ*ፍ ሰጪ ሰራተኞች በሲቪል ሰርቪስ ህግ ለተመሳሳይ ሙያዎች በሚወጡ ሀጎች ይተዳደራሉ።

- *፪/ማንኛውም* የመንግስት ተቋም ድጋፍ វាសា ሰራተኞችን የሚመለከቱ ጉዳዮችን አስመልክቶ መመሪያን የአስተዳደር ደንብና ከማውጣትና ተግባራዊ ከማድረጉ በፊት በአሳታፊ ሂደት ግንዛቤና መግባባት እንዲፈጠር የማድረግ ግዴታ አለበት።
- ፫/ የመንግስት ተቋም ቦርድ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) ቢኖርም ከመንግስት ሥራተኛ ፀጎች *ጋ*ር በሚጣጣም መልኩ የተቋሙን አቅም በማገናዘብ ሰራተኞች አስተዳደር ሰጨ нснс የድ*ጋ*ፍ መመሪያን ማውጣት ይችላል።
- ፬/ማንኛውም የመንግሥት ተቋም ድጋፍ ሰጪ ሰራተኛ አግባብነት ሳሳቸው ሀጎችና የተቋሙ መመሪያዎች የመገዛትና የመተግበር የከፍተኛ ትምህርት አላማዎችንና የተቋሙን መሪ እሴቶች የማክበር **ግዱታ አለበት**።

8/ የመንግስት ተቋማት **ጥረቶቻቸውን ለማ**ስተባበር የትምህርት መለኪያዎችን አሰራሮችን በማመሳሰል ለማድረግ የልምድ ልውውፕ አና በክፍተኛ ትምህርት ሚኒስቴሩን አገራዊ አና

- shall, within three months from the effective date of this Proclamation, establish standard ratios that shall be applicable in determining the optimum number of administrative and academic technical support staff of a public institution.
- 5/ Every public institution shall ensure slim organization and frugal employment of support staff to conduce for the application of the provisions of sub-articles (3) and (4) of this Article.

36. Rights and Responsibilities of Support Staff

- 1/Support staffs of public institutions shall be entitled to good governance in accordance with the applicable principles provided for by civil service law.
- 2/ Every institution shall formulate administrative regulation and directive on all matters of importance to its support staff and have them validated through participatory processes before adoption.
- 3/ Based on the principles of the applicable civil service law, the Board of a public institution may issue a directive regulating the administration of the institution's support staff.
- 4/ Any support staff of an institution shall have the responsibility to respect applicable laws and institutional directives as well as conform in his practice to the objectives of higher education and the guiding values of the institution as applicable.

37. Forum of Institutions

1/ Public institutions may establish a forum, in accordance with this Proclamation and with an appropriate name, to coordinate efforts, harmonize academic standards and approaches, share

- አለማቀፋዊ የስትራቴጂ ጉዳዮች እድገት እና ሁኔታዎች ሳይ ለማማከር በዚህ አዋጅ እውቅና የተሰጠው የምክክር መድረክ ሊያቋቁሙ ይችሳሉ።
- ፪/ የመንግስት ተቋጣት የምክክር መድረክ በዚህ አዋጅ መሰረት መመስረቱን በሚኒስቴሩ ከተረጋገጠበት ጊዜ ጀምሮ ይፋ እንቅስቃሴ ያደርጋል።
- ፫/ የመንግስት ተቋማት ፕሬዚደንቶች ተቋሞቻቸውን በመወከል የምክክር መድረኩ አባሳት ይሆናሉ።
- ፬/ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) ድንጋኔ እንደተጠበቀ ሆኖ የምክክር መድረኩ ስያሜ ፣ አሳማ ፣ ተግባርና ኃላፊነት፣ አመራር፣ አሰራርና የስነ ስርዓት ደንብ የፕሬዚዳንቶች ጉባኤ ሊወሰን ይችላል።
- ፩/ የምክክር መድረኩ በፕሬዚደንቶቹ ጉባኤ ውሳኔ የሚቋቋም ጽህዴት ቤት ሊኖረው ይችሳል።
- ፲/ የምክክር መድረክ ቃል አቀባይ በፕሬዚደንቶች ጉባኤ ደንብ መሰረት በሰብሳቢነት የተመረጠው የመንግስት ዮኒቨርሲቲ ፕሬዚዳንት ይሆናል።
 - ፯/ የምክክር መድረኩ ስራውን የሚያከናውነው በአባል ተቋማት ዓመታዊ የአባልነት መዋጮ ስጦታዎችና ከሌሎች በህግ ከተፈቀዱ ምንጮች በሚያገኘው ገንዘብ ይሆናል።
 - ፰/ሚኒስቴሩ እንደ አስፈላጊነቱ በከፍተኛ ትምህርት ጉዳዮች ላይ ከምክክር መድረኩ *ጋር* ለመምከር ይችላል።
 - ፬/ በመንግስት ተቋማት የምክክር መድረክ እና አግባብነት ባለው ሌላ ህግ መሰረት በተቋቋመ የግል ተቋማት ማህበር መካከል እንደ አስፈላጊነቱ የምክክር ግንኙነት ሊኖር ይችላል።
 - ፲/የመንግስት ተቋጣት የምክክር መድረክ የዚህ አዋጅ ድንጋጌ ወይም የሌሎች ህጎችን ድንጋጌዎች ተሳልፎ ሲገኝ ግድፊቶቹን እስከሚያስተካክል ድረስ በሚኒስትሩ ትዕዛዝ ሊታገድ ይችሳል።

- experience, and to advise the Ministry on national and international strategic issues, trends and conditions of higher education.
- 2/ The establishment of the forum shall be effective as of the date of its registration by the Ministry upon ascertaining the consistency of its statutes with the provisions of this Proclamation.
- 3/ The presidents, representing their respective institutions, shall be members of the forum.
- 4/ Without prejudice to the provisions of sub article (1) of this Article, the council of presidents may decide on nomenclature, aims, responsibilities, leadership architecture, procedures, and rules of the forum.
- 5/ The forum may establish its own office in accordance with the decision made by the council of presidents.
- 6/ The spokesperson of the forum shall be the incumbent leader of the forum, who shall be elected in accordance with its rules.
- 7/ The financial source of the forum shall be annual contributions by the member public institutions and grants and funds the forum may obtain from other legally permitted sources.
- 8/ The Ministry may, as may be necessary, consult the forum on issues of higher education.
- 9/ There may be, as may be necessary, consultative partnerships between the forum of public institutions and any legally established association of private institutions.
- 10/Where the forum of public institutions contravenes the provisions of this Proclamation or any other applicable laws, it may be suspended by the order of the Ministry until it rectifies the irregularities.

12:

<u>ንዑስ ክፍል ሦስት</u> ስለ ተቋጣት ተጣሪዎች

፴፰.የ<u>ተጣሪዎች መብት</u>

- ፩/ የዚህ አዋጅ ሌሎች ድን*ጋ*ጌዎችና አግባብነት ያሳቸውን ሌሎች ህጎች እንደተጠበቁ ሆነው የማንኛውም ተቋም ተማሪዎች የሚከተሉት መብቶች ይኖራቸዋል:-
 - ህ) በመማርና በምርምር በነጻነት እውነትን የመፈለግና ሀሳብን በነጻነት የመግለጽ፣
 - ለ) በመማሪያ ክፍል፤ በተቋም ግቢና በህብረተሰቡ ውስጥ ለመማር አመቺ ሁኔታን የማግኘትና የመጠቀም፤
 - ሐ)በተቋሙ ግቢ ውስጥ ህገ መንግስታዊ ሰብዓዊ መብታቸውና ደህንነታቸው ተጠብቆ የመኖርና የግል ንብረታቸውን ደህንነት እንዲጠበቅ፣
 - መ)በተቋም ጉዳዮች ላይ በህጋዊና ሰላማዊ አግባብ አቋማቸውን በነጻነት የማራመድ፣
 - ሥ)ማንኛውንም አይነት አድሎ ወይም ትንኮሳ እንዳይደርስባቸው ህጋዊ ከስላን የማግኘት፣
 - ረ)በማንኛውም የመምህርና የተማሪ ግንኙነት የፍትህና ፍትሃዊነት ተጠቃሚ የመሆንና ለመማር የሚያነሳሳ መልካም ተቋማዊ ድባብን የማግኘት፣
 - ሰ)ስለ አካዳሚያዊ ብቃታቸው በዚህ አዋጅ በተደነገጉት መርሆዎችና በተቋሙ አካዳሚክ መመዘኛዎች መሰረት የመመዘን ኢፍትሃዊ ምዘና ሲፌጸም ቅሬታን በተቋሙ ስርዓት መሰረት በሰላማዊና ህጋዊ መንገድ የማቅረብና ፍትህን
 - ሽ) ግልጽነት ባለው ስርዓት መሰረት በአካዳሚክ ሰራተኞች የስራ አፌጻጸምና ግምገማ ላይ የመሳተፍ፤
 - ቀ)በተምህርት ማህደር ውስጥ የሚቀመጡ መረጃዎች በሚስጢር ስለሚጠበቁበትና ለሌላ

SECTION THREE STUDENTS OF INSTITUTIONS

38. Rights of Students

- 1/ Without prejudice to other provisions of this Proclamation and other applicable laws, students of any institution shall have the right to:
 - a) free inquiry of truth and freedom of expression of ideas and thoughts in the process of learning and conducting research;
 - enjoy the freedom to learn with appropriate opportunities and conditions in classrooms, campuses and in the larger community;
 - c) protection of their constitutional human rights, personal safety, and security of their personal property on campus;
 - d) be free to express orderly their views on issues of institutional issues in a peaceful and legal manner;
 - e) receive protection from any form of discrimination or harassment;
 - f) be entitled to equitable and fair treatment in all respects of the teacher-student relationship and to an environment conducive to stimulate learning;
 - g) be evaluated solely on academic basis consistent with norms provided for by this Proclamation and the institution's academic standards, and receive redress against capricious evaluation;
 - h) participate in a transparent system of performance evaluation of academic staff.
 - i) enjoy the benefits of a carefully considered policy of confidentiality regarding the information that should be part of their educational record and as to

ወገን ስለሚገለጹበት ሁኔታ የሚወስን የሚያስተማምን ስርዓት ተጠቃሚ የመሆን፣

- በ) የተማሪው የ*ጋ*ራ ጥቅሞችን በህ*ጋዊ መንገድ* እንዲጠበቁ ለማስቻል አማባብነት ባላቸው ህጎች በተቋቋመና የተቋሙን ተማሪዎችን በሙሉ በአባልነት በሚያቅፍ በተቋሙ የተማሪዎች ማህበር አባል የመሆን፣
- ተ)በተቋሙ ደንብና ስርዓት መሰረት በግልም ሆነ በማህበራቸው አማካይነት በተቋሙ መገልገያዎች የመጠቀም፤
- ቸ)በዚህ አዋጅ ድን*ጋጌዎችና* የተቋም ቦርድ በሚያወጣቸው መመሪያዎች መሰረት በማህበራቸው ወይም በተወካዮቻቸው አማካኝነት ተቋሙን በሚያስተዳድሩበት አካላት ስብሰባዎች ላይ የመሳተፍ፤
- ጎ)በተቋሙ ክፍያ የሚጠየቅባቸዉ ግዲታዎች ካሉ እንደተጠበቁ ሆነው በተቋሙ ውስጥ የመገናኛ ሚዲያን የመጠቀምና የመሳተፍ፤
- ጎ) በዚህ አዋጅ መሰረት የወጪ መጋራት ስርዓት ተጠቃሚ የመሆንና የምክር አገልግሎት የማግኘት፤
- ፪/ ማንኛውም ተቋም በዚህ አንቀጽ የተመለከተውን የተማሪዎች መብት ማስከበሪያ የሚሆን መመሪያን የመቅረጽና የመተግበር ግዴታ አለበት።መመሪያው በዚህ አዋጅ መሰረት የተቀረጸና የአካዳሚክ ማህበረሰቡን ባሳተፌ ሂደት መግባባት የተደረሰበት መሆን ይኖርበታል።

፴፱.የተቋም ተጣሪዎች ግዴታ

- ፩/ የዚህ አዋጅ ሌሎች ድን*ጋ*ጌዎች እና አግባብነት ያሳቸው ሌሎች ሀጎች ተልጻሚነት እንደተጠበቀ ሆኖ ማንኛውም የተቋሙ ተማሪ የሚከተሉት ግዴታዎች ይኖሩታል:-
 - ሀ) በክፍል የመገኘትና ትምህርቱን በሚገባ የመከታተል የማንኛውም አካዳሚክ ሰራተኛ

the conditions of its disclosure:

- j) join the institution's student union, which shall be founded on the principle of universality of membership in accordance with the pertinent laws so as to promote and protect lawfully their common interests;
- k) obtain access to facilities of the institution through individually and/or through their union in accordance with the rules and regulations of the institution;
 - participate, through their union or representatives, in the sessions of the institution's governing bodies in accordance with this Proclamation and directives issued by the Board;
- m) Without prejudice to the media service with pay, use and participate in the institution's media.
- n) Benefit from the cost-sharing system and receive guidance and counseling services in accordance with this Proclamation.
- 2/ Every institution shall have the responsibility to develop and implement a directive that shall safeguard the rights of students stipulated under this Article. The rules and procedures shall be developed in accordance with this Proclamation and on the basis of consensus built through the participation of the academic community.

39. Responsibilities of Students of the Istitution

- 1/ Without prejudice to other provisions of this Proclamation and other applicable laws, any student of an institution shall have the responsibilities to:
 - a) attend classes properly and respect the indivisible authority of any academic staff in

- የመማር ማስተማር ሂደቱን የመምራትና የመቆጣጠር ስልጣንን የማክበር፤
- ለ) በተመዘገበበት ትምህርት የተቀመጡ የብቃት መመዘኛዎችን የማሟላት፤
- ሐ) የከፍተኛ ትምህርት አላማዎችንና የተቋሙን መሪ እሴቶች የማወቅና የማራመድ፤
- መ)አግባብነት ያላቸውን የሀገሪቱን ህጎች፣ የዚህን አዋጅ ድንጋጌዎች፣ የተቋሙን የተማሪ መተዳደሪያ ደንብ የተቋሙን ሥነ-ምግባር መመሪያ፣ የተቋሙን የሴኔት ደንብ እንደዚሁም ሌሎች ተሬፃሚነት ያላቸውን ህጎች የማክበር።
- ው)ከአካዳሚክና ሌሎች ሰራተኞች እንዲሁም ከማንኛውም የተቋሙ ተማሪ ጋር በሚኖረው ግንኙነት ሕገ-መንግስታዊ መብቶቻቸውን የማክበር፤
- ረ)የግልም ሆነ የ*ጋ*ራ የተማሪ ጥቅሞች አደ*ጋ* ላይ በሚወድቁበት ጊዜ በሰላማዊና ሕ*ጋ*ዊ መንገድ ቅሬታን በማሰማት መፍትሄ የመሻት፤
- ሰ)የተቋሙ ንብረት በጥንቃቄ የመያዝና የመጠቀም፤ ሆነ ተብሎ ወይም በቸልተኝነት ምክንያት በተቋሙ ንብረት ላይ ለሚያደርሰው አደጋና ለሚከሰተው ጉዳት ተጠያቂ የመሆን፤ እንደዚሁም የደረሰውን ጉዳት የመካስ፤
- ሽ)በዚህ አዋጅ ድን*ጋጌዎች መስረት ተቋሙ* ለሚሰጣቸው አገልግሎቶች መከፌል የሚገባውን ክፍ*ያ* የመፈፀም።
- ፪/ ማንኛዉም ተማሪ በተቋሙ የተማሪዎች የሥነ ምባባር እና የዲሲፕሊን ደንብ ይመራል።

፵.የተማሪዎች ቅበሳ

፩/በማንኛውም ተቋም በቅድመ ምረቃ ትምህርት ለመመዝገብ የሚችሉ ተማሪዎች የሁለተኛ ትምህርት ያጠናቀቁና ለከፍተኛ ትምህርት መግቢያ ፊተና ወስደው የአመቱን የማለፊያ ንጥብ ያገኙ መሆን

- the leadership and management of the teachinglearning process;
- maintain standards of academic performance established for each course in which he is enrolled;
- know and uphold the objectives of higher education and the guiding values of the institution;
- d)observe scrupulously the applicable laws of the country, provisions of this Proclamation, Institution's students'code of conduct, students'disciplinary procedures and the institution's senate directive which are consistent with this Proclamation and other relevant laws;
- e) interact with academic and other staff and any other student of the institution with due respect to their constitutional rights;
- f) remonstrate and seek redress peacefully and through legal avenues in the event student interests, be it individual or collective, are at stake, and exhaust all institutional avenues of redress:
- g)use and handle the properties of the institution with due care and be held accountable for any damage caused to the property of the institution due to intentional or negligent misuse or destruction;
- h) effect payment of fees applicable in accordance with the provisions of this Proclamation for services that has been provided by the institution.
- 2/ Every student has to be governed by the institutional code and students'disciplinary procedures;

40. Admissions of Students

1/ Admissions to undergraduate programs of any institution shall be based on completion of secondary education program and obtaining the necessary pass marks in the university entrance ይኖርባቸዋል። በውጭ አገር የሁለተኛ ደረጃ **ግም**ት ትምህርትን አጠናቀው በሚኒስቴሩ የአቻ ተጣሪዎችም የተሰጣቸው የመመዝገብ ኢድልን ሊያገኙ ይችሳሉ፤

፪/በቴክኒክና ሙያ ትምሀርትና ስልጠና ለደረጃ IV የበቁ፣ በጥቃቅንና አንስተኛ አንቀሳቃሽነት ወይም ከግል ወይም የንግድ ድርጅት ወይም ከመንግስት ተቋም ሁለት ዓመት የስራ ልምድና ተቋማት የሚሰጡትን የመግቢያ ፈተና ያለፉ ለቅድመ ምረቃ ትምህርት መመዝገብ ይችላሉ፤

፫/የቅበሳ መስፌርቱን የሚወስነው ሚኒስቴሩ ይሆናል# ፬/የዚህ አንቀፅና የዚህ አዋጅ ሌሎች ድን*ጋጌ*ዎች አግባብነት ያሳቸው ሌሎች ሕጎች እንደተጠበቁ ሆኖ ማንኛውም እውቅና ያገኘ ተቋም እውቅና በአገኘባቸው የተምህርት መስኮችና ደረጃዎች የሚከተሉተን ተማሪዎች ይቀበላል፦

- ሀ) በቅድመ ምረቃ ፕሮግራም ከላይ በንዑስ አንቀጽ § እና ፪ የተጠቀመጡትን መስፈርቶች የሚደሟሉ ተማሪዎችን ብቻ መሆን አለበት።
- ለ) ለሁለተኛ ዲግሪ ትምህርት ከሆነ የቅድመ ምረቃ ትምህርታቸውን ተመሳሳሰይ ደረጃ ያጠናቀቁና ተቋሙ ያስቀመጠውን መግቢያ ቅድመ ምረቃ ውቤትና የመግቢያ መለያ ፈተና ያለፉትን ብቻ መሆን አለበት።
- ሐ) ለሶስተኛ ድግሪ የሚደረግ ቅበላ ከሆነ በሁለተኛ የተመረቁና ተቋሙ ድግሪ ያስቀመጠውን መስፈርት ያሟሉ፤
- **፩/ የዚህ አንቀጽ ን**ዑስ አንቀጽ (፩) እና ንዑስ አንቀጽ (፬) ተራ ፊደል (ሀ) ድን*ጋ*ዎች ቢኖሩም ልዩ ድ*ጋ*ፍን ማግኘት ስለሚገባቸው ዜጎች እና የቅበላ ሥነሥርዓቱ የሚኒስቴሮች ምክር ቤት በሚያወጣው ደንብ

- examination. Admissions may also be granted to students completed their secondary school in foreign countries on the basis of equivalent academic achievements that shall be determined by the Ministry.
- 2/ technical and vocational education and training graduates with level 4 qualifications and a two years experience either small scale enterprise, enterprise owner, or two years of experience from private institution ,trade organization or from government institution and have passed entrance qualifications assessment set by the institution may be enrolled to the under graduate education,
- 3/the Ministry shall determine the entrance requirements.
- 4/ Without prejudice to other provisions of this Article, other provisions of this Proclamation and other applicable laws, every institution shall, with respect to student admissions, have the rights and responsibilities to admit:
 - a) for undergraduate studies, only those who satisfy conditions set here in above under Sub- Articles 1 and 2
 - b) for second degree-level graduate studies. candidates who have completed their undergraduate studies with the academic results required by the institution; and only those who passed entrance exams given by the institution;
 - c) for PhD level degree graduate studies, candidates who have completed their second degree studies with the academic results required by the institution
- 5/ Notwithstanding the provisions of sub article (1) and (4)(a) of this Article there shall be special admissions procedures for disadvantaged citizens to be determined by regulation of the Council of

- ፲/ማንኛውም የመንግስት ተቋም በተቋሙ የመቋቋሚያ ህግ መሰረት በወጣ ልዩ የቅበላ ሥርዓትና የተቋሙ ሴኔት በሚወስነው አግባብ መሰረት አቅሙ ያላቸው ጎልጣሶችን በቅድመ ምረቃ ተማሪነት ሊቀበል ይችላል፣ሚኒስቴሩ ይህ የቅበላ ስርዓት በግል ተቋጣትም ሁኔታው ሲፌቅድ እንዲፌጸም ሊያደርግ ይችላል።
- ጀ/ የተማከለ የተማሪዎች ምደባ እስከቀጠለ ድረስ ሚኒስቴሩ ተማሪዎችን የሚመድበው የመንግስት ተቋማትን በማማከር ይሆናል። የመንግስት ተቋማት ራሳቸው በቀጥታ ተማሪዎችን ለመቀበል የሚችሉበት ጊዜ ሲደርስና ተግባራዊ መደረጉም ሲታመንበት ሚኒስቴሩ የመግቢያ ፊተናውን በማስተዳደር፤ የማለፊያ ንተብና መግቢያ ንተብን በመወሰን፤ ስለ ልዩ ድጋፍ ተጠቃሚዎች መመሪያውን በማውጣት፤ የቅበላ ስርዓትን በመወሰን እና የቅበላውን አፊጻጸም በመከታተልና በማስተካከል ላይ የተገደበ ይሆናል።

፵፩.<u>ስለ አካል ጉዳተኛ 1የመማር ውስንነት ያሳቸው እና ልዩ</u> ተሰጥኦ ያሳቸው *ተማሪዎች*

- ፩/ ተቋማት አገልግሎት መስጫ አውታሮቻቸውና ፕሮግራሞቻቸው አካል ጉዳተኛ ተማሪዎች ሲጠቀሙባቸው የሚችሉ ሆነው እንዲታነጹ ማድረግ ይኖርባቸዋል።
- ፪/ ተቋማት ለአካል ጉዳተኛ እና የመማር ውስንነት ላለባቸዉ ተማሪዎቻቸው ፍትሀዊ ተጠቃሚነት ሲሉ የአገልግሎት መስጫ ክፍሎቻቸውን አጠቃቀምና አመዳደብ መለወጥ አማራጭ የፌተና ስርዓቶችን መቀየስና የትምሀርት ሂደቱን የሚያመቻቹ ዘዴዎችንና የአሰራር ሥርዓቶችን መጠቀም ይኖርባቸዋል።
- ፫/ የተቋጣት ህንጻ ዲዛይኖች፣ የምድረ ጊቢ አቀጣመጥ፣

- Ministers and to be implemented by directive of the Ministry issued hereunder.
- 6/ A public institution may admit adults under special admissions procedures to be issued pursuant to the establishment regulations of the institution and as the institution's senate may determine; and the Ministry may extend the applicability of this provision to private institutions as circumstances may permit.
- 7/ The Ministry shall consult the public institutions concerning student placement so long as the current centralized placement of students in public institutions shall continue. As and when direct selection of students for admission by public institutions becomes feasible and desirable, the Ministry shall limit itself to administering the entrance exam, deciding on pass marks and eligibility for admission, including entitlement to affirmative action, monitoring the admission process and ensuring compliance by institutions to its directives.

41. Disabled students and Students with special talents

- 1/ Institutions shall make, to the extent possible, their facilities and programs amicable to use with relative ease students with physical disabilities.
 - 2/ Institutions shall, to the extent that situations and resources permit, relocate classes, develop alternative testing procedures, and provide different educational auxiliary aids in the interest of students with physical disabilities and learning disabilities.
- 3/ Building designs, campus physical landscape, computers and other infrastructures of institutions

- የኮምፒዩተር አቅርቦት እና ሌሎች መሰረተ ልማቶች ለአካል ጉዳተኛ እና የመማር ዉስንነት ሳሳቸዉ ተማሪዎቻቸው ምቹ መሆናቸዉ መረ*ጋ*ገጥ ይኖርበታል።
- ፬/ ተቋማት ለአካል ጉዳተኛ እና የመማር ውስንነት ሳለባቸዉ ተማሪዎቻቸው የቱቶሪያል፤ የፌተና ጊዜያት ማራዘሚያና የማስረክቢያ ጊዜያት መራዘምን ጨምሮ ልዩ አካዳሚክ ድጋፎችን ሊያደርጉሳቸው ይገባል።
- ጅ/ልዩ ተሰዋያ ያለውን ተማሪ ቅበላን በሚመለከት በሚኒስቴሩ ልዩ ውሳኔ የትምህርት ፍዋነቱንና ፍላንቱን በማስጠበቅ፤ ተጨማሪ ሀብትን በመመደብ አስፈላጊ ሲሆን የተቋምን አቅም መሠረት ያደረገ ድጋፍ ሲደረግ ይገባል። ዝርዝሩ በመመሪያ ይወሰናል።

፵፪.የ*መጣር ጣ*ስተጣር ጥራትና የተጣሪዎች ምዘና

- ፩/ በማንኛውም ተቋም ውስጥ የሚኖረው የመማር ማስተማር ሂደት የትምህርቱ አሰጣጥ በየትኛውም መልኩ ቢሆን አሳታፊ ሆኖ ተማሪን ያማክለና በንቃት መማርን የሚያራምድ መሆን ይኖርበታል።
- ፪/ በማንኛውም ተቋም ውስጥ የሚኖረው የመማር ማስተማር ሁኔታ በተቻለ መጠን በክፍል ውስጥም ሆነ በተቋሙ ግቢዎች ውስጥ ተማሪዎችን ለመማር የሚያበረታታ መልካም ድባብ ያለው መሆን ይኖርበታል።
- ፫/ የትምህርቱ አቀራረጽና አሰጣጥ የተማሪዎችን ዕውቀትና ክህሎት የሚያበለጽግ፣ መልካም እሴቶችን የሚያስታጥቅና በተማሪዎች አመለካካት ላይ አውንታዊ ለውጥና እድገት የሚያመጣ መሆን ይኖርበታል።
- ፬/ ተማሪዎች የሚመዘኑት አማባብነት ባለው ስርዓትና በተማሩት ላይ ተመስርቶ መሆን ይኖርበታል። የምዘና ውጤት አሰጣጥ ስርዓትም የተረጋገጠውን አቅም የሚገልጽ ይሆናል።
- ራ/ በተቋም ደረጃ ዕውቅና የተሰጠውና በአ*ያን*ዳንዱ የተምህርት ክፍል እንደ አግባ<u></u>ቡ በማጣጣም

shall take into account the interests of physically disabled students.

- 4/ Institutions shall ensure that students with physical challenges get academic assistance, including tutorial sessions, exam time and submission date deadline extensions.
- 5/ based on the special decision of the Minister regarding the admission of the gifted student, the need to provide additional resources, as necessary, to maintain the speed and need of education, the allocation of additional resources, is necessary. The details shall be determined by a directive.

42. Quality of Teaching-Learning and Assessment of Students

- 1/ The teaching and learning process in any institution shall be, whatever the methods of delivery employed, interactively student- centered that shall promote active learning.
- 2/ The teaching and learning conditions in any institution shall, as far as practicable, create in-class and on-campus enabling environment and encouraging atmosphere for students to learn.
- 3/ The designing of courses and their delivery shall be such that the courses shall add to the knowledge and skills students already have, cultivate constructive professional values, and bring about attitudinal changes and development in students at the end of the courses.
- 4/ Students shall be assessed properly and fairly on the basis of their learning experience; the marking system shall be reflective of the competences achieved by students.
- 5/ There shall be institutionally recognized and welldefined student assessment and examination methods and systems at academic unit levels to

- የሚሰራበት እና እያንዳንዱ የአካዳሚክ ሰራተኛ ሊያከብረው የሚገባ ተማሪዎችም አስቀድመው የሚያውቁት የተማሪዎች ምዘናና ፊተና ስርዓት ይኖራል።
- ፮/ በተማሪዎች ምዝናና የምዝና ውጤት ደረጃ አሰጣጥ ረገድ አመራር የሚሰጡ በተገቢ የትምህርት ክፍሎች ደረጃ ብቁ አካላት እንዲኖሩ ለማድረግ የሚያስችል አደረጃጀት ይኖራል።
- ፯/ ምዝናና የምዝና ውጤቶችን አስመልክተው ተማሪዎች የሚያቀርቧቸው ቅሬታዎች በተቋምና በአካዳሚክ ክፍሎች ደረጃ ተገቢው ትኩረት ተሰጥቷቸው በጥንቃቄና በአፋጣኝ መታየት ይኖርባቸዋል።
- ፰/አካዳሚክ ሰራተኞች በተማሪዎች ምዘናና ውጤት አሰጣዋ የሥራ ላይ ሙያዊ የንድፌ-- ሃሳብና የክህሎት ስልጠና ይሰጣቸዋል፤ የማስተማር ብቃትና የምዘና ክህሎቶችን ጠንቅቆ ማወቅ በአካዳሚክ ሰራተኛነት ለመቀጠልና እድገትን ለማግኘት እንደ ወሳኝ ቅድመ ሁኔታዎች ይወሰዳሉ።
- ፱/ተማሪዎች የቤት ወይም የምርምር ሥራ ሲሰሩም ሆነ በፌተናዎች የሌላ ሰው ሥራና ሐሳብን ሲጠቀሙ ምንሔን መዋቀስ ይኖርባቸዋል፤
- ፲/ የአካዳሚክ ሰራተኞች በፌተናዎች አስተዳደር፣ በቤት ስራዎችና በፌተናዎች እርማት እንዲሁም በውጤት አሰጣጥ ላይ አድሎአዊ በሆነ መልኩ መስራት የሰባቸውም፤
- ፲፩/የማስተማር ዜዴዎች፣ የተማሪዎች ምዘና፣ የምዘና ውጤቶችና ደረጃ አሰጣዋን የሚያመለክቱ ሥነ-ሥርዓቶች በተቋሙ የሴኔት ደንብ ውስጥ መካተትና በትምህርት ክፍሎች መመሪያዎች ተብራርተው መገለጽ ይኖርባቸዋል።

<u>ክፍል ሶስት</u> <u>የመንግስት ተቋጣት</u> <u>ንዑስ ክፍል አንድ</u> አስተዳደርና ውስጣዊ አደረጃጀት which any academic staff shall adhere, and have been made known to students.

- 6/ There shall be adequate structures, at the necessary levels of the pertinent academic units, which shall constitute leading authorities at any of the levels on student assessments, examinations and grading of results.
- 7/ Student complaints against assessment methods, examinations, grading systems or results thereof shall be handled, at institutional level, with due care and expeditiously.
- 8/ Academic staff shall receive on-job and tailor-made professional training on student assessment theories and skills; and mastery and successful application of assessment skills as well as teaching shall constitute critical prerequisites for continuity of employment and promotions.
- 9/ While conducting assignments or research works or during exams if they utilize works of other people they have to acknowledge them;
- 10/during administration of examinations, correction of examinations and assignments, and in determining grades academic staff shall not discriminate;
- 11/ rules and procedures governing teaching methods and assessment, grading and academic status of students shall be provided in the senate statutes of each institution and shall be further elaborated in guidelines issued by the appropriate academic units.

PART THREE PUBLIC INSTITUTIONS SECTION ONE

GOVERNANCE AND INTERNAL STRUCTURES

<u> ፵፫.የ*መንግ*ስት ተ</u>ቋጣት አደረጃጀት

- ፩/ የዚህ አዋጅ ሌሎች ድን*ጋ*ጌዎች እንደተጠበቁ ሆኖ ማንኛውም የመንግስት ተቋም:-
 - ሀ) አመራርና አማካሪ አካላት ፣
 - ለ) አካዳሚክ ክፍሎች ፣
 - ሐ) እንደአግባቡ የመጣሪያ ሆስፒታል አመራር፣
 - መ) የአስተዳደርና የአካዳሚክ ቴከኒክ ረዳት ባለሙያ
 - ሥ)አካደሚክና አስተዳደራዊ ተግባራትን በ<mark>ተም</mark>ረት የሚያከና**ዉ**ኑ ቢሮዎች፤

ይኖረዋል።

- ፪/ የትምህርት ክፍሎችን ለመመስረት ሲወሰን ከትምህርትና ምርምር አግባብነትና ጥራት፣ ከትብብር አስፈላጊነትና ከውጤታማ የሀብት አጠቃቀም አኳያ እየታየ መሆን ይኖርበታል።
- ፫/የትምህርት ክፍል ሲቋቋም የአስተዳደር ሥርዓት ይኖረዋል። ሥርዓቱም በፕሬዚዳንቱ ተዘጋጅቶና በአስተዳደር ካውንስል፣ በዩንቨርስቲ ካውንስልና በሴኔት ተመክሮበት በቦርዱ ሲጸድቅ ተፈጻሚ ይሆናል። የአስተዳደር ሥርዓቱም የአመራርና አስፈጻሚ አካላትን የያዘና ኃላፊነታቸውን እንዲሁም የአመራርና የአስተዳደር ሥነ-ሥርዓቶችን ያካተተ ይሆናል።
- ፬/መንግስታዊ ተቋም አዲስ ተልዕኮ ሲሰጠው በአለም አቀፍ መልካም ልምድ ላይ ተመስርቶ በህግ የተቀመጡትን አደረጃጀቶች በጠበቀ መልኩ እራሱን እንደገና ሊያደራጅ ይችላል።
- ፩/ሚኒስቴሩ በሌላ አኳኋን እንዲፈጸም መመሪያ ካልሰጠ በስተቀር፤ ማንኛውም ተቋም በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፬) መሰረት እራሱን እንደገና ለማደራጀት አስፌላጊ ሆኖ ሲያገኘው የተቋሙ ፕሬዝዳንት በአስተዳደር ካውንስል፣ በዩንቨርስቲ ካውንስል፣ በሴኔትና በተቋሙ የመምህራንና የተማሪዎች ማህበራት የተመከረበት የተሟላ የውሳኔ ሃሳብ ለቦርዱ ያቀርባል።

፵፬.<u>የአመራር አማካሪ አካላት</u>

43. Organization of Public Institutions

- 1/ Without prejudice to other provisions of this Proclamation, any public institution shall have:
 - a) Governing and advisory bodies.
 - b) academic units;
 - c) governing body of teaching hospital, as may be relevant;
 - d) administrative and academic technic support staff;
 - e) Joint academic and administration offices;
- 2/ The establishment of academic units in accordance with this Proclamation shall be determined on the basis of relevance and quality of education and research as well as on cooperative, efficient and effective use of resources.
- 3/ Academic unit of an institution shall have a system of governance; system of governance would be devised by the president, debated by the managing council, the university council and the senate, and approved by the Board. Such system shall consist of governing and managing bodies, their responsibilities, and rules and procedures of leadership and management.
- 4/ a public institution when granted a new mission may reorganize itself in accordance with international good practice with in its legal framework,
- 5/ Except as may be directed otherwise by the Ministry, in the event where any public institution finds it necessary to reorganize itself as provided in subarticle (4) of this Article, the president shall submit to the Board an exhaustive proposal discussed by the managing council, the university council, the senate, and by unions of students and teachers of the institution.

44.Governing and Advisory Bodies

- TEN STATE
 - *8/ማን*ኛውም የመንግስት ተቋም **እንደአስፈላጊ**ነቱ የሚከተሉት የአመራርና አማካሪ አካላት ይኖሩታል
 - U) CCSI
 - ለ) ፕሬዝዳንና ምክትል ፕሬዚዳንቶች
 - ሐ) ሴኔት፤
 - መ)የአስተዳደር ካውንስል፣
 - w) የዩንቨርስቲ ካውንስል፤
 - ረ) የትምሀርት ክፍል ካውንስል፤
 - ሰ) የትምሀርት ክፍል አስተዳደር ካውንስል፤
 - ሽ)የዲ*ፓርተመንተ* ጉባኤ፤
 - ወይም በሴኔቱ ወይም ቀ)በቦርዱ በዩንቨርስቲ ካውንስሉ የሚቋቋሙ አስፈላጊ ቁጥርና አይነት ያሳቸው አማካሪ ወይም ልዩ ልዩ ኮሚቴዎች ወይም ካውንስሎች።
- **፪/ በዚህ አንቀጽ ን**ዑስ አንቀጽ (፩) ፊደል ተራ (ሬ) እስከ (ሽ) የተመለከቱት የትምህርት ክፍሎች አመራር አካላት ይዘት፣ አመሰራረት፣ ኃላፊነትና ውሳኔ አሰ*ጣ*ጥ ሥርዓት በፕሬዚዳንቱ ቀርቦ በቦርዱ የሚወሰን ይሆናል።

፵፮.የቦርድ ተጠሪነት፣ ኃላፊነትና ተግባር

- *δ/ የመንግስታዊ ተቋም የቦርድ ተጠሪነት እንዳግባ*ቡ ለሚኒስቴት ወይም ለተገቢው የክልል መንግስት አካል ይሆናል።
- ፪/ የመንግስታዊ ተቋም ቦርድ የተቋሙ የበላይ አመራር ሆኖ የሚከተለው ኃላፊነት ይኖረዋል፦
- ሀ) ተቋሙ በዚህ አዋጅ እና በሌላ ህግ የተሰጠውን *ኃላፊነት እና ተግባር በአግባቡ መፈጸሙን፣ እና* መልካም አስተዳደር መከታተልና ማስፌኑን ማረ,ጋገጥ፤
- ለ) የዚህ አዋጅ ሌሎች ድን ጋጌዎች እንደተጠበቁ ሆነው የተቋሙን ስትራቴጂክና አመታዊ እቅድ፣ በጀት፣ የትኩረት አቅጣጫ፣ አደረጃጀት፣ አስተዳደርና የአሰራር ስርዓት፣ የውስዋ ደንብና የትምህርት መርሀ **711CS** ፕሮ**ግራሞችን፣** የተቋሙን የክንውን በማ.መለከት ሪፖርትና የፋይናንስ መግለጫን

- 1/ Governing and Advisory Bodies of a public institution shall consist of:
 - a) board:
 - b) president and vice presidents;
 - c) senate;
 - d) managing council;
 - e) university council;
 - f) academic unit council;
 - g) academic unit managing council;
 - h) department council;
 - i) Advisory or specialized committees or councils with necessary adequate numbers and type that may be established by the board, senate or university council.
- The composition, constitution, responsibilities, and decision-making process of governing bodies of academic units under paragraphs (f) to (h) of subarticle (1) of this Article shall be determined by the board following the request of the president.

45.Accountability, Duties and Responsibilities of the Board

- 1/ The board of public institution shall be accountable to the Ministry or, in case of an institution under a state, to the appropriate organ of the state government.
- 2/ The board of a public institution shall be the supreme governing body of the institution and it shall have the responsibilities to:
 - a) supervise and ensure duties and responsibilities given to it by this Proclamation and other laws that good governance prevails in the and institution;
 - b) without prejudice to other provisions of this Proclamation, review; examine, approve and follow up the implementation of proposals of institution's strategic and annual plans, budget institutional reorganization, organizational annual plans, policies, administration and

- የሚቀርቡለት ሃሳቦችን መርምሮ ማጽደቅና ተግባራዊነታቸውን መከታተል፤
- ሐ)በሚኒስትሩ የሚወጣዉን መመሪያና መስፈርት መነሻ በማድረግ የፕሬዚዳንት ምርጫን በበላይነት በመምራት እጨዎችን ለሹመት እንደአግባብነቱ ለሚኒስትሩ ወይም ለክልሉ አካል ማቅረብ፤
- መ)ሚኒስትሩ በሚያወጣው መመሪያ መሰረት የፕሬዝዳንቱን ምክረ ሀሳብ ጨምሮ በውድድር ተመርጣ የቀረበን ምክትል ፕሬዚዳንትን ይሾጣል፤
- w)በፕሬዚዳንቱ በሚቀርብ ሃሳብ ላይ በመመስረት የሴኔት አባላት እና የአካዳሚክ ኃላፊዎች እንዳግባቡ የሚታጨበት፤ የሚመረጡበትና የሚመደቡበት ስርዓትና የአገልግሎት ዘመናቸውን የተመለከተ መመሪያ ያወጣል፤ በትክክል መተግበሩን ይከታተላል፤
- ረ) አግባብነት ያላቸው ሕጎች ተልጻሚነት እንደተጠበቀ ሆኖ ማንኛውም ምክትል ፕሬዚዳንት ኃላፊነቱን በመወጣት ረገድ ከፍተኛ የሆነ ድክመት ካሳየ ከኃላፊነት ማሰናበትን ጨምሮ የዲሲፕሊን እርምጃ መውሰድ፣ ፕሬዝዳንቱን የሚመለከት ሲሆን ደግሞ ሚኒስትሩን በማማከር እርምጃ እንዲወስድ ማድረግ፤
- ሽ) የተቋሙ ሌሎች አመራር አካላት ከባድ የህግ መጣስ ተግባር በሚፈጽሙበት ጊዜ ወይም ከባድ የሆነ የገንዘብ ብክነት ስለመከሰቱ ጥርጣሬ ካለ ወይም በርግጥ ተከስቶ ከሆነ በራሱ ስልጣን ክልል ተገቢውን የመፍትሔ እርምጃ መውሰድና ወዲያውኑ ለሚኒስቴና ሪፖርት ማቅረብ፤
- ቀ)ተቋሙን በሚመለከቱ ጉዳዮች ላይ መረጃ የመጠየቅና የማግኘት እና ለሚኒስቴሩ የሚያስፌልግ ከሆነም ሪፖርት ማድረግ፤
- በ) አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ በተቋሙ ማቋቋሚያ ሕግ ላይ የማሻሻያ ሃሳብ ለሚኒስቴሩ ማቅረብ፤ ለከፍተኛ ትምህርት ዕድገት በሚጠቅሙ ማናቸውም ጉዳዮች ላይ በአጠቃላይና የተቋም አስተዳደር ላይ በተለይ

- academic programs, performance reports and financial statements and internal regulations of the institution;
- based on the directive drawn by the Ministry nominate the president on merits for appointment as may be appropriate by the Ministry or the state body;
- d) based on the rules drawn by the ministry nominate and appoint the vice president on merits;
- e) issue A directive, upon the advice of the president, regarding qualification requirements and procedures of nomination and appointment procedures and terms of office academic officers as well as members of the senate; and monitor the propriety of its implementation;
- f) take, without prejudice to the applicability of other relevant laws, any disciplinary action, including removal from office, against any vice president in the event of serious failure to discharge his responsibility; in the case of the president, consult with the Ministry for measures to be taken;
- g) take remedial measures within its own competence and report promptly to the Ministry in the event of serious breaches of the law by the institution's other governing bodies or in the event the danger of serious financial loss is suspected or has actually happened;
- h) request and obtain information on matters concerning the institution and report the same if particularly important to the Ministry;
- i) submit proposal as may be necessary to the Ministry for the amendment of Institution's establishment law establishing the institution as well as advise it on all matters of importance to

- በተቋም መሪካቱ ከሚያስተውለው ወይም ከሚያውቀው በመነሳት ለሚኒስቴሩ ምክር መስጠት፤
- ተ) ተቋሙ ቅሬታን በተፋጠነ ቀልጣፋና ፍትሃዊ ሥርዓት *እንዲኖረዉ* **ማ**ድረግና አተገባበሩን መከታተል፤ በተቋሙ በተሰጠዉ ውሳኔ ላይ ቅሬታ ሲቀርብ መመርመርና የመጨረሻ ውሳኔ መስጠት፤
- ቸ) ሴኔቱ የሚያሳልፈው ውሳኔ እና የሚያወጣ አካዳሚክ ህግ እንዲሁም በፕሬዚዳንቱ እና በተቋሙ **ሌሎች አደረጃጀቶች የሚያስተላልፉት ውሳኔዎች እና** የሚፈጽሙት ተግባራት ህግ፣ ፖሊሲንና ስርዓትን የተከተለ ስለመሆኑ መከታተልና ጉድለቶች ሲኖሩ እንዲስተካከሉ ማድረግ፤
- ጎ) የራሱን የአሰራር *ሥ*ነ ሥርዓትና የውስ**ጥ** አስተዳደር ደንብና አባላቱን የሚመለከት የዲሲፕሊን ደንብን ማውጣት፤
- **ነ) የፕሮፌሰርነት የማ**ዕረግ እድባትን ማጽደቅ፤
- **ኘ) ከፕሬዝዳንቱ በሚቀርብ ምክር ላይ ተ**መስርቶ ተቋሙ ለትምህርት የሚያስከፍላቸውን የተለያዩ ክፍደዎች አይነትና መጠን መወሰን፤
- አስተዳደር ካውንስሉንና አ) ሴኔቱን፤ የዩንቨርስቲ ካውንስሉን በትክክል መደራጀትና መስራት መከታተል፤ አስፌላጊንቱን ሲያምንበትና በፕሬዚዳንቱ ምክር ላይ በመመስረት ተጠሪነቱ ለፕሬዚዳንቱ ወይም ለዩንቨርስቲ ካውንስሉ የሆኑ ልዩ አማካሪ አካላትም ማቋቋም፤
- <u>ሮ/የፌዴራል</u> መንግስት ተቋም የቦርድ ሰብሳቢ በሚኒስትሩ የሚሾም ሆኖ ቦርዱ የተሰጠውን ኃላፊነት በትክክል መወጣቱን የማረጋገጥ ኃላፊነት አለበት።
- ፬/ የቦርድ አባላት የስራ ዘመን ስድስት ዓመት ሲሆን ለተጨማሪ አንድ የስራ ዘመን ሊራዘም ይችላል።
- E/የፌዴራል መንግስት ተቋም ቦርድ አባላት ጥቅጣ **ተ**ቅሞች በሚኒስቴሩ የሚወሰኑና በተቋሙ የሚሸፈኑ

- higher education and research generally and for institution governance particularly as perceived from its position as board of an institution;
- j) make sure that the institution has an adequate institutional system to expeditiously receive and redress grievances; examine and give final decision on grievances against decision by the public institution;
- k) rescind decisions made by the president or the senate or other organizations in the institution when the decisions compromise institutional mission or contravene law and policy and government order.
- 1) issue its own rules of procedure and internal regulations, as well as rules of discipline applicable to its members;
- m) approve promotions to the rank of professorship;
- n) upon the advice by the president determine the type and amount of different payments relating to education charged by the public institution.
- o) oversee the proper constitution and functioning of the senate, university council, and the managing council; and establish, as it may consider necessary and upon the advice of the president, any particular advisory council accountable to the president or to the university council:
- 3/ The board's chairperson of a federal public institution shall be appointed by the Minister; and shall have the responsibility to ensure that the board discharges effectively its responsibilities.
- 4/The term of tenure for board members shall be six years and it may be renewed for additional one term.
- 5/ Benefits due to the members of board of a federal public institution shall be determined by the Ministry, with due regard to the capacity of the

ሆኖ የተቋሙን አቅም ግምት ውስጥ ያስገቡ ይሆናሉ።

፵፮.ስለ ቦርዱ አባላትና ምልአተ ጉባኤ

- ፩/ ቦርዱ ሰብሳቢውን ጨምሮ በድምጽ የሚሳተፉ ሰባት አባሳት ያሉት ሆኖ የፆታ ስብጥርን የጠበቀ ይሆናል፤ የተቋሙ ፕሬዝዳንት ድምጽ የማይሰጥ የቦርዱ አባልና ፅሀፊ ይሆናል።
- ፪/ ሚኒስቴሩ የቦርድ ሰብሳቢውን እና ሶስት አባላቱን በቀጥታ በራሱ መርጦ እንዲሁም ሦስት የቦርድ አባላትን ከዩኒቨርሲቲው ጋር በመመካከር ይሾማል።
- **ቦ/ ለቦርድ** አባላት መሾም የሚችሉት በኃላፊነት ቦታዎች ሳይ *.*የሉ ወይም ያገለገሉና በተለይ በማስተማር ወይም በምርምርና በግል ስብሪናቸው ማለሰቦች፣ በማህበረሰባዊ አገልማሎት ተሞክሮ ያሳቸው ወይም አውቀታቸው ልምዳቸውና **ለ**ትኩሮታቸው ለከፍተኛ ትምህርት አላማዎች በአጠቃሳይና ስተቋሙ ተልዕኮዎች መሳካት በተለይ አስተዋጽኦ ለማበርከት የሚያስችላቸው የተቋሙ ተጠቃሚዎች ምርትና አገልግሎት ተወካዮች ይሆናሉ፣
- ፬/ ቦርዱ በራሱ ውሳኔ ማንኛውንም ሰው በአስረጇነት በስብሰባዎቹ ሊያሳትፍ ይችላል።
- ፩/አምስት ድምጽ የሚሰጡ የቦርዱ አባላት ሲገኙ ምልአት ጉባኤ ይሆናል። ሆኖም ጊዜ የማይሰጥ ሁኔታ ሲያጋዣም በአራት ድምጽ የሚሰጡ አባላት ምልአት ጉባኤ እንደተሟላ ተደርጎ ስብሰባውን ማካሄድ የሚቻል ሲሆን አራት ተሳታፊዎች በሚያካሂዱት ስብሰባ እኩል ድምጽ ካገኙ ሰብሰቢዉ ያለበት ተቀባይነት ይኖረዋል። ቦርዱ ይህንን ሁኔታ በተመለከተ በአሰራር ስነ ስርዓት ደንቡ ላይ በግልጽ ይደነግጋል።
- ፮/ የቦርዱ ሰብሳቢ ጊዜ በተቆረጠለት ስብሰባ ላይ መሳተፍ የማይችል ከሆነ በስብሰባው ላይ የተገኙ አባላት ስብሰባውን የሚመራ ሰብሳቢ ከመካከላቸው በመምረጥ የስብሰባውን አጀንዳ ይፌጽማሉ።

institution, and shall be covered by the institution.

46. Composition and Quorum of the Board

- 1/ The board shall be composed of seven voting members and shall maintain gender balance. The president of the institution shall be a non-voting member and secretary of the board.
- 2/ The Ministry shall select and appoint the board chairperson and three additional members directly and the remaining three in consultation with the university.
- 3/ The members to be nominated shall be past or present holders of responsible positions and notable personalities especially in teaching or research and in integrity, or be representatives of the customers of the products and services of the institution and whose exceptional knowledge, experience and commitment are such as to enable them to contribute to the attainment of the mission of the institution and the objectives of higher education generally.
- 4/ The board at its discretion may invite any resource persons to any of its sessions.
- 5/ The board shall have a quorum when five of the voting members attend; provided however, that in the event of urgency, the board shall conduct its sessions with a quorum of four voting members in which case the side with the chairperson will be taken as the decision of the board when there is equal votes of two. The board shall specify in its rules of procedures the circumstances under which this provision may apply.
- 6/ In the event the chairperson may not attend a scheduled session, the attending members shall choose a chairperson from among the attending members for that particular session and execute the

አባል በምክትል ሰብሳቢነት ሊሰይም ይችላል።

፲/ ቦርዱ በጉዳዮች ላይ ውሳኔ የሚያሳልፌው በአብሳጫ ድምፅ ይሆናል፤

፵፯.ስለ ቦርዱ ስብሰባዎች

- ፩/ ቦርዱ በአመት ቢያንስ አራት መደበኛ ስብሰባዎችን ያደር*ጋ*ል።
- ፪/ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፩ እንደተጠበቀ ሆኖ ቦርዱ በሰብሳቢው ዋሪ ወይም ድምጽ የመስጠት መብት ካላቸው አባላቱ አንድ ሶስተኛው በሚጠይቁበት ጊዜ አስቸኳይ ስብሰባ ሊደደርግ ይችላል።
- ፫/ ፕሬዚዳንቱ የቦርዱ ሰብሳቢ ስምምነትን በማግኘት አስቸኳይ ስብሰባ እንዲጠራ ማድረግ ይችላል፤
- ፬/ የቦርድ የስራ አ**ሬጻጸም ግምገማ** በየሩብ ዓመቱ የሚካሂድ ሆኖ፡-
 - ሀ)ፕሬዝዳንቱ ተሳትፎ በሚያደርግበት ድምጽ የመስጠት መብት ባላቸው አባላት በዝግ ስብሰባ ይካሄዳል፤
 - ለ) የቦርዱ ሰብሳቢ የማምገማውን ውጤቶች በየወቅቱ ለሚኒስቴሩ ሪፖርት ያደር ኃል።
 - ሐ)ቦርዱ ግምገማውን መቼና እንዴት እንደሚያካሂድ ይወስናል፤ ሆኖም በአመት ቢያንስ አንድ የክትትል ግምገማና አንድ የማጠቃለያ ግምገማ ማድረግ ይኖርበታል።
- ፩/ ቦርዱና ሚኒስቴሩ በዓመት ሁለት ጊዜ የ*ጋራ* የሆነ መደበኛ የስብሰባ መድረክ ያካሂዳሉ
- ፮/ የቦርዱ ሰብሳቢ ሁሉም የቦርዱ ስብሰባዎች በቂ ዝግጅት የተደረገባቸው መሆኑን፤ በበቂ ሁኔታ በሰንድ መያዛቸውን፤ ሰንዶቹ በጥንቃቄ መጠበቃቸውን እና ቦርዱ በሚያዘው መሰረት ውሳኔዎቹ በትክክል ለሚመለከታቸው መተላለፋቸውን ማረጋገጥ ይኖርበታል።

፵፰.<u>የቦርድ አባልነት መቋረ</u>ዋ

- session's agenda. The Minister may assign one of the members as a deputy chair person to creat conducive working condition to the board.
- 7/ The board shall resolve matters by simple majority votes.

47. Sessions of the Board

- 1/ The board shall conduct at least four regular sessions in a year.
- 2/ Without prejudice to sub-article 1 of this Article, the board may hold extra-ordinary sessions at the request of its chairperson or one-third of its voting members.
- 3/ The president may cause through the chairperson extraordinary sessions to be held;
- 4/ The board conducts its performance evaluation quarterly and:
 - a) the performance evaluation of the board shall be conducted in a closed meeting of the voting members, with the president of the institution attending and contributing to the evaluations.
 - b) The board chairperson shall submit regularly the results of the evaluation to the Ministry.
 - c) The board shall determine when and how to conduct its performance evaluations; provided however, that it shall have annually at least one monitoring evaluation and one summative evaluation.
- 5/The Ministry and board chairpersons shall hold biannual joint forums.
 - 6/ The board chair shall generally ensure that all board sessions are well-prepared for, regularly held, properly documented, and that the documentation is kept in order, and the results are effectively communicated as directed by the board.

48. Termination of Board Membership

Membership of the board may be terminated by:

የቦርድ አባልነት በሚከተሉት ምክንያቶች ሲቋረጥ ይችላል:-

- ፩/ ሚኒስቴሩ በሚያወጣው መመሪያ መሰረት የአገልግሎት ዘመኑ ሲያበቃ፤
- ፪/ በፍቃደኝነት ከአባልነት በመልቀቅ፤
- ፫/ በሞት፤ በህመም ወይም በከባድ ወንጀል ጥፋተኛ ሆኖ በመገኘት፤
- ፬/ በከባድ የዲሲፕሊን ጥፋት፣ በችሎታ ማጣት ወይም በስብሰባዎች ላይ ያለ ፌቃድ በተከታታይ ለሦስት ጊዜ ያለመገኘት፣ ድክመት ማሳየት ወይም ባለመቻል፤
- ሯ/ ሚኒስቴሩ ቦርዱን ሙሉ በሙሉ ለመቀየር ወይም በከፊል ለመለወዋ ውሳኔ ላይ ሲደርስ።

፵፱.ስለ ሴኔት

የቦርዱ ኃላፊነት እንደተጠበቀ ሆኖ፤ ሴኔት የአካዳሚክ ጉዳዮችን በሚመለከት መሪ አካል በመሆን የሚከተለው ኃላፊነት ይኖረዋል።

- §/የተቋሙን የትምህርት ዘመን መወሰን፤
- ፪/ የተቋሙ የአካዳሚክ ፕሮግራሞች አክፋፌትን በመመርመር በፕሬዚዳንቱ አማካይነት ለዉሳኔ ለቦርዱማቅረብ፤ ስርዓተ ትምህርቶችን መወሰን፤ የትምህርት ክፍሎች የሚሰጡትን ትምህርት እና የሚካሄዱትን ምርምር ጥራትና አግባብነትን ለማረጋገጥ እንዲችሉ መምራትና አቅጣጫን ማስያዝ፤
- ፫/ በዚህ አዋጅ መሰረት የትምህርትና ምርምር ጉዳዮችን በሚመለከትና የአካዳሚክ ማህበረሰቡ የሚተዳደርበትን የውስጥ ደንብ በማውጣትና ስለ መከበሩም መከታተል፤
- ፬/ ድግሪ የሚሰጥበት ወይም የሚሰረዝበት ሁኔታዎችን መወሰን፤
- ፭/ በመንግስት ተቋሙ ስር ስላሉት የትምህርት ክፍሎች መከፊት፤ መዘጋት ወይም መዋሃድ በፕሬዚዳንቱ በሚቀርብለት የውሳኔ ሃሳብ መሰረት መርምሮ ማጽደቅ፤

- 1/expiry of the term of office, as may be determined in the directive to be issued by the Ministry;
- 2/ resignation;
- 3/ death,illness or conviction of serious criminal offence;
- 4/severe misconduct, incompetence, or serious failure or inability to attend three consecutive board sessions with out permission;
- 5/ decision by the Ministry to reform the board in whole or in part.

49. The Senate

The senate, being the leading body of the institution for academic matters and without prejudice to the responsibilities of the board, shall have the responsibilities to:

- 1/ determine the academic calendar of the institution;
- 2/ accredit academic programs with the consensus of the board and the ministry; accredit curricula and supervise and guide academic units to ensure the relevance and quality of education and research;
- 3/ legislate and ensure proper implementation of the institution's internal statutes related to all academic and research matters in accordance with this Proclamation;
- 4/ determine conditions on which degrees are awarded or revoked;
- 5/ examine and approve recommendations by the president in respect of opening, closure or merger of academic units under the public institution.

- ፲/ ተቋም አቀፍ የትምህርት አግባብነትና ዋራት ማነልበቻና የተማሪዎች ምዘና ስርዓትን ማውጣት፤
- ፯/ የፕሮፌሰርነት ማዕረግ እድገት የሚያሰጥ ሆኖ ሲያገኘው በመረጃ አስደግፎ የውሳኔ ሀሳብ ለቦርዱ ማቅረብ፣
- ፰/ የረዳትና የተባባሪ ፕሮፌሰር እድገት ላይ በአግባቡ መርምሮ ውሳኔ መስጠት፤
- ፱/ የሴኔት ኮሚቴዎች ብዛት፣ አባልንት፣ ኃላፊንትና አሰራርን መወሰን፤
- ፲/ በፕሬዝዳንቱ በሚቀርበው የውሳኔ ሃሳብ መሰረት በተቋሙ እውቅና ሊሰጣቸው የሚገባ ልዩ አስተዋጽኦ ሳስመዘገቡ ሰዎች የክብር ዲግሪ ወይም ሌሎች ሽልጣቶችን በግልፅ መስፌርት ተመልምለ ሲቀርብለት መስጠት፤
- ፲፩/ በተቋሙ ማቋቋሚያ ሕግ የሚሰጠውን ሌላ ኃላፊነት ወይም በፕሬዚዳንቱ የሚመራስትን ጉዳይ ማከናወን።

- ፩/የሴኔት አባላት ሁኔታ የአገልግሎት ዘመን እና የአባላት ቁጥር በመንግስት ተቋም ማቋቋሚያ ህግ ይወስናል።
- ፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተደነገገው ቢኖርም ከሴኔቱ አባላት ቢያንስ አብላጫው አባላት በፕሬዚደንቱ የሚመረጡ ሆነው ለኃላፊነቱ የሚመጥኑና በተቋሙ ውስጥ በተነፃፃሪ ረጅም አገልግሎት ያላቸው አካዳሚክ ሰራተኞች ይሆናሉ።
- ፫/ ፕሬዚደንቱ የተቋሙ የአካዳሚክ ማህበረሰብ በተገቢ ሁኔታ በሴኔቱ ውስጥ መወከሉን ያረጋግጣል፤ የሴኔቱ ስብሰባዎችን በሰብሳቢነት ይመራል።
- ፬/ ለአፈፃፀም ውጤታማነት ሲባል በሴኔቱ አባልነት እና የአባላቱ ብዛት እንዲሁም የስራ ዘመን ለውጥ ማድረግ አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ በፕሬዚደንቱ ምክር መሰረት ቦርዱ ማሻሻያ ማድረግ ይችላል።

ያ፩.የሴኔት ስብሰባዎች

- 6/ determine an institution-wide framework for quality enhancement and student assessment;
- 7/ recommend to the board promotions of academic staff to the rank of professor.
- 8/ approve and promote academic staff to the rank of assistant and associate professor;
- 9/ decide on the type, number, membership, and responsibilities of the senate's committees;
- 10/award honorary degrees and other academic prizes to persons with outstanding achievements meriting recognition by the institution, upon request by the president;
- 11/perform other responsibilities which may be given to it in the establishing law of the institution or may be referred to it by the president.

50..Members of the Senate

- 1/ Membership and the number of members of the senate and their terms of office shall be determined by the establishing law of the public institution.
- 2/ notwithstanding to the provisions of sub-article (1) of this Article, at least the majority of the members of the senate shall be meritorious and senior members of the academic staff appointed by the president.
- 3/ The president shall chair the senate and ensure that the institution's academic community is appropriately represented in its membership.
- 4/ The Board of a public institution may, upon advice by the president, change or modify senate membership,number and terms of office, as necessary and consistent with good practice, but solely to ensure that it shall be fit for purpose.

51. <u>Sessions of the Senate</u>

- ፩/ሴኔት የአባሳቱን ዲሲፕሊን ጨምሮ የራሱን መደበኛና አስቸኳይ ስብሰባዎችን ሁኔታ በሚያወጣው የውስጥ ደንብ ይወስናል።
- ፪/ሴኔቱ ፕሬዚደንቱ ወይም ቦርዱ ሲጠይቅ ወይም ከአባላቱ አንድ ሶስተኛው ሲጠይቁ አስቸኳይ ስብሰባ ሊያካሂድ ይችላል።
- ፫/ ከሴኔት አባላት ግማሽ በላይ በስብሰባው ላይ ከተገኙ ምልአተ ጉባኤ ይሆናል። የሴኔት ውሳኔዎች በአብሳጫ ድምጽ ይተሳለፋሉ፤ ድምጽ እኩል በእኩል ከተከፈለም ሰብሳቢው ወሳኝ ድምጽ ይኖረዋል።
- ፬/ ሴኔት በኃላፊነቱ መሰረት የትምህርት ክፍሎችን የኮሚቴዎችን እና እንደ አካል የራሱን የስራ አፈፃፀም ይገመግጣል። የግምገጣው ውጤት በፕሬዚደንቱ አማካኝነት ለቦርድ ይቀርባል።
- ፩/ ሴኔቱ በማንኛውም ስብሰባው ለስራ አስፈላጊ ናቸው ያሳቸውን የስራ ክፍሎችን ወይም ማለሰቦችን በአስረጇነት ሊያሳትፍ ይችላል።

<u>ስለ መንግስት ተቋም ፕሬዚደንት እና ምክትል ፕሬዝዳንት</u> ፶፪.ሹመትና የስራ አ**ፌፃ**ፅም ማምገማ

- ፩/የተቋም ፕሬዚደንት በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፵፭ ንዑስ አንቀጽ (፪) ፌደል ተራ (ሐ) መሰረት ቦርድ አወዳድሮ ከሚያቀርባቸው እጩዎች መካከል እንደ አግባቡ በሚኒስትሩ ወይም በሚመለከተው የክልል አካል ይሾማል።
- ፪/የፕሬዚደንትነት የኃላፊነት ቦታ በቦርዱ በሚሰየም አካል በይፋ ለተወዳዳሪዎች ይገለፃል።
- ፫/ለመንግስት ተቋም ምክትል ፕሬዚደንቶች በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፵፭ ንዑስ አንቀጽ (፪) ፌዴል ተራ (መ) መሰረት በይፋ ተወዳዳሪዎች ተጋብዘው የተሻለ ብቃትና ዝግጁነት ያለው ተመርጣ በቦርዱ ይሾጣል።
- ፬/የመንግስታዊ ተቋም እጨ ፕሬዚደንት እና ምክትል ፕሬዚደንቶች የአካዳሚክ መሪነት እና የአስተዳደር ክህሎት ያላቸው እንዲሁም ለተቋማዊ ለውጥና እድገት ዝግጁ የሆኑና ህገ መንግስቱን እና የመንግስት

- 1/ The senate shall determine its regular and extraordinary sessions in its own internal regulations, which shall also include disciplinary rules of its members.
- 2/ The senate may hold extraordinary sessions upon the request of the president, the board or one-third of its members.
- 3/ The senate shall have a quorum when more than half of its members attend and shall make decisions by simple majority votes, and in case of a tie, the chairperson shall have a casting vote.
- 4/ The senate, consistent with its mandate, shall devote some of its sessions to evaluations of the academic performance of the academic units, of its committees, and its own performance; and the results of the evaluations shall be duly communicated by the president to the board.
- 5/ The senate at its discretion may invite resource persons or academic staff it deems necessary to any of its sessions.

52. Appointment and Performance Evaluation of President and Vice Presidents of a Public Institution

- 1/ The president shall be appointed by the Minister or by the head of the appropriate state organ, as the case may be, from a short list of nominees provided by the board in accordance with sub-article (1)(c) of Article 45 of this Proclamation.
- 2/ The position of the president shall be publicly advertised by a body designated by the board.
- 3/ The vice presidents of a public institution shall be appointed based on merit and through competition by the board in accordance with sub-article (1) (d) Article 45 of this Proclamation.
- 4/ The candidate president and vice president of a public institution shall have, among others, commendable academic leadership and managerial ability as well as demonstrable commitment to

78

ፖሊሲዎች የተቀበሉ መሆን ይኖርባቸዋል።

- ፩/የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፬) ድን*ጋ*ጌ እንደተጠበቀ ሆኖ የውድድር እና የምርጫ ስነ ስርዓት ዝርዝር መመሪያ በሚኒስትሩ ይወጣል።
- ፯/የመንግስት ተቋም ፕሬዚዳንት የስራ ዘመን ፯ ዓመት ሲሆን የምክትል ፕሬዚዳንት ፬ ዓመት ይሆናል፣ ሆኖም የዚህ አዋጅ ሌሎች ድን*ጋጌዎ*ች እንደተጠበቁ ሆነው በድ*ጋ*ሚ ሊሾሙ ይችላሉ።
- ፯/ቦርዱ የፕሬዚደንቱን እና የምክትል ፕሬዚደንቶቹን የስራ አፈፃፀም የክትትል ግምገማ በአመት 2 ጊዜ እንዲሁም ጥልቀት ያለው ግምገማ ደግሞ በየ ፫ ዓመቱ ፕሬዚደንቱ እና ምክትል ፕሬዚደንቶቹ በተገኙበት እና ያለ ድምጽ በሚሳተፉበት ሁኔታ ያካሂዳል።
- ፰/ማንኛውም ሰው ከ፩፻፹ ቀናት በላይ ተጠባባቂ ፕሬዚደንት ወይም ተጠባባቂ ምክትል ፕሬዚደንት ሆኖ መቆየት አይችልም። በተጠቀሰዉ ጊዜ ዉስጥ በሚኒስትሩ ልዩ ዉሳኔ ካልተሰጠ ቋሚ እንደሆነ ይቆጠራል።

<u>ዧ፟.የመንግስት ተቋም ፕሬዚደንት *ኃ*ላፊነት</u>

- ፩/ የቦርዱ ኃላፊነት እንደተጠበቀ ሆኖ የመንግስት ተቋም ፕሬዚደንት የተቋሙ ዋና ስራ አስፊፃሚ በመሆን የሚከተሉት ኃላፊነቶች ይኖሩበታል፡-
 - ሀ)ተቋሙ የስራ ድርሻውን እና ተልዕኮን ለማሳካት ይችል ዘንድ ተቋሙን ይመራል ያስተዳድራል።
- ለ)የተቋሙን አካላት እና ማህበረሰብ የከፍተኛ ትምህርት አላማዎችና የተቋሙን መሪ እሴቶች ማክበራቸውን ያረ*ጋ*ንጣል።
- ሐ)የዚህ አዋጅ እና የሌሎች በተቋሙ ላይ ተልፃሚ የሚሆኑ ህጎች ድን*ጋጌዎ*ች መከበራቸውን ያረ*ጋግጣ*ል።
- መ)ተቋሙ አገሪቱ በምትልልገው መጠን እና አይነት ከፍተኛ ዋራት ወይም ብቃት ያላቸው ምሩቃንን

- institutional change and development and to the Constitution and government policies.
- 5/ Without prejudice to the provisions of sub article
 (4) of this Article, the details of the competition and selection procedure shall be determined by a directive to be issued by the Minister.
- 6/ The terms of office of the president of a public institution shall be six years and of the vice president four years; provided however, that and without prejudice to other provisions of this Proclamation, they may be reappointed.
- 7/ The board shall make monitoring reviews on the performance of the president and vice presidents biannually and comprehensive in depth reviews every three years in the presence and with the participation of the president and the vice presidents with out voting.
- 8/ No person shall hold the position of acting president or acting vice- president for a period of more than 180 days. Unless otherwise a special decion is passed by the Minister, he holds the position as permanent.

53. Responsibilities of the President of a Public Institution

- 1/ The president of a public institution shall be the chief executive officer of the institution and, without prejudice to the responsibilities of the board, shall have the responsibilities to:
 - a) direct and administer the public institution with the aim of ensuring the achievement of its mission;
 - b) ensure that organs of the institution and its community uphold the objectives of higher education and guiding values of the institution;
 - c) ensure that the provisions of this Proclamation and of other laws applicable to the institution are respected;
- d) ensure that the institution prepares high quality graduates in as many numbers and fields consistent

ማፍራቱን ያረጋግጣል።

- ው)መማር ማስተማር፣ የምርምርና ማህበረሰብ አገልግሎት አሰጣዋን የሚያበረታታ አመቺ ተቋማዊ ሁኔታን ይልዋራል፤ በቀጣይነት ይገነባል።
- ረ) የተቋሙ የምርምር እና የማማከር ተግባራት ሁሉ ቅድሚያ በሚሰጣቸው ሀገራዊ ጉዳዮች ሳይ መደረጋቸውን ያረጋግጣል።
- ሰ)ተቋሙ ተልእኮውን ለማሳካት በሀገሪቱ ፖሊሲ መሰረት ከአለም አቀፍ እንዲሁም ከፌደራል እና ከክልል ተቋማት፤ አግባብነት ካላቸው ኤጀንሲዎች፤ከንግድ እና ኢንዱስትሪ ድርጅቶች እንዲሁም ማህበራት ጋር በዘላቂነት ግንኙነት እንዲፈጠር ያደርጋል።
- ሽ)ተቋሙ ከአገራዊና አለም አቀፋዊ እድገቶች ጋር እኩል የሚራመድ እና በትምህርት በስልጠናና በምርምር በማማከር እና በማህበረሰብ አገልግሎቶች የአገሪቱ ፍላጎት ለማርካት በሚያስችለው ደረጃ የሚገኝ መሆኑን ያረጋግጣል።
- ቀ)ተቋሙ በሰው ኃይል፤ በአደረጃጀቱ እና በአሰራና ለተቋሙ ተልዕኮ የሚመጥን ብቃት ያለው የውስጥ አመራር እና አስተዳደር ስርዓት እንዲኖር ያደርጋል።
- በ) በትምህርት እና ምርምር አግባብነት እና ጥራት፤ በተቋማዊ ነፃነት እና ተጠይቂነት፤ በአገልግሎት አሰጣጥ ውጤታማነት እና በወጪ ቆጣቢነት መርሆች ላይ በመመስረት የትምህርት ክፍሎች አደረጃጀትን በሴኔቱ አስገምግሞ ለቦርዱ አቅርቦ ያስወስናል፤ ሲፌቅድም በተግባር ላይ ይውላል።
- ተ)የቅጥርና ኃላፊነት ቦታዎች በውድድር የሚያዙ መሆናቸውን እና ከኃላፊነት መነሳትም በስራ አፊፃፀም ግምገማ እና በዲሲፕሊን ጉዳይ ብቻ ላይ ተመስርቶ መሆኑን ያረጋግጣል።
- ቸ)የተቋሙ የትኩረት አቅጣጫ ደንብና መመሪያዎች እና የአሰራር ስርዓት አግባብነት ባለው የመንግስት ፖሊሲ የዚህ አዋጅ ድን*ጋጌዎችና* አግባብነት ባለው

with the needs of the country;

- e) create and continuously build a conducive institutional environment stimulating teachinglearning, research and community services;
- f) ensure that the institution's research and consultancy activities focus on national priorities;
- g) ensure that the institution in the pursuit of its mission is perpetually connected internationally as well as with federal and state institutions, relevant agencies and business and industrial organizations;, and associations;
- h) ensure that the institution always keeps abreast national and international developments and positions itself to respond effectively to the country's needs in education, training, research, consultancy and community services;
- i) ensure that the institution has a capable system of internal leadership and management in its human resource, organization and performance;
- j) determine and implement, upon the consent of the senate and approval by the board, academic unitand- department level governing bodies and structures guided by the principles of relevance and quality of education and research, autonomy, efficacy and efficiency of service delivery;
- k) ensure that employment and official positions are achieved through competition and that removal from office is based on performance evaluation and disciplinary matters.
- ensure that strategic needs policies, directives and procedures of the institution are designed in conformity with the provisions of this Proclamation,

ሌላ ህግ *መሰረት መቀረፃቸውን ያረጋግጣ*ል።

- ጎ) ተቋማዊ የደረጃ መለኪያዎችን ያዘጋጃል፤ የተቋሙ የአካዳሚክ እና የአስተዳደር ስራዎች በወጡት መለኪያዎች መሰረት መፌፀማቸውን ያረጋግጣል።
- ነ) የተቋሙን ገቢና ወጪ በትክክል የሚያሳዩ የሂሳብ መዛግብት መያዛቸውን ያረጋግጣል።
- ኝ)የሴኔት፣ የአስተዳደር ካውንስል እና የዩኒቨርሲቲ ካውንስል ስብሰባዎች በበቂ ዝግጅት እና ወቅታቸውን ጠብቀው መካሄዳቸዉን፣ በበቂ ሁኔታ መመዝገባቸውን እና ቃለ ጉባኤዎቹ መጠበቃቸውን በጉዳዮች ላይ የሚደረገው ውይይት ሁሉንም የዳሰሰ መሆኑን እና የሴኔት ውሳኔዎች ለሚመለከታቸው በትክክል መተላለፋቸውን እና መተግበራቸውን ያረጋግጣል።
- አ)በተቋሙ ውስጥ ወይም በተቋሙ እና በሦስተኛ ወገኖች መካከል የሚንሱ አለመግባባቶችን የተቋሙን ተልእኮ እና ጥቅሞች ከማሳካት አኳያ በሰላማዊ እና ህጋዊ መንገድ እንዲፈቱ ያደርጋል።
- ከ) የተቋሙ እንቅስቃሴ እና መሰረታዊ ማንኙነቶች በተገቢው የመረጃ ስርዓት መመዝገባቸውን መረጃ በአግባቡ መጠበቁ እና ለቦርዱ፣ ለተቋሙ ማህበረሰብ፣ መንግስት እና አግባብነት ላላቸው ተደራሽ መሆኑን ያረጋግጣል።
- ሽ) የተቋሙን የረጅምና የአጭር ጊዜ እቅድ እና በጀት ያዘ*ጋ*ጃል ሲፀድቁም ያስፊጽማል።
- ወ)የተቋሙ ምድረ ግቢ ህይወት እና ንብረትን ለመጠበቅ የሚያስችል አስተማማኝ የአደ*ጋ* መከላከያ እና የጥበቃ ስርዓት እንዲገነባ ያደር*ጋ*ል።
- 0)ተቋሙ ከሶስተኛ ወገኖች *ጋ*ር በሚያደርገው ማንኛቸውም ግንኙነት ተቋሙን ይወክላል።

other pertinent laws and government policies;

- m) develop and implement institutional standards and ensure that the academic and administrative operations of the institution are on the basis of the standards;
- n) ensure that the institution maintains books of accounts that show proper incomes and expenditures;
- o) ensure that senate,administrative and university council's sessions are well-prepared for and held regularly; properly documented and the documentation kept in order, and are exhaustive in the discussion of issues; and that senate decisions are properly communicated and implemented.
- p) resolve by peaceful and legal means all disputes with in the institution and disputes the institution may have with third parties, in pursuit of the institution's mission and best interests;
- q) ensure that all fundamental operations and substantive transactions of the institution are appropriately documented in text and data form as appropriate and that the information is, without prejudice to institutional interests, appropriately and readily accessible to the board, community of the institution ,government and other relevant bodies.
 - r) prepare institution's short term and long term plans and budget, and ensure their implementation upon approval;
 - s) build and maintain a reliable safety and security system that protects life and property in the premises of the institution;
 - represent the institution in all its dealings with third parties.

- ዘ)በተቋሙ ስም የባንክ ሂሳብ ይከፍታል ያንቀሳቅሳል።
- ገՐ)እንደ አስፈላጊነቱ ለምክትል ፕሬዚደንቶች እና አማባብነት ሳሳቸው የአካዳሚክ ክፍሎች ኃላፊዎች ኃላፊነቱን በውክልና ሊሰጥ ይችሳል።
- የ)የውጪ ጉዞዎቹን በታቀዱ እና ለተቋም ባላቸው ፋይዳ ላይ የተመሰረቱ መሆናቸውን ያረ*ጋ*ግጣል።
- ደ)በተቋሙ ማቋቋሚያ ህግና በቦርዱ የሚሰጡት ሌሎች ተግባራት ያከናውናል።
- ፪/ ፕሬዚደንቱ ሙሉ ጊዜውን ለቢሮ ስራዎች ያውላል፤ ለአገልግሎቱ ተገቢውን ደመወዝ እና ጥቅማ ጥቅሞች ያገኛል።
- ፫/ፕሬዚደንቱ በሁኔታዎች አስገዳጅነት ስራው ላይ በማይገኝበት ጊዜ የአካዳሚክ ምክትል ፕሬዚደንቱ እሱን ተክቶ እንዲሰራ ይወከላል፤ የአካዳሚክ ምክትል ፕሬዚደንቱ የማይገኝ ቢሆን ግን ሌላ ምክትል ፕሬዚደንትን ሊወክል ይችላል።

- ፩/በተቋም ማቋቋሚያ ህግ የሚሰጠው ኃላፊነት እንደተጠበቀ ሆኖ የመንግስት ተቋም ምክትል ፕሬዚደንት የሚከተለው ኃላፊነት ይኖረዋል፡-
 - ህ)ፕሬዝደንቱ ኃላፊነቱን ይወጣ ዘንድ ማማከር እና ማኅዝ፣
 - ለ)በፕሬዚደንቱ የሚሰጡትን ተግባራት ማከናወን።
 - ፪/ ማንኛውም የመንግስት ተቋም ቦርዱ እንደ ሁኔታው ከሚኒስቴሩ ወይም ከሚመለከተው የክልል አካል ጋር በመመካከር አስፈላጊ ናቸው ብሎ የሚወስነውን ምክትል ፕሬዚደንቶች ይኖሩታል።
 - ፫/ ምክትል ፕሬዚዳንት አብዛኛውን የስራ ጊዜውን ለቢሮ ስራዎች ያውሳል፤ ለአገልግሎቱ ተገቢውን ደመወዝ እና ጥቅማ ጥቅሞች ያገኛል።
 - ፬/ በማንኛውም የመንግስት ተቋም ውስጥ ተባባሪ ምክትል ፕሬዚደንት የሚባል አይኖርም።

- u) open and operate bank accounts in the name of the institution.
- v) delegate, as may be necessary, his powers and responsibilities to the vice presidents and appropriate heads of academic units;
- w) ensure that his foreign travels are of value to the institution and planned;
- x) Discharge such other responsibilities as may be given to him by the establishing law of the institution and by the board.
- 2/ The president shall devote full time to the requirements of his office; and shall be remunerated appropriately for his services in the form of basic salary and other benefits.
- 3/ In the case of absence from duty, the president shall delegate, as a standard practice, the academic vice president on his behalf and, in the case of simultaneous absence of the said vice president, any of the other vice presidents.

54. Vice President of a Public Institution

- 1/ The vice-president of a public institution, without prejudice to those responsibilities given to him under the establishing law of the institution, shall have the responsibilities to:
 - a) advise, assist and support the president in the exercise of his responsibilities;
 - b) exercise the responsibilities the president may entrust to him.
- 2/ Any public institution may have as many vice presidents as the Board determines in consultation with, as the case may be, the Ministry or the State Organ.
- 3/ Vice presidents shall devote most of the time to the requirements of their offices and shall be remunerated appropriately for their services in the form of basic salary and other benefits.
- 4/ There shall not be associate vice presidents in any

ያሯ.ስለ ፕሬዚደንትነት እና ምክትል <u>ፕሬዚደንትነት</u> <u>አገልግሎት መቋረጥ</u>

- ፕሬዚደንት ከሚከተሉት ምክንያቶች በአንዱ ከኃላፊንቱ ሊሰናበት ይችላል:-
 - ሀ) በፍቃዱ ስራ በመልቀቅ፤
 - ለ) በችሎታ ማጣት፣ በከባድ ጥፋት ፣ በህመም ወይም በሞት ምክንደት የተሰናበተ ከሆነ፤
 - ሐ)በፍቃድ ከ፩፻፹ ተከታታይ ቀናት በላይ ከስራ ከተለየ፤
 - መ) ያለ ፍቃድ ከ ፵፭ ቀናት በላይ ከስራ ከተለየ o L To
 - w) የአገልግሎት ጊዜው ሲያበቃ።
- **፪/በዚህ አንቀጽ ን**ዑስ አንቀጽ (፩) በተደነገገው መሰረት ከቦርድ በሚቀርብለት ሀሳብ መሰረት ወይም የቦርዱ ሀሳብ ባይቀርብም ተገቢ እርምጃ ነው ብሎ ካመነ እንደ አማባቡ ሚኒስትሩ ወይም የሚመለከተው የክልል አካል ኃላፊ ፕሬዚዳንቱን ከስራ ማሰናበት ይችላል።
- ፫/በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) በተደነገገው መሰረት ቦርዱ ምክትል ፕሬዚደንትን ከኃላፊነት ሲያሰናብት ይችሳል።
- ፬/በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፪) የተደነገገው እንደተጠበቀ ሆኖ በሦስት ተከታታይ የክትትል ወይም በአንድ ዋልቅ የስራ አፈፃፀም ግምገጣው የፕሬዚደንቱ ወይም የምክትል ፕሬዚደንቱ በኃላፊነት መቀጠል ተቋሙን ይጎዳል ብሎ ቦርዱ ካመነ እንደ እንዲሰናበት አማባብንቱ わさへんうポ አርምጃ ሊያስወስድ ወይም ሊወስድ ይችሳል።

፟፮.የአስተዳደር ካውንስል

8/ ፕሬዚደንቱ **ሌሎች አ**ግባብነት ያሳቸውን ኃላፊዎች ለመጨመር ያለው ስልጣን እንደተጠበቀ ሆኖ ፕሬዚደንቱ፣ ምክትል ፕሬዚደንቶቹ እና የተቋማዊ public institution.

55. Termination of President and Vice President

- 1/ The president or vice president of a public institution may be relieved of his responsibilities by:
 - a) resignation;
 - b) release on grounds of incompetence, severe misconduct, illness or upon death;
 - c) absence from duty for more than 180consecutive days with official acquiescence.
 - d) absence from duty for more than 45 days without official acquiescence;
 - e) expiry of terms of office.
- 2/ The Minister or the head of the concerned state organ, as the case may be, may relieve the president of his post pursuant to the provisions of sub-article (2) of this Article and upon advice by the board, or without such advice if the Minister or the head of the concerned state organ is convinced that it is the right action to take.
- 3/ The board may relieve any vice president of his post, pursuant to the provisions of sub article (2) of this Article.
- 4/ Without prejudice to the provisions of sub article (1) of this Article, the board may, as the case may be, cause the removal or remove the president or any vice president if it determines, through three consecutive monitoring reviews or one in-depth review, his continuity in office would be injurious to the institution.

56. Managing Council

1/ Without prejudice to the power of the president to include, the president, the vice presidents, and the head of the office of institutional change, administrative council ,and student affairs' Director

- ለውዋ ጽህፌት ቤት ኃላፌ፣ የአስተዳደር ካውንስሉ እና የተማሪዎች ጉዳይ ዳይሬከተር ዋናዎቹ አባሳት ይሆናሉ፤ የአስተዳደር ካውንስሉ ሰብሳቢ ፕሬዚደንቱ ይሆናል።
- **፪/ የአስተዳደር ካውንስሉ በስትራቴጂክ ጉዳዮች እና** መታየተ አለባቸው ፕሬዚደንቱ በጋራ ብሎ በሚያምንባቸው ሌሎች ጉዳዮች ላይ ፕሬዚደንቱን ያማክራል እንዲሁም የተቋሙን እንቅስቃሴዎች የመከታተያ፣ የማስተባበሪያና የመገምገሚያ መድረክ ሆኖ ያገለግላል።
- ፫/ የአስተዳደር ካውንስሉ ቢያንስ በወር ሁለት ጊዜ በመደበኛነት በታወቀ ቀንና ሰዓት መሰረት መደበኛ ስብሰባ ያደርጋል።
- ፬/ የአስተዳደር ካውንስሉ ስብሰባዎቹን የሚያካሂደው ከመደበኛ አባላቱ መካከል ከግማሽ በላይ በተገኙበት መሆን ይኖርበታል።
- **፩/ የአስተዳደር ካውንስሉ ስብሰባ ቃለ ጉባኤ ፕሬዚደንቱ** በሚመድበው ፀሐፊ መያዝ ይኖርበታል።
- ፮/ ፕሬዚደንቱ በአስተዳደር ካውንስሉ ስብሰባዎች ሃሳብ በግልጽና በነፃ መንሸራሸሩን ያረጋግጣል፤ የሃሳብ ልዩነት የተንፀባረቀ ከሆነ የተፎካካሪ ሃሳቦቹን ተቀባይነት ክብደት ለመለየት ሲባል ፕሬዚደንቱ በጉዳዩ ላይ ድምጽ እንዲሰጥ ሊያደርግ ይችላል።
- ፯/ ከፕሬዚደንቱ ወይም ፕሬዚደንቱ ከሰየመው ሰው ውጪ ማንኛውም አባል የዮኒቨርሲቲ አስተዳደር ካውንስል ቃል አቀባይ ሆኖ ሊያገለግል አይችልም።
- ፰/ የዚህ *አንቀጽ ድንጋጌዎች* በግል ተቋማት ሳይም እንደ አግባብነቱ ተፈፃሚ ይሆናል።

፯፯.የዩኒቨርሲቲ ካውንስል

§/ የዮኒቨርሲቲ ካውንስል በፕሬዚደንቱ ሰብሳቤታት የሚመራ ሆኖ የአስተዳደር ካውንስሉ ዋናዎቹ አባላት የአካዳሚክ ክፍሎች ኃላፊዎች፣ የሴኔት ቋሚ ኮሚቴ አባላት፣ የሥርዓተ ፆታ ክፍል ኃላፊ፣ የቤተ መጽሐፍት ዋና ኃላፊ ፣ ሬጂስትራር ክፍል ኃላፊ፣ ሌሎች ቁልፍ የአካዳሚክ *መ*ኮንኖች፣ የአገልግሎት

- shall constitute the core members of the managing council; and the president shall chair the managing council.
- 2/ The managing council shall advise the president on strategic issues and on other cases that the president believes require collective examination as well as serve as a forum for monitoring, coordination, and evaluation of institutional operations.
- 3/ The managing council shall meet regularly at least twice a month on a regular day and time.
- 4/ The managing council shall hold and conduct its sessions with a majority of its core members present.
- 5/ Minutes of sessions of the managing council shall be taken by a secretary designated by the president.
- 6/ The president shall ensure free and open expression of views in managing the council's sessions. The president may order votes in case substantially competing opinions emerge to ascertain the weight of the competing opinions.
- 7/ No member other than the president or a person instructed by the president shall serve as a spokes person to the University agministration Council.
- 8/ The provisions of this Article shall also be applicable, as appropriate, with respect to private institutions.

57. University Council

1/ The president shall chair the university council, and its members shall consist of the core members of the managing council, all deans, head of the gender office, directors, members of the senate standing committee, the chief librarian, the registrar, other key academic officers, service department heads, and, as it

- ሰጨ ክፍሎች ኃላፊዎች ፣ በፕሬዚደንቱ አቅራቢነት ቦርዱ በሚወስነው መሰረት የጸታ ተዋጽዖ የተጠበቀ የአካዳሚክ ሰራተኞች እና ተማሪ ተወካዮች ይሆናሉ።
- **፪/ የዩኒቨርሲቲ ካውንስል በተቋሙ ስትራቴጅክ ዕቅድና** ሪፖርት፣ በተቋማዊ ለውጥ ስራዎች፣ በጀት፣ አደረጃጀት እና መመሪያዎች የትምህርት ፕሮግራሞች የተብብር እና የግንኙነት ስምምነቶች በትምህርት ክፍሎች መከፈል ውሀደትና መዘጋት እና በተቋሙ የአሬ.90ም ሪፖርቶች ሀሳብ በመስጠት ፕሬዚደንቱን ያማክራል።
- ፫/ የዩኒቨርሲቲ ካውንስል መደበኛ የሰብሰባ ቀንና ሰዓት ኖሮት ቢያንስ በየሦስት ወሩ እንድ ጊዜ ይሰበሰባል።
- õ/ በፕሬዚደንቱ ፍቃድ ካልሆነ በስተቀር የዩኒቨርሲቲ ካውንስል ስብሰባ ላይ መገኘት ግዱታ በፕሬዚደንቱ ፍቃድ ካልሆነ በስተቀር አባልነት በውክልና ሊሰጥ አይቻልም።
- **፩/ፕሬዚደንቱ በዮኒቨርሲቲ ካውንስል ስብሰባ ሂደት** ሃሳብን በነፃ ለመግለጽ የሚያበረታታ ዲሞክራሲያዊ ሁኔታ መኖሩን ያረጋግጣል በካውንስሉ ውይይት ሰፊ የሃሳብ ልዩነት የተንፀባረቀ ከሆነ ተቀባይነት ሊኖረዉ የሚገባ ሃሳብን ለመለየት ሲባል ፕሬዚደንቱ በጉዳዩ ሳይ ድምጽ እንዲሰዋ ሲያደረግ ይችሳል።
- ፮/ የአስተዳደር ካውንስሉ ፀሐፊ ድምጽ የማይሰጥ እና በውይይቱ ላይ የማይሳተፍ ፀሐፊ ሆኖ ለዮኒቨርሲቲ ካውንስል ደገለግላል።
- ፯/ ከፕሬዚደንቱ ወይም ፕሬዚደንቱ ከሰየመው ሰው ውጪ ማንኛውም አባል የዮኒቨርሲቲ ካውንስል ቃል አቀባይ ሆኖ ሊያገለግል አይችልም።
- ድ/ የዚህ አንቀጽ ድን*ጋ*ጌዎች እንደተጠበቁ ሆነው የዮኒቨርሲቲ ካውንስል የራሱን የአስተዳደር ደንብ ሊያወጣ ይችሳል።
- ፱/ የዚህ አንቀጽ ድንጋጌዎች እንደ አግባቡ በግል ተቋጣትም ሳይ ተፈፃሚ ይሆናሉ።

ንዑስ ክፍል ሁለት

- shall be determined by the board upon the advice of the president, an appropriate number of academic staff and student representatives with appropriate gender mix.
- 2/ The university council shall advise the president by expressing its views on institutional strategic plans and budget report proposals regarding plans, budget, organizational structures, academic programs, agreements of cooperation, and on division, merger and closure of academic units as well as on performance.
- 3/ The university council shall meet at least once every three months on the day and time that shall be fixed.
- 4/Attendance of university council sessions by members shall be mandatory. Membership shall not be delegated except in accordance with the permission of the president. Sessions may be held without a requirement for quorum.
- 5/The president shall ensure a democratic atmosphere stimulating free expression of opinions and ideas in sessions of the university council. The president may order votes in case substantially competing opinions emerge to ascertain the weight of the competing opinions.
- 6/The secretary of the managing council shall also serve as the non-voting and non consultative secretary of the university council.
- 7/ No member of the university council other than the president or a person nominated by the president shall serve as its official spokesperson.
- 8/ Without prejudice to the provisions of this article, the university council may adopt its own rules of procedures.
 - 9/The provisions of this Article shall also be applicable, as may be appropriate, with respect to private institutions.

<u>ስለመንግስት ተቋማት መከፈል መዋሃድ፣ የስም ለውጥ</u> <u>እና መዘ*ጋ*ት</u> ፯፰.<u>የንግስት ተቋም መከ</u>ፈል መዋሃድ ወይም የስም ለው<u>ጥ</u>

- ፩/ አንድ የመንግስት ተቋም እንደ አግባብንቱ በሚኒስቴሮች ምክር ቤት በሚወጣ ደንብ ወይም በሚመለከተው ክልል በሚወጣ ህግ መሰረት ወደ ሁለት ወይም ከዚያ በሳይ የመንግስት ተቋማት ሊከፌል ወይም ከሌላ መንግስት ተቋም ጋር ሊዋሃድ ወይም ስሙ ሊለወጥ ይችላል።
 - ፪/ የመንግስት ተቋም መከፈል መዋሃድ ወይም የስም ለውጥ የሚከናወነው የዚህ አዋጅ እና የሌሎች አግባብነት ያላቸው ህጎች ድንጋጌዎች እንደተጠበቁ ሆነው ይሆናል።

- ፩/ እንደ አግባብነቱ በሚኒስተሮች ምክር ቤተ ወይም በሚመለከተው የክልል አካል ውሳኔ የመንግስት ተቋም እንዲዘ*ጋ* ማድረግ ይቻላል።
- ፪/ የመንግስት ተቋም መዘ*ጋ*ት በተገቢው ሚዲያ ይፋ መደረግ አለበት ።

*፰.ስለ መብት እና ግ*ዴ*ታ መተ*ላለፍ

- ፩/ የመንግስት ተቋም በዚህ አዋጅ ድንጋጌዎች መሰረት ለሁለት ወይም ከዛ በላይ ለሆኑ የመንግስት ተቋማት የተከፈለ ከሆነ መብቶቹ እና ግዴታዎቹ ለአዲሶቹ ተቋማት ይተላለፋሉ። እያንዳንዱ አዲስ ተቋም ከነባሩ ተቋም የሚተላለፍለት መብት እና ግዴታ መጠን መከፌሉን በተወሰነበት የሚኒስትሮች ምክር ቤት ዴንብ ወይም የክልሉ ህግ ይወሰናል።
- ፪/ በዚህ አዋጅ መሰረት የተዋሃዱ ተቋማት መብት እና ማዴታ ለአዲሱ ተቋም ይተሳለፋሉ።
- ፫/ በዚህ አዋጅ መሰረት የተከፈለው ወይም የተዋሃዱት መንግስት ተቋማት ህጋዊ ሰውነታቸውን አዲሶቹ ተቋማት በህግ ከተቋቋሙበት ቀን ጀምሮ ያጣሉ።
- ፬/ የዚህ አንቀጽ ድን*ጋ*ጌዎች እንደ አግባብነቱ የስም

SECTION TWO DIVISION, MERGER, CHANGE OF NAME AND CLOSURE OF PUBLIC INSTITUTIONS

58. <u>Division, Merger or Change of Name of Public</u> <u>Institution</u>

- 1/A public institution may be divided into two or more public institutions or merged with another public institution or its name be changed by regulation of the Council of Ministers or in accordance with a state's law, as the case may be.
- 2/ Division, merger or change of names of public institutions shall take place without prejudice to the provisions of this Proclamation and other applicable laws.

59.Closure of Public Institutions

- 1/ A public institution may be closed down by decision of the Council of Ministers or the appropriate organ of a state, as the case may be.
- 2/ The closure of a public institution shall be made public through the appropriate media.

60. Transfer of Rights and Obligations

- 1/ Where a public institution is divided into two or more institutions pursuant to the provisions of this Proclamation, its rights and obligations shall be transferred to the newly formed institutions. The extent of rights and obligations to be transferred to each of the newly formed institutions shall be as prescribed by the Council of Ministers regulation or the state's law effecting the division.
- 2/ The rights and obligations of institutions merged in accordance with the provisions of this Proclamation shall be transferred to the new institution
- 3/ The divided or merged public institution shall lose its former juridical personality from the date of the division or merger.
- 4/ The provisions of this Article shall, mutatis

ለውጥ ያደረገ ተቋም በሚመለከትም ተልፃሚ ይሆናሉ።

<u>ንዑስ ክፍል ሦስት</u> ስለ *መንግ*ስት ተቋም በጀትና የገንዘብ አስተዳደር

<u>ጃ</u>፩.በጀት

- ፩/ የፌደራል መንግስት ወይም ክልሎች ለመንግስት ተቋማት የሚመድቡት በጀት በስትራቴጇክ ዕቅድ ስምምነት ላይ በተመሰረተ የጥቅል በጀት ስርዓት መሰረት ይሆናል። አፈፃፀሙን በተመለከተ የሚኒስትሮች ምክር ቤት በሚያወጠው ደንብ ይወሰናል።
- ፪/የመንግስት ተቋም የገንዘብ ፍላጎቱን ለማሟላት በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፷፭ እና ፷፮ በተገለፀው መሰረት እና በህግ ከተፈቀዱ ሌሎች ምንጮች ገቢዎችን ማስባሰብ ይችላል።

ጃ፪.የፋይናንስ አስተዳደር

- ፩/ የመንግስት ተቋም ፕሬዚዳንት የተቋሙን ፋይናንስ በሕግ፤ በቅልዋፍና፤ በውጤታማንት፤ በቁጠባና በግልፅንት መርሆዎች ላይ ተመስርቶ የመምራትና የማስተዳደር ኃላፊንትና ተጠደቂነት ይኖርበታል።
- ፪/ ሕግ በሌላ ሁኔታ ያስቀመጣቸው ሁኔታዎችና በጀትን አስቀድሞ በቦርድ የመሰብሰብ አስራር እንደተጠበቀ ሆኖ የመንግስት ተቋም በፀደቀለት የሥራ ዕቅድ መሠረት ገቢውን መጠቀም ይችላል። አሰራሩም በሚኒስቴሩና በገንዘብ ሚኒስቴር የጋራ ስምምነት በሚወጣ መመሪያ የሚወሰን ይሆናል።
- ፫/ ቦርዱ ዓመታዊ በጀት መስብስብ በማይችልባቸዉ ወቅቶች ፕሬዚዳንቱ ወሳኝ ለሆኑ ክፍያዎች ወጪን እንዲያዝ ማድረግ ይችላል።

ጃ፫.ስትራቴጂክ ዕቅድ ስምምነት

፩/ የመንግሥት ተቋም ለአምስት ዓመት የሚቆይ የስትራቴጂክ **ዕቅድ ስምም**ነት እንደአግባብነቱ mutandis, apply with respect to an institution whose name has been changed.

SECTION THREE BUDGET AND FINANCIAL MANAGEMENT OF PUBLIC INSTITUTIONS

61.Budget

- 1/ Public institutions shall be funded by the federal government or states through block- grant system based on strategic plan agreements. Its implementation shall be determined by a regulation to be issued by the Council of Ministers.
- 2/ public institution shall mobilize income as provided for by Articles 65 and 66 of this Proclamation and other legally permitted sources.

62. Financial Management

- 1/ The president of a public institution shall conduct the financial affairs of the institution in accordance with the law and with the principles of efficiency, efficacy, frugality and transparency.
- 2/ Without prejudice to other conditions provided by law and to the procedure of collecting the budget by the board, a public institution shall be free to use its income as it sees fit, in accordance with its approved business plan. The Ministry and the Ministry of Finance will draw directives for its implementation.
- 3/ The board may authorize the president of a public institution to make necessary expenditures on the basis of the previous budget where the board may not be able to collect timely the budget for the current fiscal year.

63. Strategic Plan Agreement

1/ Every public institution shall conclude with the Ministry or the concerned state organ a strategic plan ከሚኒስቴሩ ወይም ከሚመለከተው የክልል አካል *ጋር ያደርጋ*ል።

- g/ የስትራቴጂክ ዕቅድ ስምምንት በተለይ የሚከተሉትን ማካተት አለበት:-
 - ሀ) ስትራቴጂክ ዓሳማውን፤የትኩረት **አቅጣጫዎችን፤** የመማር ማስተማር ውጤቶችንና ተቋማዊና የሰው ሃይል ልማትን፤
 - ለ) የታቀዱ የምርምር ፕሮጀክቶችንና ፕሮግራሞችን እና የማህበረሰበ አገልግሎቶችን፤
 - ሐ)የትምህርት ፕሮግራሞችን በመደበኛ፣በተከታታ ይ እና እና በርቀት የሚሰጡ ፕሮግራሞችን፤
 - መ)የተማሪዎችን ብዛት የአካዳሚክ ሠራተ-ኞችን ብዛትና የሙያ ብቃት ደረጃን፤
 - w)የአካዳሚክ **ሥራተኞችን ፍት**ሃዊነትን ያማከለ ክሀሎትና ስንምግባር ብቃት የዕወ.ቀት፣ ያሳቸዉ እና በከፍተኛ የኃላፊነት ቦታዎች የሴቶች ተሳትፎ ማሳደማን፤ ድጋፍ ለሚሹ ተማሪዎች የሚደርገውን እንዛ *ማ*መናከርን የሚመለከቱ እርምጃዎችን፤
 - ረ) ከመንግስት የሚጠበቀውን ጠቋሚ የጥቅል በጀትና ሊከሰት የሚችለውን የገንዘብ ክፍተት ስሌሎች *ምንጮች* ለማሟላት በተቋሙ የተገባውን ግዴታ፤
 - ሰ)ጠቋሚ ጥቅል በጀትና ተቋሙ ራሱ አሟላለሁ ያለውን ገንዘብ ለእያንዳንዱ ስትራተጂክ ዕቅዱ ዘመን መመደቡን የሚያሳይ ጠቋሚ ክፍፍል፤
 - ሽ) የስትራቴጂክ ዕቅዱ በጀት በቂ ሳይሆን ቢቀር የተቀመጠውን መፍትሂ፤
 - የግምገማና ቀ) ተገቢ የሒሳብ፤ የክተተል፤ ሪፖርትን የማቅርብ ሥርዓቶች *መዘርጋታ*ቸውን።
- ፫/ የመንግስት ተቋማት ቀጣዩን ረቂቅ የስትራቴጂክ ዕቅድ ስምምነታቸውን በወቅቱ የስትራቴጂክ ዕቅድ ዘመን ውስጥ እንደአግባብንቱ በሚኒስትሩ ወይም በሚመለከተው የክልል አካል ያፀድቃሉ።

agreement for a period of five years.

- 2/ A strategic plan agreement shall, in particular, contain:
 - a) strategic objectives, academic priorities, learning outputs, and institutional and human resources development;
 - b) planned research projects and programs and community services;
 - c) Regular, continuing, distance education and programs;
 - d) the number of students and the number and qualification of academic staff;
 - e) social goals such as measures to enhance equity and competence of its academic staff, increase the proportion of senior positions held by women, and assistance to disadvantaged sections of its students;
 - f) indicative block-grant budget commitments made by the government and the institution's commitment to make up, through other sources of income, the financing gap that may occur;
- g) the indicative allocations of the block- grant budget and the funds to be mobilized by the institution for each year of the strategic plan period;
 - h) contingency plan in the event of non fulfillment of the anticipated strategic- plan budget;
 - i) appropriate mechanisms of accounting, monitoring, evaluation and reporting.
 - 3/ Public institutions shall conclude the next strategic plan agreements, as the case may be, with the Ministry or the appropriate state organ within the current plan period.

፰፬.<u>ኅቢን ስለማስገኘ</u>ት

- ፩/ የዚህ አዋጅ ድን*ጋጌዎ*ችና አማባብነት ያላቸው ሌሎች ሀጎች እንደተጠበቁ ሆነው ማንኛውም የመንግስት ተቋም በተቋሙ ፕሬዝዳንት ጥያቄና በቦርዱ ውሳኔ የኀቢ ማስገኛ ድርጅትን ሊያቋቁም ይችላል።
- ፪/ ድርጅቱ የራሱ ህጋዊ ሰውነት ያለው ሆኖ አንደማንኛውም የንግድ ድርጅት ህጉ የሚጠይቀውን ሁለ በማሟላት የሚሰራ ይሆናል።
- ፫/ ድርጅቱን ለማቋቋም የሚያስፈልገው የመነሻ ገንዘብ ከመንግስት ተቋም የውስጥ ገቢ የሚመደብ ሲሆን ይችሳል።
- ፬/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፫) የተደነገገው አንዴተጠበቀ ሆኖ ድርጅቱ የሚከተሉት የገቢ ምንጮች ሊኖሩት ይችላል:-
 - ህ)ድርጅቱ ከሚሰጠው አገልግሎት ወይም ከሚያከናውነው ስራ የሚገኝ ገቢ፤
 - ለ)የተቋሙ ሰራተኞች በፌቃደኝነት ከሚያደርጉት መዋጮ፤
 - ሐ) ለድርጅቱ ከሚሰጡ ስጦታዋች፤
 - መ) ከሌሎች ህጋዊ የገቢ ምንጮች።
- ፩/ ማንኛውም የመንግስት ተቋም ከሦስተኛ ወገኖች ስጦታዎችን መቀበል ይችላል፤ ሆኖም የሚያገኘው ስጦታ በተቋሙ ተልዕኮና ዓላማ ላይ አሉታዊ ተፅእኖ የማይኖረው መሆን ይኖርበታል።
- ፮/ ማንኛውንም የመንግስት ተቋም ከሦስተኛ ወገኖች ስለሚያገኘው ስጦታ ገንዘብና ከራሱ ኢንቨስትመንት ስለሚያገኘው ገቢ ለገንዘብና ሚኒስቴርና ለሚኒስቴሩ ወይም ለሚመለከተው አካል የማሳወቅ ግዱታ አለበት።
- ፯/ ተቋሙ የድርጅቱን የተጣራ ትርፍ በዚህ አዋጅ ድንጋጌዎች መሰረት ለተልዕኮው መሳካት ሊጠቀምበት ይችላል፤ አጠቃቀሙም የበጀት ዓመት ሥርአትን የተከተለ ሆኖ ዝርዝር አጠቃቀሙ

64..Income Generation

- 1/ Without prejudice to the provisions of this Proclamation and other applicable laws, an income generating enterprise may be established by any public institution upon the request of the president and approval by the board.
- 2/ The enterprise shall have its own legal personality and operate, like any business organization, in compliance with all legal requirements.
- 3/ The initial capital required for the establishment of the enterprise may be a budget allocated from government internal revenue
- 4/ Without prejudice to sub-article (3) of this Article, the enterprise may have the following sources of income:
 - a) income generated from the services it renders and the activities it carries out;
 - b) voluntary contributions made by the staff of the institution;
 - c) donations;
 - d) other lawful sources of income.
- 5/ Any public institution may accept donations from third parties; provided however, that no such donation or subsidy may negatively influence the standing, mission and objectives of the institution.
- 6/ Any public institution shall report to the Ministry of Finance and the Ministry or the appropriate state organ receipt of funds from third-parties and its investment incomes.
- 7/ The institution shall use the net profits of the enterprise in the pursuit of its mission and objectives in accordance with the provisions of this Proclamation. The details shall be determined by a

በመመሪያ ይወሰናል።

፰/ የድርጅቱ የፋይናንስ *መግ*ለጫዎች የአዲተ ሪፖርቶች የበጀት ዓመቱ ካበቃበት ጀምሮ በስድስት መቅረብ ወራት ውስጥ ለቦርዱ ይኖርባቸዋል።

፷፩.የገቢ ፈንድ

- §/ በመንግስት ተቋም ውስጥ በቦርድ ተወስኖ እንደ አግባብነቱ በሚኒስቴሩ ወይም በሚመለከተው የክልል አካል ሲጸድቅ የገቢ ፈንድ ሲቋቋም ይችሳል።
- g/ የፌንዱ የገቢ ምንጮች የሚከተሉት ይሆናሉ፦
 - ሀ) በተቋሙ የገቢ ማስገኛ ድርጅት የሚደረግለት *ம*டி66 ந
 - ለ)በበጀት ዓመቱ ስራ ላይ ያልዋለ የፌንዱ ገንዘብ፤ ሐ) ስጦታዎች፤
 - መ) ሌሎች ህጋዊ የገቢ ምንጮች፤
- ፫/ፌንዱ ቦርዱ በሚያጸድቀው መሰረት ስተቋሙ ልዩ ልዩ የአቅም ግንባታ ተግባራት ለሽልማትና ሌሎች ተግባራት ጥቅም ላይ ሲውል ይችላል።
- <u>፬/የፌንዱ አ</u>ጠቃቀም የበጀት ስርዓትን የተከተለ ይሆናል።

፰፮.<u>ሪፖርት ስለማቅረብና ስለቁጥጥር</u>

- *፩/ ጣንኛውም የመንግስት ተቋም:-*
 - ሀ) በስትራቴጂክ ዕቅዱ የተመሰረተውንና ላይ በአግባቡ ተመዝኖ የጸደቀውን ዓመታዊ የአልጻጸም ሪፖርትና በኦዲተር የተመረመረ የሂሳብ ሪፖርት እንደአማባብነቱ ለሚኒስቴሩ ወይም ለሚመለከተው የክልል አካል ማቅረብና የበጀት አመቱ ትምህርታዊና ሌሎች መረጃዎችን በዚህ አዋጅ ማሳተም ፳፮ በተደነገገው አንቀጽ መሰረት ይኖርበታል።
 - ለ)በማናቸውም 216 በሚኒስቴሩ ወይም በሚመለከተው የክልል አካል የሚጠየቀውን መረጃ መስጠት ይኖርበታል።

directive.

8/ The financial statements and audit reports of the enterprise shall be submitted to the board within six months from the end of the fiscal year.

65. Income Fund

- 1/ An income fund may be set up in a public institution by decision of the board and, as the case may be, approval by the Ministry or the appropriate state organ.
- 2/ Sources of income of the fund shall be:
 - a) contributions made by the income generating enterprise of the institution;
 - b) unutilized finance of the fund during the fiscal year;
 - c) donations;
 - d) other legally permitted sources of income.
- 3/ The fund may be used for different capacity building activities of the institution, prizes and other activities as shall be approved by the board.
- 4/ Disbursement of the fund shall comply with its budgetary appropriations.

66. Reporting and Supervision

- 1/ Any public institution shall:
 - a) submit to, as the case may be, the Ministry or the appropriate state organ duly evaluated and approved annual performance and audited financial reports based on the strategic plan agreement; and publish the educational and expenditure data for the fiscal year as provided for under Article 26 of this Proclamation;
 - b)furnish information to the Ministry or the concerned state organ whenever it is required to do so.

፪/ ማንኛውም የመንግስት ተቋም እንደአግባብነቱ በሚኒስቴሩ ወይም በሚመለከተው የክልል አካል ህግንና የስትራቴጇክ ዕቅድ ስምምነቱን ማክበሩን ለማረ*ጋ*ገጥ ቁጥጥር ሊደረግበት ይችላል።

*፯፯.የሂሳብ መ*ዛፃብት

- ፩/ የመንግስት ተቋም በፕሬዝዳንቱ ሀሳፊነትና አስተዳደር ስር የሚመራ የተቋሙ ግዴታዎችንም ታሳቢ ያደረገ የገቢና የወጪ ሂሳብን ጨምሮ አግባብነት ያለው የሂሳብ አያያዝና ሪፖርት የማቀረቢያ ስርአትን መዘር ጋት ይኖርበታል።
- ፪/ የመንግስት ተቋም የደብል ኤንትሪ ሂሳብ አያያዝን የመከተል፤ ተቀጽላ የሆኑ ተግባራት ገቢና ወጪዎችን ከሌሎች ገቢዎችና ወጪዎች ለይቶ የመያዝ እና ለሁሉም የገቢና ወጪ ጉዳዮች የሂሳብ አያያዝ አጠቃላይ ስርዓትን የመከተል ግዴታዎች ይኖሩበታል።

*ጟ*ኟ.አዲት

- ፩/በማንኛውም የመንግስት ተቋም ውስጥ ራሱን የቻለና ለገንዘብ ሚኒስቴር ተጠሪ የሆነ የውስጥ አዲት ይቋቋማል፡
- ፪/ የውስጥ ኦዲት የተቋሙን የአፈጻጸም፣ የፋይናንስና ንብረት ኦዲት አከናዉኖ ውጤቱን ለፕሬዝዳንቱና ለሚመለከተው አካል ያቀርባል።
- ፫/የተቋሙ ሂሳብ እንደአግባብንቱ በፌዴራል ዋና አዲተር ወይም በክልል ዋና አዲተር አዲተር ኦዲት ይደረጋል።

<u>ክፍል አራት</u> ስለግል ተቋጣት

ጁ፱.<u>ተጠያቂነት</u>

- ፩/የግል ተቋም በሚቋቋምበት የመመስረቻ ሰንድ እና በመተዳደሪያ ደንቡ በተደነገገው መሰረት አግባብነት ሳለው አካል ተጠያቂ ይሆናል።
- ፪/ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) ድን*ጋ*ጌ ቢኖርም የግል ተቋም በትምህርት አሰጣተ እና ምርምር ረገድ

2/ Any public institution may be subject to supervision by the Ministry or the appropriate state organ to ensure its compliance with the law and strategic plan agreements.

67. Books of Accounts

- 1/ Every public institution shall install an accounting system, including income and expenditure accounting, and a reporting system, appropriate to its responsibilities, which shall fall under the responsibility and management of the president.
- 2/ Every public institution shall follow double entry bookkeeping, keep costs and revenues related to supplementary activities separate from other costs and revenues, and shall observe general regulations on accounting in all other areas.

68.Audit

- 1/ An autonomous internal audit unit accountable to the Ministry of Finance shall be established in any public institution.
 - 2/ The internal audit unit shall conduct performance, financial, and property audit of the institution and report the findings to the president and to the concerned body.
 - 3/ the accounts of a public institution shall be audited as appropriate by the Federal Auditor General or State Auditor General.

PART FOUR PRIVATE INSTITUTIONS

69. Accountability

- 1/ A private institution shall be accountable to the appropriate body as provided for in its memorandum of association and its by-laws.
- 2/ Notwithstanding the provisions of sub-article (1) of this Article, a private institution shall also be accountable to the Ministry in respect of the

ሰለሚያከናውናቸው ተግባራት ትክክለኛነት ተጠያቂነቱ ለሚኒስቴሩ የድምር ይሆናል።

- ፩/ ማንኛውም የግል ተቋም የሚከተለው *ኃ*ላፊነት ይኖረዋል።
 - ሀ)በሚኒስቴሩ የሚሰጡ የተማሪዎች ቅበሳን የሚመለከቱ መመሪያዎችን በተብቅ የመከተል፤
 - ለ)ትምህርታዊ ይዘትን፣ የማስተማር ዘዴን፣ የተማሪዎች መመዘኛና የውጤት ስርዓትን ጨምሮ ቢያንስ ለደረጃው የሚጠበቅበትን አንስተኛው የስርዓተ ትምህርት የጥራት ደረጃዎች ማረ*ጋ*ገጥ፣
- ሐ) የአካዳሚና የምርምር ክንውኖችን በተመለከተ ዓመታዊ ግለ-ግምገማና የተማሪዎችና የአካዳሚ ሰራተኞች ግምገማ የማካሄድና ውጤቱን ለተቋሙ ማህበረሰብ የማሳወቅና ለኤጄንሲውም ሪፖርት የማድረግ፣
- መ) ከትምህርት ፕሮግራሞች መካከል በመጀመሪያ እና/ወይም በሁለተኛ ዲግሪ ፌቃድ ባንኘባቸው የትምህርት መስኮቶች የሚከተለው ስርአተ ትምህርት የቅበላ ዓቅምና ትምህርቱን ለማጠናቀቅ የሚወስደውን መደበኛ ጊዜ በማካተት አውቅና የተሰጠባቸው ትምህርት ፕሮግራሞችን ዝርዝር፤ የአካዳሚክ ሰራተኞቹን ደረጃና የቅጥር ሁኔታቸውን የማመለከቱ መረጃዎችን የመያዝና አንዚህን አስመልክቶ ለተማሪዎችና ለህብረተሰቡ ትክክለኛ መረጃ መስጠት፤ አተገባበሩን በተመለከተ **ኤጀንሲ**ወ በሚወጣ መመሪያ ይወሰናል።
- ሥ) በአመራርና በአስተዳደር አደረጃጀቱ፣ አሰራሩ፣ በአመራርና በአስተዳደሩ ሃላፊዎች ብቃት ተቋሙ የሚገኝበት አካባቢ የትምህርት መገልገያዎችን ጨምሮ የካምፓሱ አጠቃላይ አካባቢዎች ሁኔታ ተቋሙ ለተሰጠው ደረጃና ለሚያካሂዳቸው ስልጠናዎች ላለው የተማሪዎችና የሰራተኞች ብዛትና ለተሰማራበት የትምህርት መስክ የሚመጥን

propriety of its operations in the provision of education and conducting research.

70. Responsibilities of Private Institutions

- 1/ Every private institution shall have the responsibilities to:
 - a) ensure strict compliance with directives issued by the Ministry on admissions of students;
 - b) ensure the minimum curricula quality standards, including educational content, pedagogy, student assessment and examination system, and system of grading;
 - c) perform regular annual self-evaluation and evaluations by students and academic staff on its academic and research performance and make the results of the evaluations public to its community as well as report to the Agency;
 - d) maintain a readily accessible list of accredited study programs offered, including the specific fields within the programs in which the institution is authorized to offer degrees, and form of their delivery, enrollment capacity and the standard length of study, and the profiles of its academic staff and the modes of their employment; and give accurate information to its students and the public about the same;
 - e) ensure that its leadership and management structures, modus operandi of the structures, the leadership and management capabilities of the position occupants, its location, premises and facilities, and the campus environment generally are fit for the purposes of a higher education institution of its status, levels of studies, student and staff numbers, and the nature of the programs

าห

መሆኑን የማረጋገጥ፣

- ረ) የአምስት ዓመት ዝርዝር የትምህርት የምርምርና የስልጠና አቅድን እንዲሁም በአቅዱ ላይ በየዓመቱ የተደረጉ ማስተካከያዎችን ለኤጀንሲው የማቅረብና እቅዱን ይፋ የማድረግ፤
- ሰ) ሚኒስቴሩ የሚጠይቃቸውን መረጃዎች ያለ ምንም ክፍያ ሚኒስቴሩ በሚልልግበት አይነትና በሚወስነው የጊዜ ገደብ ውስጥ የማቅረብ፣
- ሸ) የመክሰር ውሳኔ እንዲሰጥበት ጥያቄ ከቀረበበት ይህንኑ ወዲያውኑ ለሚኒስቴሩ የማሳወቅ፤
- ቀ)በዚህ አዋጅ ድን*ጋጌዎ*ችና አግባብነት ባላቸው ሌሎች ህጎች መሰረት ተግባሩን የማከናወን።
- ፪/ የግል ተቋም ዓመታዊ የአፈፃፀም ሪፖርት ከሌሎች ጉዳዮች በተጨማሪ የሚከተሉትን ማካተት ይኖርበታል።
 - ሀ) በአንድ የትምህርት ዘመን ውስጥ የተከናወኑ ተግባራትና የተገኙ ውጤቶችን፤
 - ለ) የትምህርቱን ዘመን ማብቃት ተከትሎ በተቋሙ የበላይ አስተዳደር አካል የተፈረመበት ተቋሙ በከፍተኛ ትምህርት ተቋምነቱ ያለበትን አጠቃላይ ሁኔታ የሚያሳይ የግምገማ መግለጫ።
 - ፫/ በዓመታዊ የትግበራ ሪፖርት የተቋሙ የረጅም ጊዜ ዕቅድ እና የትግበራው የግምገማ ውጤት ይፋ መደረግ ይኖርበታል።
 - ፬/ኤጄንሲው በዚህ አንቀጽ ሌሎች ድን*ጋጌዎ*ችና በመደበኛ የአካዳሚክ ኦዲት አፈፃፀም ሳይገደብ አስፈላጊ ሆኖ ሲገኝ በማንኛውም የግል ተቋም ሳይ ድንገተኛ የአካዳሚክ ኦዲት ወይም ማጣራት በማድረግ ተገቢ የማስተካከያ እርምጃ ሊወስድ ይችላል።

፩/የግል ተቋም ውስጥ ደንብ ስለተቋሙ አተዳደር አካላት የተቋሙ የአስተዳደር አካላት ውሳኔ አሰጣጥ ሥነ-ስርዓት፣ የአካዳሚክና ምርምር ጉዳዮች፣ የአካዳሚክ ማሕበረሰቡን መብትና ግዴታ እና ስለቅሬታ አፌታት ሥርዓት መደንገግ ይኖርበታል። and fields in which it is engaged;

- f) submit to the Agency its detailed plans on education, research and training on a five-yearly basis, and annual up-dates of the plans; and make the plans public;
- g) supply information required by the Ministry free of charge and in the form and within the time the Ministry may specify;
- h) notify the Ministry immediately in case a bankruptcy proceeding is instituted against it;
- i) conduct its operations in accordance with the provision of this Proclamation and other applicable laws.
- 2/ The annual report on the activities of a private institution shall include, among others:
 - a) activities and results thereof performed within the particular academic year;
 - b) signed diagnostic statement of its state of general condition as an institution of higher education by its supreme governing body, following the end of the academic year.
- 3/ The annual report on activities, the long-term plans of the institution, and the results of evaluation of its activities shall be made public.
- 4/ Notwithstanding the other provisions of this Article and specifically provisions for academic audit, the Agency may conduct, as may be necessary, unscheduled reviews and investigations of any private institution and take corrective measures.

71.Internal Regulations of Private Institutions

1/ Internal regulations of a private institution shall stipulate the governing bodies of the institution, decision-making procedures of academic bodies, academic programs, rights and obligations of the academic community, and grievance handling procedures.

- ፪/ የግል ተቋም ውስጥ ደንብ የዚህን አዋጅ ወይም የማንኛውንም አግባብነት ያለው ሌላ ሕግ ድን*ጋጌዎችን* የማይ*ቃረን መ*ሆን ይኖርበታል።
- ፫/ ኤጄንሲዉ የግል ተቋማት ተገቢው የውስጥ ደንብ ያላቸው ስለመሆኑ ያረ*ጋ*ግጣል።

፸፪.የእውቅና ፌቃድ አስፈላጊ ስለመሆኑ

- ፩/ የግል ተቋምን ለማቋቋም፣ ደረጃውን ለማሳደግ ወይም ለመለወጥ የሚፌልግ ማንኛውም ሰው በዚህ አዋጅ መሰረት ከኤጀንሲው እውቅና ማግኘት ይኖርበታል።
- ፪/ ማንኛውም የግል ተቋም ዲግሪ ለመስጠት የሚችለው በሚኒስቴሩ አውቅና ሊሰጠውና አውቅና ባገኘበት ካምፓስ፤ የትምህርት ፕሮግራሞች፤ የትምህርት አይነትና በተፌቀደለት የተማሪዎች ብዛት ብቻ ይሆናል።

- ፩/የግል ተቋምን ለማቋቋም፣ ደረጃውን ለማሳደግ ወይም ለመለወጥ የሚፈልግ ማንኛውም ሰው የእውቅና ፊቃድ መጠየቂያና ማመልከቻን ለኤጀንሲው ማቅረብ ይኖርበታል።
- ፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሰረት የሚቀርበው የእውቅና ፌቃድ መጠየቂያና ማመልከቻ የሚከተሉትን ማሟላት ይኖርበታል፡-
 - ሀ)የተቋሙን ወይም የካምፓሱን ስምና ዋና አድራሻ፣
 - ለ) የተቋሙን የፋይናንስ አቅም፤
 - ሐ) ስለ ተቋሙ ተጠያቂ የሆኑ አካል ስምና አድራሻ፤
 - መ) የተቋሙን ባለቤቶች ስምና አድራሻ፤
 - ω)የትምህርት ፕሮግራሞች እና የትምህርት ደረጃዎችን፤
 - ረ)ደረጃውን የጠበቀ ስርዓተ ትምህርት፣ የተቀጠሩና የሚቀጠሩበትን ጊዜ በመለየት በቅርቡ የሚቀጠሩ የአካዳሚክ ሰራተኞች በሙያ አይነት፣ በትምህርትና በማዕረግ ደረጃ እና የቴክኒክና

- 2/ Internal regulations of a private institution and their amendments shall not contravene the provisions of this Proclamation and provisions of any other applicable law.
- 3/ The Agency shall ensure that any private institution has an appropriate and functional internal regulation.

72. Requirement for Accreditation

- 1/ Any person who desires to establish, upgrade or modify a private institution shall be required to secure an accreditation from the Ministry in accordance with this Proclamation.
- 2/ Any institution which has received accreditation and offers accredited study programs shall have the right to issue valid qualifications of higher education to its graduates consistent with accredited study programs, specific disciplines in the programs, and its enrollment capacity in the accredited campus.

73. Application for Accreditation

- 1/ Any person who desires to establish, upgrade or modify a private institution shall submit an application for accreditation to the Agency with in one month.
- 2/ An application submitted pursuant to sub article (1) of this Article shall contain:
 - a) name and main address of the institution;
 - b) financial capacity of the institution;
 - c) the name and address of the body to which the institution is accountable;
 - d) the names and addresses of the owners of the institution;
 - e) programs of study and levels of education and training;
 - f) appropriate curriculum, the number and level of qualifications of academic staff and technical and administrative support staff recruited by the institution and soon to be recruited with

- የአስተዳደር ድጋፍ ሰራተኞች ർക ቁጥርና የትምህርት ደረጃ፤
- ሰ)ተቋሙ ያለውና በቅርቡ የሚኖረው ለትምህርትና ለስልሐና የሚያስልልጉ እንደ መጻህፍት፣ ቤተመጻሀፍት፤ ቤተሙከራ፤ የመማሪያ ክፍሎች፤ የተምህርተና የምርምር መገልገደዎች ዝርዝር፤
- ሽ) የአዲስ ተማሪዎች ቅበላ መመዘኛ፤
- ቀ)የተቋሙን ደረጃ፣ የአካዳሚክ ማህበረሰቡን መብትና **ግ**ዴታ እና የቅሬታ ማስተናገጃ ሰርአትን የ*ያ*ዘ የውስጥ ደንብ፤
- በ)የተቋሙን አካዳሚያዊና አስተዳደራዊ ስራዎች የሚከናወኑበት የአመራርና የአስተዳደር ስርአት፤
- ተ)አማባብንት ካላቸው የመንግስት አካላት የተሰጡ የኢንቨስተመንተና ሌሎች አስፈላጊ ፈቃዶችን።
- ፫/ የግል ተቋምን ለማቋቋም የሚቀርበው እቅድ በዚህ አንቀጽ ንኡስ አንቀጽ ፪ ሥር ከተመለከቱት መረጃዎች በተጨጣሪ ቀዋሎ የተመለከቱትን ጉዳዮች ያካተተ የመመሥረቻ ጽሑፍ ጋር መቅረብ ይኖርበታል፦
 - ሀ) የተቋሙን ተግባራት ወሰን፣
 - የሚገለገልባቸውን ለ)ተቋሙ ንብረቶችና የወጨ መሸፈኛ ምንዌ፣
 - ሐ) የተቋሙን የአመራር አካላትና ወኪሎች፣
 - መ)ከተፈቀደለት የፋይናንስ ተቋም መልካም አፈፃፀም ዋስትና
- ố/ ኤጀንሲው የቀረበለትን *ማመ*ልከቻ *መርምሮ* በዚህ አዋጅና ይህን አዋጅ ለማስፌጸም በወጡ ደንቦችና መመሪያዎች የሰፊፍትን መመዘኛዎች ተቋሙ **ማ**ሟላቱን ሲያረ*ጋ*ግጥ የእውቅና ፈቃድ ይሰጣል።

፩/ኤጀንሲው የቀረበለትን የዕውቅና ፌቃድ ማመልከቻ

recruitment plan;

- g) details of the available and soon to be made available facilities and services required for conducting education or training such as libraries, laboratories, classrooms, educational and research facilities, and the manner in which they are maintained;
- h) admission requirement for new students;
- internal regulations of the institution providing for the status, rights and responsibilities of the academic community and grievance handling procedures;
- j) system of governance and management by which the academic and administrative affairs of the institution shall be conducted;
- k) investment and other necessary permits issued by the appropriate government organs.
- 3/ The project for the establishment of a private institution shall, in addition to the requirements under sub-article (2) of this Article, be accompanied by a memorandum of establishment specifying institution's:
 - a) scope of activities;
 - b)property and source of funding;
 - c) Management bodies and agents.
 - d)Performance Guarantee Bond from a recognized Financial Institution.
- 4/ The Agency shall, upon examining the application submitted to it: issue accreditation in one month time where it ascertains that the institution satisfies the requirements under this Proclamation and regulations and directives issued for the implementation of this Proclamation;

74. Issuance and Rejection of Accreditation

1/where the Agency, upon examining the application for

መርመሮ በዚህ አዋጅና ይህን አዋጅ ለማስፈፀም በሚወጡ ደንቦችና መመሪያዎች የተመለከቱ መመዘኛዎችን ተቋሙ ማሟላቱን አረ*ጋ*ግጦ በሶስት ወር ጊዜ ውስጥ የዕውቅና ፊ*ቃዱ*ን ይሰጣል#

- ፪/ በኤጀንሲው የሚሰጠው የዕውቅና ፌቃድ፦
 - ሀ) የተቋሙን ስምና አድራሻ፤
 - ለ)የተቋሙን ደረጃ፣ ፕሮግራሞችና ሥርዓተ ትምህርትን፤
 - ሐ)የመምህራን ብዛትና የትምህርት ደረጃ ስብዋርን፤
 - መ) የተማሪዎች ብዛትና ትምህርቱ የሚሰጥበት ቦታን፤
 - ሥ) የዕውቅና ፌቃዱ የተሰጠበትን ቀንና የሚያገለግልበትን የጊዜ ገደብን፤
 - ረ) የዕውቅና ፌቃዱን የሰጠውን ኃላፊ ስምና ፊርማ እና የኤጀንሲውን ማኅተም፤ መያዝ ይኖርበታል#
- ፫/ ተቋሙ በዚህ አዋጅና ይህን አዋጅ ለማስፈፀም በሚወጡ ደንቦችና መመሪያዎች የሰፌፍትን መመዘኛዎች የማያሟላ ሆኖ ሲያገኘዉ ኤጀንሲዉ የእዉቅና ፊቃድ ጥያቄውን ውድቅ ያደርጋል።
- ፬/ ኤጀንሲው በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፫ መሰረት የዕውቅና ፌቃድ ጥያቄን ውድቅ ሲያደርግ ጥያቄው ተቀባይነት ያላገኘባቸውን ምክንያቶቸ ለአመልካቹ በጽሑፍ መግለጽ አለበት።
- ጅ/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ ፫ መሰረት የዕውቀና ፌቃድ የተከለከለ አመልካች የፌቃድ ክልከላው ከተገለፀበት ቀን አንስቶ በ ፯ ቀናት ውስጥ አስፌላጊ የሆኑትን መመዘኛዎች በማሟላት እንደገና ለማመልከት ይችላል፤ ሆኖም የዕውቅና ፌቃድ በድጋሚ የተከለከለ አመልካች ዳግም ከተከለከለበት ጊዜ ጀምሮ ከአንድ ዓመት በኋላ ሊያመለክት ይችላል#

accreditation submitted to it and ascertaining that the institution satisfies the requirements under this Proclamation and regulations and directives issued for the implementation of this Proclamation, issue the accreditation within three months.

- 2/The accreditation issued by the Agency shall indicate:
 - a) the name and address of the institution;
 - b) the status, programs and curriculum of the institution;
 - c) the number ,level and type of education and qualification of the academic staff;
 - d) number of students and location of the campus;
 - e) the date of issuance of the accreditation and its duration of validity;
 - f) the name and signature of the official issuing the accreditation with the seal of the Agency affixed.
- 3/ The Agency reject the application for accreditation where it finds that the institution does not meet the requirements under this Proclamation and regulations and directives issued for the implementation of this Proclamation.
- 4/Where the Agency rejects an application for accreditation pursuant to sub-article (3) of this Article, it shall notify the applicant in writing about the grounds for the rejection of the application.
- 5/ An applicant that is denied accreditation pursuant to sub-article (3)(b) of this Article, may reapply after fulfilling the requirements for accreditation within 90 days from the date of notification of the denial; provided however, that an applicant whose application is rejected twice may not reapply until after one year.

፮/ ኤጀንሲው የዕውቅና ክልከላ ውሳኔውን እንደ ክልከሳው ሁኔታ በተገቢ ሚዲያ ለህዝብ መግለጽ ይኖርበታል#

<u> ፸፟፟፟፟ ፫ የዕውቅና ፌቃድ ፀንቶ ስለሚቆይበት ጊዜ</u>

- ፩/ በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፸፬ መሰረት ለግል ተቋም የተሰጠ የመጀመሪያው የዕውቅና ፌቃድ ከተሰጠበት ቀን ጀምሮ ለ*፫ ዓመታት ያገ*ለግላል#
- g/ ለግል ተቋም የተሰጠ የዕውቅና **ፌ**ቃድ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተመለከተው ፅንቶ የሚቆይበት ጊዜ እንዳቢቃና በቀጣይም በየአምስት ዓመቱ አዲስ የትምህርት ዘመን ከመጀመሩ በፊት በሚቀርብ **ጣመልከቻ መነሻነት መታደስ ይኖርበታል**#

፸፮.የዕውቅና ፌቃድን ለማሳደስ ስለሚቀርብ ማመልካቻ

በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፪፮ ንዑስ አንቀጽ (፪) መሠረት የዕውቅና ፌቃድ እንዲታደስ የሚቀርብ ጣመልከቻ የሚከተሉትን መያዘ አለበት፦

- ፩/ የዕውቅና ፌቃድ እንዲሰዋ ወይም ቀደም ሲል ሲጠየቅ እንዲታደስ ለኤጀንሲው ከቀረበው *ማመ*ልካቻ *ጋር ቀርበው የነበ*ሩት*ን መረጃዎ*ችና የትምህርት **ግብአቶችና** መገልገያዎች ያሉበትን ደረጃ የሚገልጽ ሪፖርት፤
- <u>፪/በተ</u>ቋሙ የጥራት ማጎልበት ሥርዓት የተካሄደ የግለ **ግምገማ** ውጤት ሪፖርት፤
- ፫/ የተቋሙ የአካደሚክ፣ የቴክኒክና ድጋፍ ሰጭ ቋሚ ሰራተኞች ዝርዝር፣
- 0/ 11900t ተቋሙ በሚሰጠው በኢያንዳንዱ የትምህርት መስክ የተመዘገቡ ተማሪዎች ዝርዝር፤
- *፩/ ለትምህርትና ምርምር እንዲሁም ከትምህርት ጋር* ተዛማጀንት ሳሳቸው ሌሎች ተግባራት ማከናወኛ የተዘ*ጋ*ጁ መገልገያዎችንና የትምህርት መርጃዎችን HCHCI
 - ፮/ በአዲተር የተመረመረ የመጨረሻዎቹን ሶስት ዓመታት የተቋሙን የሂሳብ ሪፖርት፤

6/ The Agency shall make the decision on the rejection of accreditation public through appropriate media depending on the character of the decision.

75. Validity of Accreditation

- 1/ An accreditation issued to a private institution pursuant to Article 74 of this Proclamation shall be valid for three years.
- 2/ An accreditation issued to a private institution shall be renewed upon the expiry of the period of its validity prescribed under sub-article (1) of this Article and, subsequently, every five years before the beginning of a new academic year and upon application for renewal.

76. Application for Renewal of Accreditation

An application submitted for renewal of accreditation pursuant to sub-article (2) of Article 76 of this Proclamation shall include the following:

- 1/ a report on the state of fact of the information and provisions submitted to the Agency during the application for accreditation or for a previous renewal;
- 2/ a self-assessment document prepared by the quality enhancement system of the institution;
- 3/ the list of permanent academic staffs and technical and administrative support staffs of the institution;
- 4/ the list of students that have been enrolled each year in each field of study offered by the institution;
- 5/ the list of facilities and teaching aids made available for educational and research activities as well as other related activities of the institution;
- 6/ audited financial reports of the institution for the last three years;

፯/ ሚኒስቴሩ በሚያወጣው መመሪያ መሰረት በኤጀንሲው የሚጠየቁ ሌሎች መረጃዎችን፤

- ፩/ ኤጀንሲው በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፸፰ መሰረት የዕውቅና ፌቃደ ዕድሳት ፕያቄ ሲቀርብለት በገም ኃሚ ኮሚቴው አማካይነት፦
 - ሀ) በተቋሙ የቀረበውን ግለ ግምገማ ሰንድና ሌሎች ሪፖርቶችን ይመረምራል፤ በነዚሁ ውስጥ የተካተቱ መረጃዎችንና ስታትስቲካዊ መግለጫዎችን ትክክለኛነት ያረጋግጣል፤
 - ለ)በተቋሙ የሚሰጡ ፕሮግራሞችን ባገናዘበ መልክ፦
 - ፩)የተቋሙን አካደሚያዊና አስተዳደራዊ መሰረተ ልማቶች፣
 - ፪)ሥርዓተ ትምህርትን፣ የመማር ማስተማር ጥራትን፣ የተማሪዎች መረጃዎችን፣ የትምህርት መገልገያዎችን፣ተማሪዎች በመማር ማስተማሩ ሂደት ውስጥ ያሳቸውን ተሳትፎና የመምህራኑን ብቃት፣ የመምህራን የትምህርት ደረጃ ስብጥር ጨምሮ የተማሪዎች የትምህርት ጥራት ግምገጣ፣
 - ፫)የድጋፍ ሰራተኞች ዝርዝርና የትምህርት ደረጃ፣
 - ፬) የምርምር ሥራዎችን መጠንና አግባብነት፣ በዋልቀት ይገመግጣል።
- ፪/ ኤጀንሲው በ<mark>ገም ጋሚ</mark> ኮሚቴው ሪፖርት መሠረት፦
 - ሀ)በዚህ አዋጅና ይህን አዋጅ ለማስፌፀም በሚወጡ ደንቦችና መመሪያዎች የሰፌፍትን መመዘኛዎች በተቋሙ መሟላታቸውን ካረጋገጠ የዕውቅና ፌቃዱ እንዲታደስለት ያደርጋል፤
 - ለ)በዚህ አዋጅና ይህን አዋጅ ለማስፌፀም በሚወጡ ደንቦች እና መመሪያዎች የሰፌሩትን መመዘኛዎች በተቋሙ አለመሟላታቸውን ካረ*ጋ*ገጠ የዕውቅና

7/ other information required by the Agency in accordance with the directive to be issued by the Ministry.

77. Decision on Application for Renewal of Accreditation

- 1/ Upon receiving an application for the renewal of accreditation pursuant to Article 78 of this Proclamation, the Agency shall, through its assessment committee:
 - a) evaluate the self-assessment document and other reports and ascertain the veracity of the information and statistics contained therein;
 - b) taking into account the nature of the institution's programs, closely scrutinize:
 - i) the academic and administrative infrastructure made available at the institution;
 - ii) the curricula, quality of teaching and learning process, students' files, student support services, student involvement in the teachinglearning processes, and student evaluation on the quality of education, including on the quality of the academic staff;
 - iii) list and qualifications of support staff;
 - iv) scale and relevance of research activities.
- 2/ The Agency, based on the report of the assessment committee, shall:
 - a) issue renewal of the accreditation where it ascertains that the institution satisfies the requirements under this Proclamation and regulations and directives issued for the implementation of this Proclamation; or
 - b) reject the application for the renewal ofaccreditation where it finds that the institution does not meet the requirements under this

ልቃድ ዕድሳት ዋያቄውን ውድቅ ያደር*ጋ*ል#

- ፫/ ኤጀንሲው በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ(፪) (ለ) መሰረት የዕውቅና ፌቃድ ዕድሳት ዋያቄ ውድቅ እንዲሆን ከወሰን ተቋሙ ያለበትን ደረጃ መሆን ከሚገባው ደረጃ ጋር በማነፃፀር ከሚያሳይ ዝርዝር መግለጫ ጋር በተወሰን የጊዜ ገደብ ውስጥ ሊወሰዱ ስለሚገባቸው የማስተካከያ እርምጃዎች ለአመልካቹ በጽሑፍ ያሳውቃል።
- ፬/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /፪/ (ለ) መሥረት የዕውቅና ፌቃድ ዕድሳት የተከለከለ ተቋም በኤጀንሲው የተገለፁትን የማስተካከያ እርምጃዎች በተወሰነለት የጊዜ ገደብ ውስጥ በመውሰድ ተፌሳጊ መመዘኛዎችን አሟልቶ እንደገና ማመልከት ይችላል።
- ፭/ ኤጀንሲው የዕውቅና ልቃድ አድሳት ጥያቄውን ውድቅ ያደረገበትን የመጨረሻ ውሳኔ በተገቢው ሚዲያ ለህዝብ መግለጽ ይኖርበታል።
- ፲/ የዕውቅና ፌቃድ ዕድሳት የተከለከለ ተቋም የተቀበላቸው ተማሪዎችና ሰልጣኞች ቢኖሩ አግባብ ባላቸው ሌሎች ተቋማት ተዛውረው ትምህርታቸውን እንዲያጠናቅቁ ተገቢውን እርምጃ መውሰድ ይኖርበታል።

፸፰.የዕውቅና ፌቃድ እድሳት

- ፩/ የታደሰው የዕውቅና ፌቃድ ፤
- ሀ) የተቋሙን ስምና አድራሻ፣
- ለ)የተቋሙን ደረጃ፣ ፕሮግራሞችና ሥርዓተ ትምህርት፣
- ሐ)የመምህራኑን ብዛትና የትምህርት ደረጃ ስብዋር፣
- መ)የተማሪዎችን ብዛትና ትምህርቱ የሚሰጥበትን በታ፤
- ሥ)የዕውቅና ፌቃዱ የታደሰበት ቀንና የሚያገለግልበት የጊዜ ገደብ፤

- Proclamation and the regulations and directives issued for the implementation of this Proclamation.
- 3/ Where the Agency rejects an application for renewal of accreditation pursuant to sub article (2)(b) of this Article, it shall notify the applicant in writing, together with a detailed statement explaining about the institution's standing vis-a-vis the requirements and recommending the corrective measures to be taken by the institution within a definite period of time.
- 4/ An applicant that is denied renewal of accreditation under sub-article (2)(b) of this Article, may reapply after fulfilling the requirements for accreditation by taking the corrective measures suggested by the Agency within the specified time limit.
- 5/ The Agency shall make public, through appropriate media, its final decision on rejection of renewal of accreditation.
- 6/ Any institution denied of renewal of accreditation shall take appropriate measures in order that the students and trainees it has admitted shall be transferred to other appropriate institutions and complete their studies.

78. Renewal of Accreditation

- 1/ The renewed accreditation shall indicate:
 - a) name and address of the institution;
 - b) status of the institution and its programs and curricula;
 - c) number and qualifications of the academic staff;
 - d) enrollment capacity and location of the campus;
 - e) date of renewal of the accreditation and its duration of validity;

- ረ) የዕውቅና ፌቃዱን ያደሰውን ኃላፊ ስምና ፊርማ እና የኤጀንሲውን ማኅተም፣ መደዘ አለበት።
- ፪/ ኤጀንሲው የእውቅና ፌቃድ መታደሱን አስመልክቶ በተገቢ ሚዲያ ለህዝብ መግለጽ ይኖርበታል።

፸፱.የእውቅና ፌቃድን ስለመሰረዝ

- ፩/ ኤጀንሲው ከሚከተሉት ምክንያቶች በአንዱ የግል ተቋም የእውቅና ፌቃድን ሲሰርዝ ይችሳል።
 - ሀ) የእውቅና ፌቃዱ የተሰጠው በሀሰተኛ ማስረጃ ላይ ተመሥርቶ መሆኑን ሲረጋገዋ፤
- ለ) ተቋሙ የሚፈለግበትን ደረጃ ባለመጠበቁ ወይም ይህን አዋጅ ድን*ጋጌዎ*ች ወይም የሌሎች አግባብንት ያላቸውን ሕንች ጥሶ በመገኘቱ በኤጀንሲው ማስጠንቀቂያ ተሰሞቶት በማስጠንቀቂያው በተገለፀው የጊዜ ገደብ ጉድለቶችን ሳያስተካከል ሲቀር፤
- ሐ) ተቋሙ ሲፈርስ ወይም ሥራውን ሲያቆም
- ፪/በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) ፌደል ተራ "ሀ" ወይም "ለ" መሥረት የሚወሰነው የእውቅና ፌቃድ ስረዛ አዲስ የትምህርት ዘመን ከመጀመሩ በፊት ተፊጻሚ ይሆናል።
- ፫/የዕውቀና ልቃዱ የተሠረዝ የግል ተቋም ተማሪዎቹና ሰልጣኞቹ ትምህርታቸውን አግባብነት ባላቸው ሌሎች ተቋማት እንዲፈፅሙ ማድረግ ይኖርበታል፤
- ፬/ኤጀንሲው ትምህርታቸው የተቋረጠባቸው ተማሪዎች መብት ማስከበር የሚያስችል የተማሪዎችን ሰንዶች የሚረከብ አካል እንዲኖርና ሌሎች የመውጫ ስትራቴጅዎችን ያካተተ የአሰራር ስርአት በመመሪያ ያወጣል።
- ፩/ማንኛውም የግል ከፍተኛ ትምህርት ተቋም የዕውቅና ፌቃድ አግኝቶ ወደ ማስተማር ከመግባቱ አስቀድሞ ለስራው ዋስትና በገንዘብ ፭ መቶ ሺ. ብር (አምስት መቶ ሺ.) በባንክ ማስደዝ ወይም ተመጣጣኝ የባንክ ዋስትና ማቅረብ አለበት፤

- f) name and signature of the official renewing the accreditation with the seal of the Agency affixed.
- 2/ The Agency shall make public the renewal of the accreditation through appropriate media.

79 .Revocation of Accreditation

- 1/The Agency may revoke the accreditation of a private institution on any one of the following grounds:
 - a) where it is found that the accreditation has been given on the basis of false information;
 - b) where the institution fails to rectify defects within the time fixed in the warning given by the Agency for failure to satisfy the required standards or for contravening the provisions of this Proclamation, any other relevant law or regulations or directives issued for the implementation of this Proclamation.
 - where the institution is dissolved or ceases its operations.
 - 2/ A revocation of accreditation pursuant to subarticle (1) (a) or (b) of this Article shall be made effective before the beginning of a new academic year.
- 3/ Any institution the accreditation of which has been revoked shall take appropriate measures that the students and the trainees continue their studies in other appropriate institutions.
- 4/ The Agency produces regulations governing exist strategies and procedures of enrolling students whose institution disrupted its provision of study program.
- 5/ Any institution which gets accreditation shall deposit 500,000.00 (Five hundred thousands of Ethiopian Birr) or presents a bank guarantee.

<u> ፫.አቤቱታ ስለማቅረብ</u>

- **፩/የ**እውቀና ፈቃድ እንዲሰጠው ወይንም አመልክቶ *እንዲታ*ደስለተ በኤጀንሲው ውሳኔ ማመልከቻው ውድቅ የተደረገበት ወይም የዕውቅና *ፌቃዱ* የተሠረዘበት ማንኛውም ተቋም ውሳኔው በደረሰው በ ፴ ቀናት ውስዋ ውሳኔው **እንደገና** *እንዲታይ*ለተ ለሚኒስቴሩ んしまき ማቅረብ ይችሳል።
- ፪/ ሚኒስቴሩ አቤቱታውን መርምሮ የውሳኔ ሃሳብ የሚያቀርብ የይግባኝ መርማሪ ኮሚቴ ያቋቁጣል።
- ፫/ ሚኒስቴሩ በቀረበው ማመልከቻ ላይ የመጨረሻ ውሳኔ ከመስጠቱ በፊት አመልካቹ ቀርቦ እንዲሰማ ማድረግ ይኖርበታል።
- ፬/ የመጨረሻ ውሳኔ በአንድ ወር ጊዜ ውስጥ ይሰጣል።

<u> ፲</u>፩.ምትክ የእውቅና *ፌ*ቃድ ስለ*መ*ስጠት

- ፩/ የአውቅና ፌቃድ የተበላሸበት ወይም የጠፋበት ማንኛውም የግል ተቋም ምትክ ፌቃድ እንዲሰጠው ለኤጀንሲው ለማመልከት ይችላል።
- ፪/ ኤጀንሲው በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) መሥረት ፕደቄ ሴቀርብለት
 - ሀ)አመልካቹ የተበላሸውን የዕውቅና ፌቃድ እንዲመልስ፤
 - ለ)የዕውቀና ል.ቃዱ የጠፋ ከሆነ ስለመጥፋቱ ሕ.ጋዊ ማረ.ጋገጫ እንዲያቀርብ፣ ካደረገ በኋላ ምትክ ል.ቃድ ይሰጣል።

፹፪.የእውቀና ፌቃድ ስለመመለስ

- ፩/ በዚህ አዋጅ መሥረት የእውቅና ፌቃድ የተሰረዘበት ተቋም ፌቃዱ በተሰረዘ በሁለት ወራት ጊዜ ውስዋ ፌቃዱን ለኤጀንሲው መመለስ አለበት።
- ፪/ አንድ ተቋም ደረጃውን የለወጠ ፣ ከሌላ ጋር የተዋሃደ፣ የተከፈለ ወይም ስሙን የለወጠ የእውቅና ፌቃድ እንዲሰጠው የቀድሞውን ፌቃድ ለኤጀንሲው መመለስ ይኖርበታል።
- <u>፻/</u> ትምህርት የ*መ*ስጠት ስራውን የሚያቋርጥ ተቋም

80.Appeal

- 1/ Any institution may appeal to the Ministry for a review of the Agency's decision on rejection of an application for accreditation or renewal of accreditation or on the revocation of accreditation, within 30 days of the receipt of the decision.
- 2/ The Ministry shall establish an appeal committee to review the decision of the Agency and to make recommendations.
- 3/ The Ministry shall grant the applicant the right to be heard before the final decision is given on the appeal.
- 4/ shall give its final decision with in a month.

81. <u>Issuance of Substitute Accreditation Certificate</u>

- 1/ Any private institution may apply to the Agency for a substitute accreditation certificate where its accreditation certificate is damaged or lost.
- 2/ The Agency shall issue a substitute accreditation certificate:
 - a) In case of damage, upon the return of the damaged certificate by the applicant;
 - b) in case of loss, having received legally acceptable evidence.

82.Returning Accreditation Certificate

- 1/ An institution whose accreditation is revoked in accordance with this Proclamation shall return the accreditation certificate to the Agency within two months days.
- 2/ An institution shall return the previous certificate to the Agency in order to get a new appropriate accreditation due to change of its grade, merger, division or change of its name.
- 3/ An institution that disrupts its education shall

ከማቋረጡ ከሦስት ወር በፌት የተደረገውን ለውጥ ለኤጀንሲው በማሳወቅ ዕውቅናው ጸንቶ በቆየባቸው ጊዚያቶች ውስጥ ሲያስተምር የነበረውን ተማሪ ዝርዝር ከነ ሙሉ ማህደሩ ኤጀንሲው እንዲረከብ ሳዘዘው አካል በስድስት ወር ጊዜ ውስጥ ማስረከብ አለበት።

፬/ በአንድ የትምህርት መስክ የዕውቅና ፌቃድ ያገኘ ተቋም አድራሻውን የሚለውጥ ከሆነ ለተደረገው ለውጥ ትምህርት መስጠት ከመጀመሩ ከሦስት ወር በፊት ለኤጀንሲው ማሳወቅ ይኖርበታል።

የእውቅና ፌቃድ ክፍያ በዚህ አዋጅ መሠረት በሚወጣ ደንብ ይወሰናል።

ዧ፟፬.ስለ *መንግሥት ድነ*ማ

፩/ መንግስት ብቁ የሰው ሃይልን በማፍራት የማስፈፀም አቅም ግንባታን ለማጠናከር ለማበረታታት የበጀት ድነማ ወይም የዓቅም ግንባታ ድጋፍ ሊሰጥ ይችላል፤

፪/ሚኒስቴሩ ለትርፍ ያልተቋቋሙ የግል ተቋማት

- ሀ) በቅድመ-ምረቃና ድህረ-ምረቃ ፕሮግራሞችን በተቋጣቱ ውስጥ ተመዝግበው የሚጣሩትን መደበኛ ተጣሪዎችና ከአንሱም መካከል በነፃ የሚጣሩትን ተጣሪዎች ብዛት፤
- ለ)ተቋማቱ የቋሚ ቅጥር ዕድል ያስገኙላቸውን የአካዳሚክ ሥራተኞች ብዛት፤
- ሐ) የተቋጣቱን የትምህርተ ጥራት፤
- መ)ተቋጣቱ በትምህርት እና ምርምር ረገድ ያስመዘገቧቸውን ውጤቶች እና
- w)ተቋማቱ ራሳቸው አገል**ግ**ሎቶቻቸውን

inform to the agency within three months befor its closure and hands over students and their documents to the institution determined by the agency within six months;

4/ If an accredited institution in a particular field changes its address, it shall notify to the Agency about the change of the adress made three months before it begins offering the course.

83. Accreditation Fee

Fees to be paid for accreditation shall be prescribed by a regulation to be issued in accordance with this Proclamation.

85. Government Subsidy

- 1/ The government may give budget subsidy or capacity building support to non-profit making private institutions that strive to strengthen the developmental efforts of the country by preparing particularly good quality professionals.
- 2/ The Ministry shall specify, by directives, the procedure for non-profit making private institutions to apply for budgetary subsidy or capacity building from government and the method of monitoring their use, taking into account:
 - a) the number of full-time undergraduate and graduate students enrolled at the institution, and the number of students who do not pay tuition fees;
 - b) the number of academic staff for whom the institution is the place of primary employment;
 - c) quality of education in the institution;
 - d) past achievements of the institution in the area of

ለማስፋፋት ያፌሰሱትን ሀብት፣ በማገናዘብ ከመንግስት የበጀት ድንማ ወይም የዓቅም ግንባታ ድጋፍ እንዲሰጣቸው ሲያመለክቱ ስለሚችሉበትና አጠቃቀሙን ስለሚከታተልበት ሥርዓት በመመሪያ ይወሰናል።

፫/ ለትርፍ ያልተቋቋሙ የግል ተቋማት

- ሀ) በተወሰን መስክ ወይም ተወራራሽ በሆኑ መስኮች ለሚሰጧቸው የዲግሪ ፕሮግራሞችና ጥናቶች ድ*ጋ*ፍ እንዲሆን ወይም
- ለ) የሚያካሂዷቸው የዲግሪ ፕሮግራሞች የላቀ ጥራት ያሏቸው ስለመሆናቸው በኤጀንሲው ተረጋግጦ እንዲበረታቱ ለማድረግ አስቀድሞ ለዚሁ ዓላማ ከተያዘው የመንግስት ገንዘብ ላይ ተጨጣሪ ድጎጣ ሊደረግላቸው ይችላል።

፹፮.<u>የዚህ ክፍል ድን*ጋ*ጌዎች ተፈፃሚ</u>ነት

የዚህ ክፍል ድን*ጋጌዎች እን*ደአማባብንቱ ለ*መንግሥት* ተቋማት ስለሚሰጥ የዕውቅና ፌቃድም ተ<mark>ፌፃሚ</mark> ይሆናሉ።

<u>ክፍል አምስት</u>

ስለአስፈፃሚ አካሳት ሥልጣንና ተግባር

፹፮.የ**ሚ**ኒስቴሩ ሥልጣንና ተግባር

ሚኒስቴሩ በዚህ አዋጅ ሌሎች ድን*ጋጌዎ*ች የተሰጠው ሃላፊት እንደተጠበቀ ሆኖ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፦

- §/ የከፍተኛ ትምህርት ሥርአተ ትምህርት ዝግጅትና አተገባበር ከአለም አቀፍ እድገት እና ከአገራዊ ፍላጎትና መመዘኛዎች ጋር የሚመጣጠን መሆኑን ያፈጋግጣል፤
- ፪/ በመጀመሪያ እና በሁለተኛ ድግሪ፣ በህክምና ስፔሻሊቲ እና በዶክትሬት ፕሮግራሞች ትምህርት ለመስጠት የሚያስችሉ መሰረታዊ መመዘኛዎችን ይወስናል
- ፫/ የከፍተኛ ትምህርት ፖሊሲና ስትራቴ**ጂ ተግባራዊ** መደረጉን ያረ*ጋግጣ*ል፤

teaching-learning and research; and

- e) Institution's own funds invested in the development of its facilities.
- 3/ Non-profit making private institutions may receive
- a)earmarked additional subsidy funds :to support degree programs offered in specific fields of study or interdisciplinary studies; or
- b) as incentive if the degree programs are of a particularly high quality as confirmed by an assessment of the Agency.

85. Applicability of the Provisions of this Part

The provisions of this Part shall, mutatis mutandis, be applicable with respect to the accreditation of public institutions as well.

PART FIVE

POWERS AND DUTIES OF EXECUTIVE ORGANS

86 .Powers and Duties of the Ministry

Without prejudice to other responsibilities provided for by this Proclamation, the Ministry shall have the powers and duties to:

- 1/ ensure that preparation and delivery of curricula of higher educationare in accordance with international developments and national demands and requirements;
- 2/ determine the requirements for Bachelor, Master, Medical Specialty, and Doctoral programs;
- 3/ ensure the implementation of the national policy and strategy on higher education;

- ፬/ በዚህ አዋጅ ፣ በመንግስት ፖሊሲና አንደስፊላጊንቱ በየጊዜው በሚያወጣቸው መሥፊርቶች መሥረት የመንግስታዊ ተቋጣት ደረጃና በመንግስታዊ ተቋጣት ውስጥ የሚደረጉት የተጣሪዎች ምደባ እና የተጣሪዎች ቅበላ ስርዓቱ ባጠቃላይ ፍተሃዊ መሆናቸውን ያረጋግጣል፣
- ፩/ ሃገራዊ አነስተኛ የትምህርት ብቃት መመዘኛዎችን ፣ የሙያ ስነ ምግባር ደንቦችን እና ተቋማት ሲከተሏቸው የሚገቡ የአሰራር ሥነ ሥርአትን ያወጣል፣
- ፲/ መንግስት ለመንግስት ተቋማት ጥቅል በጀት የሚመድብበትን መሥፌርትና ሥርአት ይወስናል፤
- ፯/ በተቋማት መካከል ትብብርና የመረጃ ልውው**ጥ** እንዲኖር ሁኔታዎችን ያመቻቻል፤
- ፰/ለተቋማት የውስጥ የጥራት ማጎልበቻ ሥርአት ድ*ጋ*ፍ ይሰጣል፤
- ፱/ የመንግስት ተቋም ስትራቴጂክ አቅድን ያፀድቃል፣ በሥራ ሳይ መዋሉንም ያረጋግጣል፣
- ፲/የአገሪቱ የከፍተኛ ባለሙያ የሰው ሃይል ፍላጎትን ለመለየትና ይህንኑ ለማሟላት ዋናት ያካሂዳል፣
- ፲፩/ከሚመለከታቸው አካላት *ጋ*ር በመተባበር በከፍተኛ ትምህርት መስክ የሚደረግ ኢንቨስትመንት ያበረታታል፤
- ፲፪/የመንግስት አካላት የሙያ ማሕበራት የንግድ ማሕበራት እና ሌሎች አግባብነት ያላቸው ሰዎች በትምህርት በስልጠና ፤ በተግባር ልምምድ ፤ በምርምር እና በቴክኖሎጂ ሽግግር ጉዳዮች ላይ ከተቋማት ጋር በጋራ ወይም በትብብር እንዲሰሩ ያበረታታል።
- ፲፫/የመንግስት ከፍተኛ ትምህርት ተቋማት የሚከፍቷቸውን ፕሮግራሞች ከሀገሪቱ የልማት ፕሮግራሞች ፋይዳና አስፌላጊነት አንፃር ተጠንቶ ሲቀርብ አግባብነቱን በማረጋገጥ ያጸድቃል።

- 4/ ensure that student placement to and within any public institution and procedures of admissions in general are consistently fair and just in accordance with this Proclamation, government policy, and with requirements it may stipulate from time to time as necessary;
- 5/ issue minimum national educational quality standards, professional code of conduct and necessary standard guidelines to be followed by institutions:
- 6/ determine criteria and standard procedures for government funding of institutions;
- 7/ facilitate cooperation and information exchange among institutions;
- 8/ provide technical support for internal quality assurance and enhancement systems of institutions;
- 9/ approve and ensure the implementation of strategic plans of public institutions;
- 10/ conduct studies to identify as well as to meet the professional and intellectual manpower needs of the country;
- 11/in co-operation with concerned organs, promote investments to be made in the higher-education sector;
- 12/encourage government organs, professional associations, business organizations, and other appropriate persons to work jointly on matters concerning education, training, research, practicum or apprenticeship and research and technology transfer;
- 13/ Approve programs where they are found to be as per government development priorities;

፲፬/እንደአግባብንቱ ሚኒስቴሩ ወይም የሚመለከተው የክልል አካል ከህግ፣ ከመንግስት ፖሊሲ፣ ከተቋሙ ተልዕኮ ወይም ደንቦች *ጋር* የሚ*ጋ*ጩ የቦርድ፣ የፕሬዝዳንት ወይም የሴኔት ውሳኔዎች ሊሽር ይችላል።

<u> ፹፯.የኤጀንሲው ሥልጣንና ተግባር</u>

ኤጀንሲው በዚህ አዋጅ ሌሎች ድን*ጋጌዎ*ች የተሰጠው ሃላፊነት እንደተጠበቀ አግባብነትና ዋራትን ለመከታተልና ለመቆጣጠር እንዲችል በነፃነትና በገለልተኛነት እንዲንቀሳቀስና ብቁ አደረጃጀት ያለው ሆኖ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፦

- ፩/ በግልጽ የሥፈሩ የግምገማና የእውቅና አሰጣጥ መመዘኛዎችንና ሥርአትን በማዘ*ጋ*ጀት በስራ ላይ ያውሳል።
- ፪/ በዚህ አዋጅና ይህን አዋጅ ለማስፈፀም በሚወጡ ደንቦችና መመሪያዎች መሠረት ተቋምን ወይም የተቋምን ክፍሎች ለመክፌት ወይም ለማሻሻል የሚቀርብ ፕሮጀክትን በመገምገም ውሳኔውን ለሚኒስቴሩ ያሳውቃል።
- ፫/ የእውቅና ፌቃድ ወይም እድሳት ለመስጠት የሚያስችል የተቋም ብቃትና የትምህርትና የስልጠና አግባብነትና ጥራት ግምገማን ያካሂዳል።
- ፬/የተቋም የትምህርት አግባብነትና ጥራት ማጎልበቻ ስርዓት የከፍተኛ ትምህርት ጥራትን ማረ*ጋ*ገጥ ስለ*መቻሉ ግምገጣ ያካሂዳል*።
- ፭/ በማንኛውም ተቋም የሚሰጡ የከፍተኛ ትምህርትና ስልጠና ከአገሪቱ የኢኮኖሚና የማሕበራዊ ፍላጎትና አግባብነት ካላቸው ፖሊሲዎችና ስትራቴጂዎች ጋር መገናዘባቸውን ያረጋግጣል።
- ፲/ የግምገማ ኮሚቴዎችን ያደራጃል፣ ሃላፊነታቸውና አሰራራቸውን ይወስናል፣ ስራቸውን ሲያከናውኑ የሚከተሉትን የስነ ምግባር መመሪያም ያወጣል።
- ፯/ በዚህ አዋጅና ይህን አዋጅ ለማስፌጸም በሚወጡ ደንቦችና መመሪያዎች መሠረት በእውቅና ፌቃድና በእውቀና ፍቃድ እድሳት የሚቀርቡ

14/ The Ministry or the appropriate state organ may annul decisions of the board, the president or the senate which are contrary to the law, government policy or to the institution's mission and statute.

87. Powers and Duties of the Agency

Without prejudice to other responsibilities provided for by this Proclamation, the Agency to monitor its appropriateness, quality, to ensure its autonomu, be neutral and have adequate human power shall have the powers and duties to:

- 1/ develop and implement clearly designed evaluation and accreditation criteria and procedures;
- 2/ evaluate projects for the opening or transforming of any institution or its units in accordance with this Proclamation and regulations and directives to be issued for the implementation of this Proclamation, and submit its recommendation to the Ministry;
- 3/ evaluate the activities, relevance and quality of education and training of any institution on the basis of which accreditation and renewal of accreditation shall be given;
- 4/ evaluate whether the relevance and quality enhancement system of institutions are capable of ensuring quality in higher education;
- 5/ ensure that higher education and training offered at any institution are in line with economic, social and other relevant policies of the country;
- 6/organize assessment committees, and determine their operational procedures and code of conduct for their assessment activities;
- 7/ examine and decide on applications submitted to it for accreditation and renewal of accreditation in accordance with the provisions of this Proclamation, and regulations and directives to be issued for the

ማመልከቻዎችን ይመረምራል፤ ይወስናል።

- ፰/በዚህ አዋጅና ይህን አዋጅ ለማስፌጸም በሚወጡ ደንቦችና መመሪያዎች የተቀመጡትን የትምህርት አግባብነትና ጥራት ደረጃዎች መከተላቸውን ለማረጋገጥ ተቋማትን በመገምገም የሚደረስባቸውን የግምገማ ግኝቶች ውሳኔውን ለሚኒስቴሩ ያሳውቃል።
- ፱/ የተቋማትን ደረጃ ለመወሰን የሚያስችሉ መመዘኛዎችንና መመሪያዎችን በማዘጋጀት ለሚኒስቴሩ ያቀርባል።
- ፲/ በዚህ አዋጅ ድን*ጋጌዎች መሠረት የመንግ*ስት ተቋማትን መዋሃድ ፣ መከፊል ፣ መዘ*ጋ*ት ወይም የስም ለውጥ አስመልክቶ ለሚኒስቴሩ ምክር ይሰጣል:
- ፲፩/በኢትዮጵያ ውስጥ የሚንቀሳቀሱ በውጭ የተቋቋሙ ተቋማት ወይም የታሱ ቅርንጫፎች በተቋቋሙባቸው አገሮች ኢውቅና ያገኙ መሆናቸውንና аны አዋጅና አዋጅ ይህን ለማስፊጸም በሚወጡ ደንቦችና መመሪያዎች የተቀመጡ የተምህርት አማባብንት ጥራት ደረጃዎችን ማሟላታቸውን ያረ ጋግጣል።
- ፲፪/በውጭ ተቋማት የሚሰጡ የትምህርት ፕሮግራሞችና የነዚህኑ ተቋማት ደረጃና አቋም የሚመለከቱ መረጃዎችን ያሰባስባል፣ ያሰራጫል፣
- ፲፫/የክፍተኛ ትምህርት ማስረጃዎች የአቻነት መወሰኛ ስርዓት ያዘጋጃል፤ በውጭ አገር ተቋማት የተሰጡ የትምህርት ማስረጃዎችን መንግስት ባስቀመጠው የክፍያ ተመን መሰረት የአቻ ግምት ይሰጣል
- ፲፬/ አውቅና ያገኙ ተቋማትንና ደረጃቸውን፣ ዋና ዋና ክፍሎቻቸውንና የትኩረት መስኮቻቸውን የሚመለከቱ ወቅታዊ መረጃዎችን ይይዛል፣ አግባብነት ባሳቸው ልዩ ልዩ የመገናኛ ዘዴዎች መረጃዎቹን በየጊዜው ለሕዝብ ያሰራጫል።

<u> ፹፰.**የማ**ዕከሉ ስልጣንና ተግባር</u>

በዚህ አዋጅ ሌሎች ድን*ጋ*ጌዎች የተሰጠው *ኃ*ላፊነት

implementation of this Proclamation;

- 8/ evaluate institutions to ensure their compliance with the standards of relevance and quality of education set forth in this Proclamation and regulations and directives to be issued for the implementation of this Proclamation, and present to the Ministry conclusions resulting from the assessment;
- 9/ prepare and submit to the Ministry requirements and directives for the determination of status of institutions;
- 10/ advise the Ministry in respect of merger, division, closure or change of name of institutions in accordance with the provisions of this Proclamation;
- 11/ ensure that foreign institutions or their branches operating in Ethiopia are accredited in their country of origin and comply with the relevance and quality standards set by this Proclamation and regulations and directives to be issued for the implementation of this Proclamation;
- 12/ collect and disseminate information about the status, standards, and programs of study offered by foreign institutions;
- 13/ develop guidelines on equivalence of higher education qualifications, and determine the equivalence of qualifications issued by foreign institutions;
- 14/ maintain up-to-date information on the accredited institutions and their status, main units and specialties, and periodically disseminate the same to the public through appropriate means of communication.

88. Powers and Duties of the Centre

Without prejudice to other responsibilities provided for by this Proclamation the Centre shall have the powers እንደተጠበቀ ሆኖ ማዕከሉ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፦

- ፩/የከፍተኛ ትምህርትንና የተቋማትን እድገት በተመለከተ አገር አቀፍ ስትራቴጂ ያዘጋጃል፤
- ፪/ በከፍተኛ ትምህርት ሥርዓት ውስጥ ትምህርትና ምርምር ስለሚያድጉበት ሁኔታ የረጅም ጊዜ አገር አቀፍ እቅድ ያዘጋጃል፤
- ፫/ የተቋማትን የትምህርትና ምርምር ጥራትን፣ የአካዳሚክ ሰራተኞችን ብቃት እንዲሁም የትምህርት ፕሮግራሞችን ለማሳደግ የሚያግዙ አገር አቀፍ የመነሻ ሃሳቦችን ያቀርባል፤
- ፬/ በተቋም ደረጃ የሚወጣ እቅድና ስትራቴጂ በአገር አቀፍ ከሚወጣ አጠቃሳይ የከፍተኛ ትምህርት እቅድና ስትራቴጂ ጋር የተጣጣመ መሆኑ ያረጋግጣል፤ ለዚህም ከተቋማት ጋር በቅርበት ይሥራል፤ የስራቴጂክ እቅድ ስምምነትንም ይመረምራል፤ ሲጸድቅም አፊጻጸሙን ይከታተሳል፤
- ፭/ ለእያንዳንዱ መንግስት ተቋም ስለሚሰጥ የጥቅል በጀት ምደባ ሃሳብን ያመነጫል፤ የጥቅል በጀት ምደባ አፊጻጸምን ይከታተላል፤
- ፮/ የተቋማትን ዓመታዊ የትምህርት ፣ የምርምር፣ የፋይናንስ እና ሌሎች ስታትስቲካዊ መረጃዎችን ይሰበስባል፣ ይተነትናል፤ እንደተገቢነቱም አትሞ ለሚመለከታቸው ያሰራጫል፤
- ፯/ ተቋማት የተለያየ መጠን ባለው የልማት በጀት መልክ የማበረታቻ ሽልማት ስለሚያገኙበት መመዘኛ እና አሰራር ለሚኒስቴሩ ሃሳብ ያቀርባል፤ ሲጸድቅም በስራ ላይ ያውሳል፤
- ፰/ የከፍተኛ ትምህርት ከአገሪቱ አጠቃላይ የማህበራዊ እና ኢኮኖሚያዊ ልማት ፍላጎት *ጋ*ር የተጣጣመ መሆኑንና በአካሄዱ ከአለም አቀፉ እውነታ *ጋ*ር እኩል የሚራመዱ መሆኑን ያረ*ጋ*ግጣ።
- ፬/ ቀልጣፋ የከፍተኛ ትምህርት አስተዳደር፤ አመራር እና ማኔጅመንት እንዲኖር ለማድረግ ስለሚቻልበት ሁኔታ ሚኒስቴሩን ያማክራል፤

and duties to:

- 1/ prepare national strategy for the development of higher education and institutions;
- 2/ prepare long-term national plans for the development of education and research within the system of higher education;
- 3/ prepare national proposals to raise the quality of research activities of institutions, the qualifications of the academic staff, and the study programs of institutions:
- 4/ ensure that institution level planning and strategy are in line with the national higher education macro plan and strategy; and for this purpose, work closely with institutions; examine strategic plan agreements and, upon approval, follow up their implementation;
- 5/ develop proposals on block grant budget allocations to individual public institutions, and monitor the implementation of the same;
- 6/ collect, analyze and as appropriate publish and disseminate annual educational, research, financial and other statistical data of institutions:
- 7/ submit proposal to the Ministry on criteria and scheme of rewarding institutions through grant of differentiated developmental budget, and implement the same upon approval;
- 8/ ensure that higher education is in line with the overall socio-economic development needs of the country and abreast global trends in orientation and approaches;
- 9/ advise the Ministry on ways of ensuring efficient higher education governance, leadership and management;

- ፲/ በወቅታዊ የፖሊሲ ጉዳዮች፣ አስራርና ውጤቶች ሳይ ምርምር እና ጥናት በማድረግ ትክክለኛ የአስራር አቅጣጫዎችን ይጠቁጣል፤ ለማሻሻያ፣ ለለውጥና ለልጣት የእውቀት ግብአት ምንጭ ሆኖ ያገልግላል፤
- ፲፩/ በአገሪቱ የክፍተኛ ትምህርት ማሻሻያና ልማት ስትራቴጂና እቅድ ላይ ሃሳብ ይውጣል፤
- ፲፪/በሃላፊንቱ ማዕከልንት በአገራዊ ተቋማት መካከል ተብብርን ያጎለብታል፤የከፍተና ትምህርት ጉዳዮችን ከሚያከናውኑ ተመሳሳይ የውጭ አገር አካሳት ጋር ግንኙነት ይመሰርታል፤
- ፲፫/በማቋቋሚያ ሕጉ የሚሰጡትን ሌሎች ተግባራት ያከናውናል።

<u>ክፍል ስድስት</u> ልዩ ልዩ ድ*ንጋጌዎ*ች

- ፩/ የመንግስት ተቋም መንግስት ከሚመድባቸዉ ተማሪዎች ዉጭ ላሉት ለትምህርት አገልግሎቶች ክፍያ መጠየቅ ይችላል፤ የሚጠይቀው ክፍያ ዓይነት፤ መጠንና የክፍያ አፈጻጸም አግባብ የዚህን አዋጅ ሌሎች ድንጋጌዎች እንዴተጠበቁ ሆኖ ቦርዱ በሚያወጣው መመሪያ መሰረት የሚወሰን ይሆናል።
- ፪/ የግል ተቋም ክፍያ የሚያስከፍልበት የውስጥ ደንብ የሚወሰነው በተቋሙ የመመስረቻ ሰንድ ውስጥ ሥልጣን በተሰጠው አካል ይሆናል፤፤

፺.<u>ወጪ ስለ*መጋራት*</u>

- ፩/ ማንኛውም በመንግስት ተቋም ተማሪ የሆነና በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፯ መሰረት ለትምህርቱ የማይክፍል ኢትዮጵያዊ የትምህርቱን ወጪ በገንዘብ ወይም በአገልግሎት እንዲጋራ ይደረጋል።ዝርዝሩ በግኘር አዋጅ፤ደንብና መመሪያ መሰረት ይሬጸማል።
- ፪/ በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተመለከተው የከፍተኛ ትምህርት የወጪ መጋራት ሥርዓት እና ሥርዓቱ በየጊዜው የሚከለስበት ሁኔታ በሚኒስትሮች ምክር ቤት ደንብ መሰረት ይፈጸጣል።

- 10/ conduct research and studies on current policies, practices and results, and propose appropriate course of action, and serve as a resource centre for reform, change and development;
- 11/ give opinion on higher education reform and development strategy and plan of the country;
- 12/ foster cooperation among national institutions in its areas of activity, and maintain contacts with institutions of other countries which are in charge of issues of higher education;
- 13/ discharge other responsibilities that may be entrusted to it by the establishing law.

<u>PART SIX</u> <u>MISCELLANEOUS PROVISIONS</u>

89.Fees

- 1/A public institution may charge tuition fees; however provided that the kind, amount and the manner of payment of the charge, without prejudice to other provisions of this Proclamation, shall be determined by the directive to be issued by the board.
- 2/ The rules for charging and the amount of fees in a private institution shall be determined by the body authorized by the statutes of its formation.

90. Cost-Sharing

- 1/ Any Ethiopian student studying in a public institution and who is not required to pay tuition fee pursuant to Article 90 of this Proclamation shall contribute, in cash or in service, to cover the cost of his education. The Details shall be determined by a procurement Proclamtion,its regulation and directive.
- 2/ The cost-sharing of higher education scheme referred to in sub-article (1) of this Article and the periodical review of the scheme shall be as prescribed by regulation of the Council of Ministers.

፯፩.አገልግሎት በሌሎች ወገኖች እንዲሰጥ ስለማድረግ

- ፩/ ማንኛውም የመንግስት ተቋም ተገቢና ተግባራዊ ሲደረግ የሚችል ሆኖ ሲያገኘው የድጋፍ ሰጪ አገልግሎቶችን በሌሎች አገልግሎት አቅራቢዎች እንዲሰጥ ሊያደርግ ይችላል፡
- ፪/ ማንኛውም የመንግስት ተቋም አገልግሎት በሌሎች አቅራቢዎች እንዲሰጥ ሲያደርግ የአገልግሎቱ ተጠቃሚዎች ለዋጋው ተመጣጣኝ የሆነ አገልግሎት ለማግኘት መቻሳቸውን ማረጋገጥ ይኖርበታል።

፯፪.የመሬት አቅርቦት

መንግስት አግባብነት ባላቸው ሕጎችና ፖሊሲዎች መሰረት ተቋጣት ለትምህርት፣ ለምርምርና ለሕብረተሰብ አገልግሎት ተግባራት ማከናወኛ የሚያስፌል*ጋ*ቸውን መሬት ሊሰዋ ይችላል።

狂 うへんりか

- ፩/ ማንኛውም ሰው የዚህ አዋጅ ወይም ይህን አዋጅ ለማስፌጸም የሚወጡ ደንቦች ወይም መመሪያዎች ድን*ጋጌዎ*ችን ተሳልፎ ከተገኘ በሕግ መሰረት ሃሳፊነት ይኖርበታል።
- ፪/ አውቅና ያለው የትምህርት ማስረጃ ሳይሰጠው አንደተሰጠው አስመስሎ ያቀረበ ማንኛውም ሰው ወይም ዕውቅና ሳልተሰጠው የትምህርት ፕሮግራም ማስረጃ የሰጠ ወይም የሃሰት የትምህርት ማስረጃ የሰጠ ማንኛውም ሰው በሕግ መሰረት ኃላፊነት ይኖርበታል።

፟<u>፟፟፟፬.የመሽጋገሪያ ድንጋጌ</u>

- ፩/በአዋጅ ቁጥር ፮፻፱/፪ሺ፩ መሰረት የተሰጡ የቅድመ አውቅናና የአውቅና ፌቃዶች በዚህ አዋጅ መሰረት እንዴተሰጡ ተደርገው ይቆጠራሉ፤
- ፪/በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተደነገገው ቢኖርም የግል ተቋማት ይህ አዋጅ ከጸናበት ቀን አንስቶ በአንድ ዓመት ጊዜ ውስጥ በዚህ አዋጅ የተደነገጉትን መስፌርቶች ሙሉ በሙሉ ለማሟላት የማስተካከደ አርምጃዎች መውሰድ አለባቸው።

፲፩ሺኇ፫፳፩

፫/ይህ አዋጅ ከመጽናቱ በፊት መታየት የጀመሩና

91.. Outsourcing of Services

- 1/ Any public institution may outsource support services to other providers as appropriate and whenever feasible.
- 2/ In outsourcing services, any public institution shall ensure that beneficiaries get appropriate and effective services and that the costs of the services are fair and acceptable.

92. Access to Land

Government may make the necessary land available for use by institutions for the purposes of their education, research and community- services operations in accordance with applicable laws and policies.

93. Liability

- 1/ Any person who fails to comply with the provisions of this Proclamation or regulations or directives to be issued for the implementation of this Proclamation shall, in accordance with the law, be liable.
- 2/ Any person who, without having acquired accredited diploma, presents forged diplomas or any institution which issues diplomas for a program that is not accredited shall, in accordance with the law, be liable.

94 .Transitory Provisions

- 1/ Pre-accreditation and accreditation certificates issued under Proclamation No. 650/2009 shall be deemed to have been issued in accordance with this Proclamation.
- 2/ Notwithstanding the provisions of sub-article (1) of this Article, private institutions shall take adjustment measures to fully meet the requirements of this Proclamation within one year from its effective date.
- 3/ Cases pending prior to the coming into force of this

ያሳለቁ ጉዳዮች በዚህ አዋጅ ድ*ንጋጌዎ*ች *መ*ሰረት ይወሰናሉ።

፯**ፚ.**ደንብና መመሪያ የማውጣት ሥልጣን

፩/የሚኒስትሮች ምክር ቤት ይህን ዋጅ ለማስፈጸም የሚስፈልጉ ደንቦችን ሊያወጣ ይችላል።

፪/ሚኒስቴሩ ይህን አዋጅና በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ
(፩) መሰረት የወጡ ደንቦችን ለማስፌጸም
የሚያስፌልጉ መመሪያዎች ሊያወጣ ይችላል።

፯፮.የተሻሩ ሕጎች

፩/የከፍተኛ ትምህርት አዋጅ ቁጥር ፯፻፯/፪ሺ፩ እና ፰፻፷፩/፪ሺ፯ በዚህ አዋጅ ተሽሯል፤ ሆኖም በአዋጁ መሰረት የወጡ ደንቦችና መመሪዎች ድንጋጌዎች ከዚህ አዋጅ ድንጋጌዎች ጋር የሚጣጣሙ እስከሆነ ድረስ በዚህ አዋጅ መሰረት በሚወጡ ድንቦችና መመሪያዎች እስከሚተኩ ድረስ ተፈጻሚነታቸው ይቀጥላል።

፪/ ከዚህ አዋጅ ጋር የማይጣጣሙ ሕጎች፤ ደንቦች፤ መመሪያዎች ወይም የአሰራር ልምዶች በዚህ አዋጅ በተመለከቱ ጉዳዮች ላይ ተፈጻሚነት አይኖራቸውም።

<u>፯፯.አዋጁ የሚጸናበት ጊዜ</u>

ይህ አዋጅ በፌደራል *ነጋሪት ጋ*ዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ ፀና ይሆናል።

አዲስ አበባ ነሐሴ ፮ ቀን ፪ሺ፲፩ ዓ.ም

ሳህለወርቅ ዘውዴ የኢትዮጵያ ፌዴራሳዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ፕሬዚዳ Proclamation shall be decided in accordance with the provisions of this Proclamation.

95. Power to Issue Regulations and Directives

- 1/ The Council of Ministers may issue regulations necessary for the implementation of this Proclamation.
- 2/ The Ministry may issue directives necessary for the implementation of this Proclamation and regulations issued under sub-article (1) of this Article

96. Repeal

- 1/ The Higher Education Proclamation No. 650/2009 and 861/2014 is hereby repealed; provided however, that regulations and directives issued pursuant to it shall, in so far as they are consistent with the provisions of this Proclamation, remain in force until replaced by regulations and directives to be issued in accordance with this Proclamation.
- 2/ No law, regulations, directives or practices shall, in so far as they are inconsistent with the provisions of this Proclamation, have effect with respect to matters provided for by this Proclamation.

97. Effective Date

This Proclamation shall enter into force up on the date of publication in the Federal Negarit Gazeta.

Done at Addis Ababa, this 12th the day of August 2019

SAHLEWORK ZEWDE
PRESIDENT OF THE FEDERAL
DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA